

AgODi
jaarverslag
2011

Woord vooraf

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) biedt u met dit jaarverslag een overzicht van de realisaties van 2011 én een inkijk in – soms unieke – gegevens over het onderwijs in Vlaanderen.

De resultaten die we behaalden in 2011 mogen gezien worden. Onze 500 medewerkers zijn met hun niet-aflatende inzet een onmisbare schakel in het realiseren van kwaliteitsvol onderwijs. Zij zorgen dagelijks voor een gewaardeerde dienstverlening aan 160.000 personeelsleden, 3.600 scholen, aan de leerlingen en hun ouders.

Om onze dienstverlening nog te verbeteren en verder uit te groeien tot een efficiënte en duurzame organisatie, investeerden we in innoverende projecten.

Het jaarverslag bevat heel wat gegevens over het onderwijs in Vlaanderen, met evoluties en vergelijkingen over de laatste schooljaren. We hopen ook daarmee een bijdrage te leveren aan een gefundeerd onderwijsbeleid.

We formuleren ten slotte een aantal aanbevelingen om de toekomstige uitdagingen van AgODi succesvol te kunnen aangaan.

Beste lezer, ik wens u een boeiende en inspirerende lectuur toe!

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Guy Janssens', with a long horizontal stroke extending to the right and a vertical line ending at the bottom right.

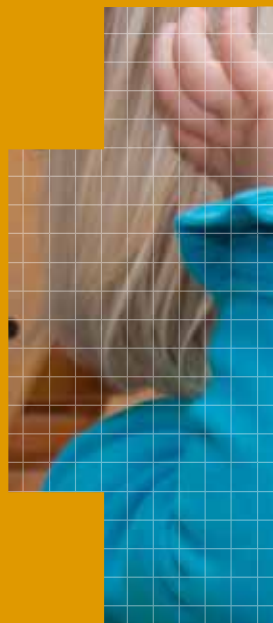
Guy Janssens
Administrateur-generaal

Inhoudsopgave

1	AgODi: het Agentschap voor Onderwijsdiensten	9
	Beheersovereenkomst	12
	De visie van AgODi	13
	Organogram	14
2.	Een breed spectrum aan klanten en diensten	17
	Scholen als traditionele klanten	19
	Werkingsmiddelen	21
	Omkadering	31
	Herstructureringen en programmaties	44
	Vervoerskosten en de bestaanszekerheidsvergoeding voor busbegeleiders	49
	Tegemoetkoming in de kosten bedrijfsrevisoren	51
	Controle op het gebruik van de middelen en de financieringswet	52
	Ouders en leerlingen: klanten met gelijke kansen	55
	Leermiddelen voor leerlingen of studenten met een handicap	55
	Lokale overlegplatforms	56
	Commissie Leerlingenrechten	59
	Leerplichtcontrole	59
	Startbanenprojecten 'Jongeren voor Scholen' en 'Verkeersveiligheid'	65
	Tussen de schoolbanken en de arbeidsmarkt: leerlingstages	66
	Informatiepunt voor ouders en leerlingen	67
	Commissie Zorgvuldig Bestuur	67
	Kleuterparticipatie	68
	Ook personeelsleden zijn klanten	70
	De werkstations	70
	De afdeling Advies en Ondersteuning Onderwijspersoneel en de afdeling ICT	70
	Personeel in cijfers	71
	De uitbetaling van het loon	73
	De bekwaamheidsbewijzen	76
	Taal- en nationaliteitsafwijkingen	77
	Ziekteverlof, bevallingsverlof, moederschapbescherming	78
	Arbeidsongevallen in het onderwijs	83
	Naar meer arbeidsherverdeling: verloven, loopbaanonderbreking...	85
	Andere dienstonderbrekingen 2010-2011	87
	Vaste benoemingen	87
	Het reffectatiestelsel 2010-2011	89
	Personeelsmobiliteit binnen en buiten het onderwijs	91
	Minder tuchtsancties en bewarende maatregelen	95
	Het begin van de loopbaan	95
	Het einde van de loopbaan	96
	Terugvorderingen	99
	Arbeidsmarkt	101
	AgODi informeert, vormt en communiceert	103
	De jaarkalender	103

Opleiding van schoolsecretariaten	103
Informatiepunt Ouders en Leerlingen	104
Ontvangen en opleiden nieuwe directeurs	104
Website	104
Acties om het lerarentekort te helpen oplossen	105
Andere belanghebbenden en derden als klanten	106
Secretariaten voor de Kamers van Beroep voor tuchtzaken	106
Secretariaten voor de Kamers van het College van Beroep voor evaluatie	107
Organisatie van het informeel overleg met belanghebbenden en stakeholders	108
Samenwerking met andere overheden en instanties	108
Kind en Gezin: kleuterparticipatie	108
Lokale overheden: gemeenten, steden en provincies	109
VDAB	110
Syntra	110
PDOS	110
RSZ	111
FOD Financiën	111
RKW	112
Mensura	113
CORVE	113
In de kijker: de schooldirecteur anno 2011	114
De directeur van een school	114
Algemeen en coördinerend directeur	120
3. Innovatie in de dienstverlening	123
Administratieve vereenvoudiging	125
Formulieren met een kwaliteitslabel	125
AgODi als gegevensbron	125
Het elektronische personeelsdossier, het schooldossier en WebEDISON	126
Capelo	127
Optimaliseren van de dienstverlening	128
Minder papier	128
Vernieuwbouw van het salarissysteem na een externe audit	129
Informaticaprojecten voor de uitvoering van nieuw onderwijsbeleid	130
Digitalisering instellingen- en leerlingendossiers	130
4. Management en organisatie	133
Een team van meer dan 500 medewerkers	135
Verhouding statutair - contractueel personeel	135
Leeftijdspiramide	136
De vervrouwelijking	137
Meer en meer hooggeschoolden	137
Specifieke medewerkers	138
Diversiteit in het personeelsbeleid	138
Het personeelsplan: personeel in beweging	139
Personeelsbudget	139
Vorming: meer werkvoldoening, meer kwaliteit	139
Anders en toekomstgericht werken	141
ICT	142
De domeinen	142
Jaarlijks een aanzienlijk ICT-budget	143
Tevreden klanten?	144
Klantentevredenheidsonderzoek 2008, acties 2011	144

Het klachtenrapport van 2011	144
Samenwerking met het departement: de uitvoerbaarheidstoetsen	145
De formele adviesprocedure: termijnen van de samenwerkingsovereenkomst	146
5. Het budget	149
Uitgaven en inkomsten in 2011	151
Beleidskredieten per strategische doelstelling van de beheersovereenkomst	152
Een overzicht in de tijd	153
Slotbeschouwingen en aanbevelingen	155
AgOD<i>i</i>	155
Een verbeterde dienstverlening met het oog op een administratieve lastenverlaging voor scholen en personeelsleden	155
Groei naar een duurzame organisatie: van brievenfabriek naar een digitale overheid	156
IT-investeringen blijven noodzakelijk	157
Verdere stappen zetten richting efficiëntie: resultaten en randvoorwaarden	158
Kwaliteit en schoolnabij partnerschap	159
Beleid	160
Zorgen voor leraren...	160
... én directeurs	161
Inschrijvingsbeleid ondersteunen via de LOP's en een centrale registratie	161
Rapporten AgOD<i>i</i>	162
Audits AgOD<i>i</i>	162
Afkortingen	164
Colofon	168

HOOFDSTUK 1

AgODi: het Agentschap
voor Onderwijsdiensten

AgODi: het Agentschap voor Onderwijsdiensten

**Bijdragen tot kwaliteitsvol
onderwijs voor iedereen
met AgODi als een
betrouwbare partner
tussen beleid, scholen en
andere actoren.**

Taken die AgODi daarbij op zich neemt, zijn:

- de administratieve en financiële dienstverlening voor scholen;
- het ondersteunen en informeren van scholen;
- de controle op een correct gebruik van de middelen;
- het meewerken aan de realisatie van het beleid en de beleidsevaluatie, in samenwerking met het departement en de andere agentschappen;
- bijdragen tot een correcte en tijdige toepassing van de financieringswet.

Een brede invulling van het begrip 'school'

Niet alleen onderwijsinstellingen en scholen voor basis-, secundair en deeltijds kunstonderwijs, maar alle betrokken actoren die samen 'school maken' vallen onder dit begrip. Ook leerlingen en ouders, inrichtende machten en schoolbesturen, schoolleiding en personeelsleden, de onderwijsinspectie, de pedagogische begeleidingsdiensten, centra voor leerlingenbegeleiding en lokale overlegplatforms.

AgODi

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 2 september 2005 zag AgODi het levenslicht. Het agentschap is operationeel sinds april 2006. Binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming vormt het een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid. De voogdijminister is de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs.

Het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming bestaat uit:

- de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs en Vorming
- de Vlaamse Onderwijsraad
- zes autonome organisaties die samen de Vlaamse onderwijsadministratie vormen
 - het Departement Onderwijs en Vorming
 - het Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs (AHOVOS)
 - het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION)
 - het Agentschap voor Onderwijscommunicatie (AOC)
 - het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi)
 - het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV)
- de beleidsraad

Beheersovereenkomst

De beheersovereenkomst behelst **vier clusters van strategische doelstellingen**, geënt op de missie en de taakstelling van het agentschap, zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 2 september 2005.

De beheersovereenkomst vertaalt de strategische doelstellingen in operationele doelstellingen. Concrete monitoringsindicatoren volgen de resultaten ervan op. De resultaten die AgODi daarvoor in 2011 behaalde, worden in dit jaarrapport in kaderstukken samengevat.

Een tijdige en correcte dienstverlening

AgODi staat in voor de financiering en subsidiëring van scholen. De dienstverlening aan scholen, leerkrachten... is een basisopdracht van AgODi. De eerste cluster strategische doelstellingen beoogt een tijdige en correcte berekening en toekenning van salarissen, omkadering en werkingsmiddelen aan de scholen, een efficiënt toezicht op het gebruik van deze middelen en het correct bijhouden van de leerlingenbestanden van de Vlaamse Gemeenschap.

Het vormen de ambities waarover u meer leest in hoofdstuk 2.

Slaagt AgODi in dit opzicht, dan is de winst drieledig;

- Scholen beschikken permanent over de nodige middelen om kwaliteitsvol onderwijs te verstrekken;
- AgODi draagt bij tot de tevredenheid van het leerkrachtenkorps;
- Een juiste toepassing van de financieringswet (leerlingentellingen) is mogelijk.

Het mee realiseren van een nieuw onderwijsbeleid

Gelijke kansen, een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt, de nieuwe financiering van het onderwijs, een versterking van het beleidsvoerend vermogen van de scholen en de lerarenloopbaan: het vormen speerpunten in het **onderwijsbeleid**. Ook AgODi speelt een belangrijke rol bij de realisatie van deze beleidsdoelstellingen.

U leest meer over de medewerking van AgODi aan het nieuwe onderwijsbeleid in 2011 in de diverse kaderstukken in hoofdstuk 2.

Een innovatieve dienstverlening

De derde pijler van de beheersovereenkomst richt zich op een **innovatieve dienstverlening** van het agentschap aan de hand van een optimaal en maximaal gebruik van informatica en mogelijkheden op het gebied van e-government en samenwerking met andere overheden.

In hoofdstuk 3 vindt u de inspanningen terug die het agentschap in 2011 leverde om een voortrekkersrol te spelen op het gebied van administratieve vereenvoudiging voor scholen.

De uitbouw van een moderne organisatie met een eigentijds management

AgODi is een innoverende, dynamische en toekomstgerichte organisatie.

U leest alles over het adequate personeelsbeleid en de innovatieve werking in hoofdstuk 4.

De visie van AgODi

In 2009 ontwikkelde AgODi zijn visie op de toekomstige werking van het agentschap: 'AgODi 2014'.

Zoals het hoort bij een dergelijke oefening, was het belangrijk om de verschillende omgevingsfactoren en ontwikkelingen te kennen die het kader vormen waarbinnen AgODi zijn missie moet vervullen. Demografische en economische factoren, politieke en culturele ontwikkelingen, maar ook het pact 2020 en de aanbevelingen van de commissie voor een Efficiënte en Effectieve Overheid werden ter harte genomen. Tegelijk vormden de resultaten van het klantentevredenheidsonderzoek, interne evoluties binnen AgODi en technische innovaties op het vlak van ICT, het uitgangspunt om een strategische toekomstvisie uit te werken.

De belangrijkste speerpunten van de visie zijn:

- AgODi richt zich nog meer dan vroeger op de evoluerende verwachtingen van zijn klanten en biedt diensten aan op maat. Voor de scholen is AgODi een betrouwbare partner in onderwijsadministratie.
- AgODi kiest duidelijk voor informatica om zijn niveau van dienstverlening te behouden en te verbeteren, te voldoen aan nieuwe klantenverwachtingen en efficiënter te werken. Het agentschap streeft naar een maximale informatisering van de basisactiviteiten en wil zijn rol als digitale overheid waarmaken.
- De unieke band met de scholen wordt behouden en versterkt. Ondersteunen, informeren, opleiden van scholen en hun secretariaten worden steeds meer de hoofdtaken van werkstations, schoolbeheerteams en verificateurs. Een goed uitgebouwde en deskundige backoffice blijft noodzakelijk.
- De evolutie van dossier- naar relatiebeheer vergt nieuwe competenties. Een digitale overheid vereist knowhow op het vlak van informatiemanagement en databeheer. AgODi vraagt daarvoor geen bijkomend personeel, maar zet in op een doorgedreven competentie- en upgradingbeleid voor zijn personeelsleden.
- AgODi zet stappen om de schaarse kantooruimte optimaal te benutten door een combinatie van thuiswerken en office sharing, en te streven naar een papierarme werkomgeving.
- Binnen en buiten het beleidsdomein zal AgODi constructief en proactief samenwerken en partnerschappen aangaan om het regeerakkoord en de beleidsnota van de minister uit te voeren.

Bij de verdere uitbouw en innovatie van het agentschap laat AgODi zich door bovenstaande principes leiden.

Organogram

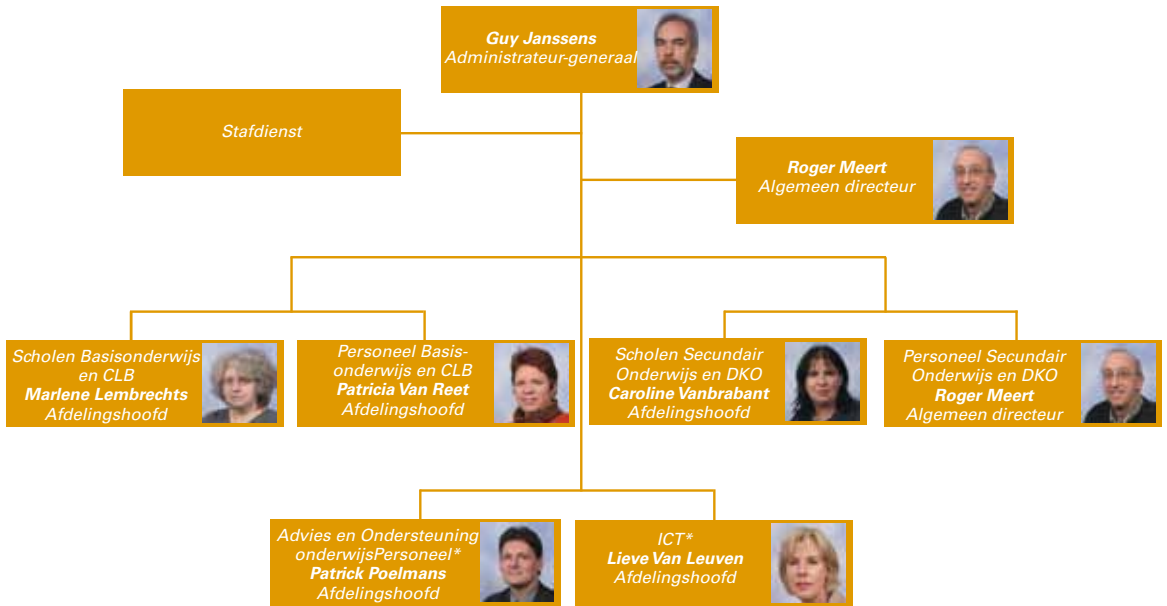
AgODi telt zes afdelingen. Ze zijn enerzijds ingedeeld volgens de klantengroepen en onderwijsniveaus en anderzijds volgens het proces van dienstverlening.

De **afdelingen Scholen** bestaan grotendeels uit schoolbeheerteams en verificatieteams. De **schoolbeheerteams** staan in voor het bepalen van de **personeelsomkadering** en de **werkingsmiddelen** van de scholen van het basis- en secundair onderwijs, de instellingen voor deeltijds kunstonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding. Ze zorgen voor de berekening en uitbetaling. De **verificatieteams** doen de volgens de onderwijsreglementering voorziene **controles**. Ze ondersteunen de instellingen bij het correct toepassen van de (uitgebreide) regelgeving. De **deskundigen** van de Lokale Overlegplatforms maken deel uit van de afdeling Scholen Basisonderwijs en CLB.

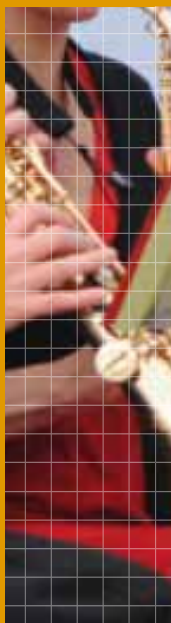
De **afdelingen Personeel** zorgen voor de dienstverlening aan de personeelsleden van de scholen, instellingen en centra. Onder andere de werkstations horen hier thuis. Zij staan in voor de administratieve afhandeling van de dossiers van het onderwijspersoneel, voor de berekening van het salaris en voor tal van andere taken.

De **afdeling Advies en Ondersteuning onderwijspersoneel** ondersteunt alle werkstations van het beleidsdomein O&V. Dat betekent dat de afdeling ook de werkstations van het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen ondersteunt. Het gaat onder meer om het algemene salarisbeheer, de uitvoering van de begroting en de centraal uitbetaalde lonen, juridische ondersteuning, arbeidsongevallen, de terugbetaling van de vervoerskosten...

De **ondersteunende afdeling ICT** werkt voor AgODi, maar ook voor het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen. De afdeling ondersteunt de andere afdelingen bij het beheer van IT-applicaties, de IT-planning en het aansturen van de externe IT-partner.

* Deze afdelingen ondersteunen tevens de afdelingen in het Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen.

HOOFDSTUK 2

Een breed spectrum aan
klanten en diensten

2

Een breed spectrum aan klanten en diensten

Scholen vormen de 'vaste klanten' van AgODi. Klassiek op de agenda van AgODi staan de berekening van hun werkingsmiddelen en de personeelsformatie. AgODi betaalt ook de personeelsleden uit die worden aangesteld binnen die personeelsformatie.

Maar AgODi werkt ook aan diverse andere taken. Het bevorderen van gelijke onderwijskansen voor leerlingen en hun ouders is daar een voorbeeld van. De communicatie met het onderwijsveld is uitgegroeid tot een belangrijke activiteit.

AgODi wil er ook zijn voor kandidaat-leerkrachten, ouders en leerlingen. De samenwerking met diverse externe partners, zoals de Vlaamse of federale overheden en agentschappen, inrichtende machten, vakbonden, directeurs... is essentieel in de werking van AgODi.

Scholen als traditionele klanten

Traditioneel betaalt AgODi de werkingsmiddelen uit waar de scholen recht op hebben. De basis voor de berekening is doorgaans het aantal regelmatige leerlingen op een vastgestelde teldag. AgODi stelt ook de personeelsformatie vast en deelt ze mee aan de scholen.

Een evoluerend leerlingenaantal

Een blik op de evoluties van de leerlingenaantallen is daarom interessant. De laatste jaren stijgt vooral het aantal kleuters. Een trend die zich nu ook al voortzet in het lager onderwijs. In het buitengewoon kleuter- en lager onderwijs is er een kleine stijging. In het buitengewoon secundair en deeltijds secundair onderwijs stijgt het aantal leerlingen opnieuw sterk.

Aantal leerlingen	2008-2009	2009-2010	Evolutie (%)	2010-2011	Evolutie (%)
Gewoon kleuteronderwijs	243.482	250.391	2,84	257.424	2,81
Buitengewoon kleuteronderwijs	1.977	1.962	-0,76	1.975	0,66
Gewoon lager onderwijs	381.882	380.197	-0,44	381.983	0,47
Buitengewoon lager onderwijs	27.543	27.705	0,59	28.225	1,88
Gewoon secundair onderwijs	436.146	429.745	-1,47	424.820	-1,15
Buitengewoon secundair onderwijs	18.548	19.015	2,52	19.487	2,48
Deeltijds secundair onderwijs	6.935	7.332	5,72	7.871	7,35
Deeltijds kunstonderwijs	167.647	170.337	1,60	171.663	0,78

Vanaf het schooljaar 2009-2010 is de studierichting verpleegkunde van de vierde graad omgevormd tot HBO verpleegkunde. HBO maakt officieel deel uit van het hoger onderwijs. Binnen het HBO wordt alleen de studierichting verpleegkunde door secundaire scholen ingericht. Voor het schooljaar 2009-2010 waren er 5.271 cursisten (leerlingen) ingeschreven in HBO Verpleegkunde, in het schooljaar 2010-2011 werden er 5.837 cursisten geteld.

Aantal scholen, instellingen en centra

Aantal scholen		2008-2009	2009-2010	2010-2011
Gewoon basis*	Autonome kleuterscholen	170	169	171
	Autonome lagere scholen	179	176	176
	Basisscholen****	1971	1984	1997
	Totaal	2320	2329	2344
Buitengewoon basis	Autonome kleuterscholen	/	/	/
	Autonome lagere scholen	96	95	94
	Basisscholen	94	95	97

	Basisscholen type 5	4	4	4
	Basisscholen type 5 met secundaire afdeling (ziekenhuis- scholen)	3	3	3
	Totaal	197	197	198
Gewoon secundair	Voltijds	953	968	964
	Deeltijds autonoom**	4	5	5
	Totaal	957	973	969
Buitengewoon secundair	Buso-scholen	112	111	111
	Secundaire afdeling in basis- scholen type 5 (ziekenhuis- scholen)	3	3	3
	Secundaire school type 5	1	1	1
	Totaal	116	115	115
DKO	Beeldende kunst	66	66	65
	Muziek, woordkunst, dans	101	99	97
	Kunstacademies ***	/	3	6
	Totaal	167	168	168
CLB		73	72	72
Internaten	Gewoon basis-en secundair	134	134	137
	MPIGO's	16	16	16
	Semi-internaten	10	10	10
	Opvangcentra	4	4	4
	IBSOGO's	2	2	2
	Autonoom internaat buso (tehuis)	1	1	1
	tehuizen kinderen van wie de ouders geen vaste verblijfplaats hebben	4	4	4

* Inclusief acht Franstalige basisscholen.

**Er zijn 47 centra voor deeltijds onderwijs. Sinds het schooljaar 2007-2008 kan een centrum voor deeltijds onderwijs autonoom worden. Momenteel zijn er 5 autonome centra voor deeltijds onderwijs. De andere 42 centra voor deeltijds onderwijs zijn administratief verbonden aan een school voor voltijds onderwijs. Ze zijn dan ook vervat in de instellingen voor voltijds secundair onderwijs.

***Sinds 2009-2010 bestaan er in het DKO drie soorten instellingen. De instellingen voor beeldende kunst, de instellingen voor podiumkunsten met drie studierichtingen muziek, woordkunst en dans, en de nieuwe kunstacademies die alle studierichtingen kunnen aanbieden.

**** Aantal basisscholen 2009-2010 (1984): is gewijzigd ten opzichte van het jaarverslag 2010 n.a.v. de opname Franstalige basisscholen onder de bevoegdheid van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Schoolbeheerteams en verificateurs

De **verificateurs** controleren ter plaatse in de scholen de leerlingengegevens, de aan- en afwezigheden van de leerlingen en de toelatingsvoorwaarden tot de studierichtingen. Ze gaan na of de werkingsmiddelen correct ingezet zijn en volgen in het deeltijds kunstonderwijs de inschrijvingsgelden op. Ze ondersteunen ten slotte de scholen bij de toepassing van de reglementering.

De schoolbeheerteams zijn groepen van dossierbeheerders die gezamenlijk de schooldossiers van een onderwijsniveau in een bepaalde regio of provincie behandelen.

Werkingsmiddelen

Elk jaar ontvangen de scholen, CLB's en internaten een werkingsbudget. Daarmee bekostigen ze hun werking, uitrusting, het groot onderhoud, investeringen in functie van een rationeel energieverbruik en in het basisonderwijs ook het gratis aanbod aan leerboeken en andere schoolbehoeften van de leerlingen.

Voor het GO! worden de werkingsmiddelen tussen de scholengroepen verdeeld op basis van criteria die de Raad van het Gemeenschapsonderwijs vaststelt. Een puntenschaal op basis van het onderwijsniveau, de onderwijsvorm en het studiegebied bepaalt de verdeling in het gesubsidieerd onderwijs.

Tot 2007-2008 gaf het net waartoe een school behoorde de doorslag bij de verdeling van de middelen. Wanneer het GO! 100 euro kreeg, kreeg het gesubsidieerd onderwijs 76 euro. Specifieke kenmerken van de leerlingen speelden geen rol.

Sinds 1 september 2008 ligt de lat voor alle netten even hoog. Wel worden de zogenaamde objectiveerbare verschillen in rekening gebracht. Alle scholen van het officieel onderwijs krijgen extra middelen omdat zij verplicht zijn verscheidene levensbeschouwelijke vakken aan te bieden. Het GO! krijgt extra middelen omdat dit net grondwettelijk verplicht is de vrije keuze te garanderen.

Vier leerlingenkenmerken spelen voortaan wel een rol bij de verdeling van de middelen:

- het opleidingsniveau van de moeder;
- de thuistaal;
- het ontvangen van een schooltoelage;
- de buurt waar de leerling woont.

AMBITIE 1: TOELAGEN TIJDIG UITBETALEN IN 2011

Het agentschap engageert zich om 98% van alle toelagen op tijd toe te kennen. Deze norm werd gehaald in 2011. Voor de totaliteit van de toelagen behaalt AgODi 99% tijdigheid.

Voor de toelage anderstalige nieuwkomers werd de betaling uitzonderlijk opgeschoven. Door de sterke toename van het aantal anderstalige nieuwkomers - die onmogelijk op voorhand kon worden ingeschat - was er te weinig geld begroot om de betaling in juni uit te voeren.

Door een betere communicatie tussen de afdeling Scholen Basisonderwijs en CLB's en de afdeling Scholen Secundair Onderwijs en DKO, is de toelage aan de gesubsi-

eerde internaten voor de kinderen van wie de ouders geen vaste verblijfplaats hebben, voor 100% tijdig uitbetaald.

Bijna alle betalingen voor het secundair onderwijs van de werkingsmiddelen en toelagen zijn tijdig gebeurd. Alleen bij de integratietoelagen was dat niet mogelijk. Door een tekort aan beschikbare middelen kon deze betaling maar worden uitgevoerd in juli.

Wat de correctheid van de toegekende werkingsmiddelen en andere toelagen betreft engageerde AgODi zich om in 2011 een nulmeting uit te voeren. Deze meting wijst uit dat alle werkingsmiddelen secundair onderwijs correct werden berekend en uitbetaald.

Werkingsmiddelen voor het basisonderwijs

Sinds 2009 hebben de scholen recht op de werkingsmiddelen volgens het nieuwe financieringssysteem. Ondanks de besparingen in 2010 en 2011 op de werkingsmiddelen (onder meer niet-indexering), is het globale bedrag 2010-2011 gestegen door stijgende leerlingenaantallen.

Overzicht van werkingsmiddelen volgens soort onderwijs, net en schooljaar (inclusief type-5 scholen en Franstalige scholen)

Werkingsmiddelen (gewoon basisonderwijs)							
	2008-2009		2009-2010		2010-2011		Evolutie
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	
GO!*	62.762.000	352	63.520.000	352	64.593.000	355	1,69%
VGO	256.817.015	1447	257.235.685	1452	256.841.671	1461	-0,15%
OGO	97.731.895	521	98.090.603	524	98.630.896	528	0,55%
Totaal	417.310.910	2320	418.846.288	2329	420.065.567	2344	0,29%

Werkingsmiddelen (buitengewoon basisonderwijs)							
	2008-2009		2009-2010		2010-2011		
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	Evolutie
GO!*	8.941.000	36	9.245.000	36	9.432.000	36	2,02%
VGO	22.312.926	127	22.629.030	127	22.348.056	127	-1,24%
OGO	5.801.583	34	5.910.000	34	6.110.910	35	3,40%
Totaal	37.055.509	197	37.784.030	197	37.890.966	198	0,28%

* Voor het GO! worden in de tabel alleen de dotaties vermeld die AgODi uitbetaalt aan de scholengroepen (excl. inhoudingen).

Bijkomende toelagen

Naast de werkingmiddelen betaalt AgODi ook bijkomende toelagen uit.

De **integratietoelagen** zijn toelagen voor scholen die leerlingen in een geïntegreerd onderwijs-traject (GON) begeleiden in het gewoon onderwijs. AgODi betaalt die toelage alleen aan de scholen voor buitengewoon basisonderwijs van het gesubsidieerd officieel en vrij onderwijs. Het Gemeenschapsonderwijs ontvangt die via een dotatie. In 2011 is een integratietoelage betaald aan 108 scholen voor buitengewoon basisonderwijs die GON-leerlingen begeleiden. Het aantal GON-leerlingen begeleid door het buitengewoon basisonderwijs is bovendien gestegen van 7.779 in 2009-2010 naar 8.184 in 2010-2011.

De **nascholingsmiddelen** voor de scholen van het basisonderwijs zijn in 2010-2011 met 2,21% gestegen als gevolg van een indexering.

In het schooljaar 2010-2011 bleven de aanvragen voor **anderstalige nieuwkomers** sterk stijgen, de toelage steeg met bijna 15% ten opzichte van schooljaar 2009-2010.

Sinds het schooljaar 2002-2003 ontvangen scholen extra middelen voor de logistieke en materiële ondersteuning van de ICT-coördinator. Alleen de scholen die geregistreerd zijn in een samenwerkingsplatform hebben recht op deze middelen. In 2010-2011 zijn er enkele basisscholen bijgekomen die **middelen voor ICT** ontvangen, omdat zij nu deel uitmaakten van een ICT-samenwerkingsplatform.

Scholen die tijdelijk of permanent onderwijs aan huis organiseren, kunnen de betaalde reiskosten van het personeel terugvragen bij AgODi. Tot en met schooljaar 2009-2010 werden deze middelen geboekt per schooljaar; sinds 1 januari 2010 worden deze echter geboekt per kalenderjaar. Daarom kunnen er geen vergelijkbare cijfers voor voorgaande jaren getoond worden.

De **gemeenschapsbijdrage** wordt toegekend aan de schoolbesturen/inrichtende machten van de erkende tehuizen en van de andere internaten waar leerplichtige kinderen van wie de ouders geen vaste verblijfplaats hebben, kunnen verblijven. De schoolbesturen/inrichtende machten brengen die gemeenschapsbijdrage in mindering van het kostgeld van de in aanmerking komende leerlingen.

AgODi kent ook subsidie-enveloppes toe voor diensten die onderwijs organiseren aan zieke kinderen. De subsidies voor de **K-diensten** zijn bestemd voor kinderen in de neuropsychiatrie.

100 leerlingen met een matige of ernstige verstandelijke handicap kunnen worden geïntegreerd in het gewoon lager en secundair onderwijs. Naast lestijden wordt er ook een forfaitaire toelage voor **ION** gegeven die jaarlijks geïndexeerd wordt.

	2008-2009		2009-2010		2010-2011		Evolutie
	Instellingen	€	Instellingen	€	Instellingen	€	
Integratietoelagen*	101	2.271.397	105	2.527.279	108	2.651.713	4,92%
Nascholing	2511	4.905.365	2516	3.930.000	2522	4.016.999	2,21%
Anderstalige nieuwkomers	225	198.988	295	250.288	366	287.250	14,77%
ICT-middelen	2502	583.660	2512	587.810	2525	593.081	0,90%
Onderwijs aan huis		15.503		16.410		9.484	
Gemeenschapsbijdrage	20	76.955	17	82.062	15	87.813	7,01%
K-diensten	13	893.180	13	893.180	13	899.000	0,65%
ION	30	17.101	32	21.222	32	24.628	16,05%

* De integratietoelagen voor de scholen van het GO! zijn opgenomen in de dotaties aan de scholengroepen

Werkingsmiddelen voor het secundair onderwijs

Vanaf 2009 kregen de scholen de werkingsmiddelen volgens het nieuwe financieringssysteem. De daling in 2010-2011 is het gevolg van het dalende aantal leerlingen.

Overzicht werkingsmiddelen volgens soort onderwijs, net en schooljaar

Werkingsmiddelen gewoon secundair onderwijs							
	2008-2009		2009-2010		2010-2011		
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	Evolutie
GO!	74.001.001	223	75.095.389	222	74.921.643	221	-0,23%
VGO	300.439.920	659	298.363.412	677	297.460.231	674	-0,30%
OGO	36.487.666	75	35.928.325	74	35.849.805	74	-0,22%
Totaal*	410.928.587	957	409.387.126	973	408.231.679	969	-0,28%

Werkingsmiddelen buitengewoon secundair onderwijs							
	2008-2009		2009-2010		2010-2011		
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	Evolutie
GO!	5.879.000	21	6.004.227	21	6.129.391	21	2,08%
VGO	15.008.680	76	15.145.628	75	15.263.716	75	0,78%
OGO	3.196.115	19	3.254.007	19	3.209.260	19	-1,38%
Totaal*	24.083.795	116	24.384.862	114	24.602.367	115	0,89%

* In de totalen van het secundair onderwijs zijn de middelen uit het transitiefonds voor het GO! mee opgenomen. Het transitiefonds is een fonds dat de verliezen door het invoeren van het nieuw financieringssysteem voor het GO! moet compenseren. Het fonds bedraagt voor het schooljaar 2010-2011 voor het secundair onderwijs exact één miljoen euro.

Overzicht van bijkomende toelagen per schooljaar secundair onderwijs

Soort toelage	2008-2009		2009-2010		2010-2011		
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	Evolutie
Integratietoelagen*	702.840	24	788.563	26	867.351	27	9,99%
Nascholing	6.742.000	1073	5.395.497	1088	5.509.261	1084	2,11%
ICT-middelen	353.653	1062	353.686	1081	353.528	1077	-0,04%
Onderwijs aan huis**	23.870	133	26.512	136	35.706	153	34,68%
Bedrijfsstages	70.552	1070	77.596	1088	25000	1084	-67,78%
Deeltijdse vorming	6.033.854	10	6.614.796	10	6.710.866	10	1,45%

* De integratietoelagen voor de scholen van het GO! zijn opgenomen in de dotatie van de scholengroepen.

** De toelagen onderwijs aan huis zijn berekend per kalenderjaar. In het jaar 2011 werden de toelagen uitbetaald van 2010.

Bijkomende toelagen

De **integratietoelagen** zijn toelagen voor scholen die leerlingen in een geïntegreerd onderwijs traject (GON) begeleiden in het gewoon onderwijs. AgOD*i* betaalt die toelage alleen aan de scholen van het gesubsidieerd officieel en vrij onderwijs. Het Gemeenschapsonderwijs ontvangt die via een dotatie. In 2011 is een integratietoelage betaald aan 27 scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die GON-leerlingen begeleiden. Het aantal GON-leerlingen begeleid door het buitengewoon secundair onderwijs is bovendien de voorbije schooljaren gestegen van 3.009 in 2009-2010, naar 3.493 in 2010-2011, tot 3.900 in 2011-2012.

De scholen ontvangen jaarlijks middelen voor de **nascholing** van hun personeel. Na de besparingen in 2009-2010 zijn de kredieten daarvoor weer een beetje gestegen.

Zoals vorige jaren blijven de **middelen voor ICT** nagenoeg onveranderd.

In het secundair onderwijs is **onderwijs aan huis** een **relatief nieuwe** maatregel die nog steeds aan bekendheid wint. Als gevolg daarvan nemen de aanvragen en de uitbetaalde bedragen in 2010-2011 verder toe. Daardoor stijgen ook de reiskosten die de personeelsleden kunnen terugvragen bij AgOD*i*.

De **toelagen bedrijfsstages** zijn in 2010-2011 opmerkelijk gedaald als gevolg van een algemene vermindering van het beschikbare budget door besparingen.

Door een hogere bezettingsgraad van persoonlijke ontwikkelingstrajecten (P.O.T.'s) zijn de **toelagen deeltijdse vorming** een beetje gestegen. Sinds het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap staan de Centra voor Deeltijdse Vorming (CDV's) in voor de organisatie van deze P.O.T.'s. Na een screening en het overleg met het CLB kunnen jongeren die nog niet klaar zijn om te gaan werken en te kampen hebben met een multicomplexe problematiek een P.O.T. volgen in het kader van het voltijdse engagement.

Werkingsmiddelen voor de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's)

De CLB's ontvangen werkingsmiddelen die gebaseerd zijn op het **omkaderingsgewicht** toegekend aan de verschillende centra.

Vanaf 2008 krijgen de CLB's ook een **toelage voor nascholing**. In 2011 werd daarvoor 182.000 euro verdeeld volgens de toegekende uren in de centra.

In 2010 werden in het kader van de besparingen ook voor de CLB's de werkingsmiddelen en de nascholingsgelden verminderd. In 2011 bleven de werkingsmiddelen stabiel ten opzichte van 2010 door een niet-indexering.

Werkingsstoelagen per net

Werkingsstoelagen per net					
	GO!	VGO	OGO	Totaal	Evolutie t.o.v. het vorige jaar
2008	3.388.853 €	11.140.826 €	1.280.321 €	15.810.000 €	8%
2009	3.448.372 €	11.332.156 €	1.302.471 €	16.083.000 €	1,73%
2010	3.372.517 €	11.230.944 €	1.286.261 €	15.922.000 €	-1%
2011	3.372.517 €	11.230.944 €	1.286.261 €	15.922.000 €	0%

Nascholingstoelagen per net

Nascholing CLB's			
	2009	2010	2011
GO!	52.259 €	41.840 €	42.574 €
VGO	151.443 €	121.476 €	124.576 €
OGO	18.298 €	14.683 €	14.766 €
Totaal	222.000 €	178.000 €	182.000 €

Werkingsmiddelen voor de internaten

In het **GO!** zijn de werkingsmiddelen voor de internaten opgenomen in de **dotatie** van de betrokken scholengroep.

De **gesubsidieerde internaten** ontvangen een forfaitair bedrag en een bedrag per interne leerling uit het gewoon basis- en secundair onderwijs.

Voor de internen die een schooltoelage genieten, kent AgODi bijkomende werkingsmiddelen toe. Het aantal internen met een schooltoelage vormt de basis voor de verdeling van het beschikbare krediet. Er is een sterke stijging van deze middelen voor het officieel gesubsidieerd onderwijs met 46,84%. Dat komt omdat het aandeel van internen dat een schooltoelage geniet in deze internaten is toegenomen.

Overzicht werkmiddelen internaten volgens net en volgens schooljaar

Werkingsmiddelen voor de internaten							
	2008-2009		2009-2010		2010-2011		Evolutie
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	
GO!	3.258.000	33	3.288.000	32	3.366.000	33	2,37%
VGO	14.341.438	97	14.408.277	99	14.817.000	100	2,84%
OGO	411.553	4	495.860	4	466.506	4	-5,92%
Totaal	18.010.990	134	18.192.137	135	18.649.506	137	2,51%

Bijkomende werkmiddelen voor de internaten							
	2008-2009		2009-2010		2010-2011		Evolutie
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	
GO!							
VGO	3.152.344	94	3.138.740	94	3.148.496	98	0,31%
OGO	93.655	4	107.259	4	157.504	4	46,84%
Totaal	3.245.999	98	3.245.999	98	3.306.000	102	1,85%

Een evoluerend aantal internen

De laatste jaren stijgt het aantal internen. Het overgrote deel van de internen zijn leerlingen uit het gewoon secundair onderwijs. Het aantal internen uit het gewoon kleuteronderwijs neemt ook verder toe.

Aantal internen	2008-2009	2009-2010	Evolutie (%)	2010-2011	Evolutie (%)
Gewoon kleuteronderwijs	135	141	4,44%	155	9,93%
Buitengewoon kleuteronderwijs	17	9	-47,06%	9	0,00%
Gewoon lager onderwijs	1.211	1.178	-2,73%	1.217	3,31%
Buitengewoon lager onderwijs	176	178	1,14%	199	11,80%
Gewoon secundair onderwijs	9.402	9.620	2,32%	9.721	1,05%
Buitengewoon secundair onderwijs	138	131	-5,07%	130	-0,76%
Deeltijds secundair onderwijs	50	45	-10,00%	48	6,67%
Totaal	11.129	11.302	1,55%	11.479	1,57%

Werkingsmiddelen voor het Deeltijds Kunstonderwijs (DKO)

Werkingsmiddelen

De werkingsmiddelen DKO stijgen verder, en als we het stijgingspercentage vergelijken met het voorgaande jaar dan zien we weer een versnelling van de groei. 3,84% in 2010-2011 tegenover 1,20% in 2009-2010. Dit kunnen we verklaren door een grotere stijging van het aantal leerlingen in het schooljaar 2009-2010 dan het schooljaar daarvoor. De werkingsmiddelen DKO voor de 15 instellingen van het GO! zijn vervat in een aparte dotatie aan het GO! van 1.871.000 euro.

De **Mechelse Beiaardschool** krijgt als enige instelling voor deeltijds kunstonderwijs een vast bedrag dat in het begrotingsjaar 2004 is vastgesteld op 25.000 euro en dat jaarlijks wordt geïndexeerd. Voor het schooljaar 2010-2011 gaat het om een toelage van 27.951 euro.

Werkingsmiddelen deeltijds kunstonderwijs

Werkingsmiddelen DKO							
	2008-2009		2009-2010		2010-2011		Evolutie
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	
GO!	nvt		nvt		nvt		
VGO	69.167	4	67.572	4	68.162	4	0,87%
OGO	2.840.512	148	2.877.087	149	2.989.667	149	3,91%
Totaal	2.909.678	152	2944659	153	3.057.829	153	3,84%

Bijkomende toelagen

De instellingen van het deeltijds kunstonderwijs kunnen naast de werkingsmiddelen nog rekenen op bijkomende toelagen voor ICT-coördinatie en nascholing.

De **toelagen voor nascholing** zijn er pas in het schooljaar 2007-2008 gekomen in uitvoering van CAO VIII. Om de noodzakelijke besparingen binnen de Vlaamse Regering te kunnen realiseren zijn de budgetten voor nascholing vanaf 2010 verminderd met 20%. Het ging om een daling van 81,24 euro naar 64,95 euro per fulltime betrekking leerkracht. In het schooljaar 2010-2011 stijgt het bedrag naar 65,55 euro per fulltime.

Overzicht bijkomende werkingsmiddelen volgens schooljaar

Bijkomende werkingsmiddelen							
	2008-2009		2009-2010		2010-2011		Evolutie
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	
ICT-middelen*	30.383	165	30.303	165	30.661	166	1,18%
Nascholing	315.000	167	252.000	167	258000	168	2,38%

* Alleen voor scholen die toetreden tot een samenwerkingsplatform.

Meer inschrijvingsgelden

In het deeltijds kunstonderwijs betaalt elke leerling inschrijvingsgeld per gevolgde studierichting. De vier toegepaste tarieven evolueren mee met de index. Sociale groepen zoals werklozen, personen met een handicap, studenten, politieke vluchtelingen... genieten van een verminderd tarief.

Een evolutie van de tarieven in de jongste drie schooljaren:

Tarieven in €			
Soort tarief	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Volledig tarief voor volwassenen	179	183	184
Verminderd tarief voor volwassenen	104	106	106
Volledig tarief voor jongeren	55	56	56
Verminderd tarief voor jongeren	36	36	37

Alle instellingen storten hun ontvangen inschrijvingsgelden op rekening van het **inschrijvingsfonds DKO** in de tweede helft van november. Uit dat fonds komt een deel van de salarissubsidies voor de betaling van het personeel.

Globaal zijn de inkomsten op basis van de inschrijvingsgelden in het schooljaar 2010-2011 **licht gestegen** in vergelijking met het voorgaande schooljaar. De inkomsten zijn afhankelijk van twee factoren: de hoogte van de tarieven en het aantal inschrijvingen binnen elk tarief afzonderlijk. De lichte stijging van 0,69% loopt zo goed als gelijk met de stijging van het aantal inschrijvingen. De tarieven zelf verhoogden nauwelijks.

Inschrijvingsgelden deeltijds kunstonderwijs

Inkomsten inschrijvingsgeld							
	Schooljaar 2008-2009		Schooljaar 2009-2010		Schooljaar 2010-2011		Evolutie
	€	Aantal scholen	€	Aantal scholen	€	Aantal scholen	
GO!	1.051.323	15	1.168.850	15	1.200.214	15	2,68%
VGO	213.787	4	216.759	4	215.350	4	-0,65%
OGO	12.497.046	148	12.692.453	149	12.759.293	149	0,53%
Totaal	13.762.156	167	14.078.062	168	14.174.857	168	0,69%

Omkadering

Elk jaar legt AgODi de omkadering vast waarop elke school of scholengemeenschap kan rekenen. Op basis daarvan stellen de scholen hun personeelsbestand samen.

‘Omkadering’ slaat zowel op lestijden, lesuren en uren leraar als op punten en eenheden. De omkadering bestaat meestal uit verschillende deelpakketten met een specifieke doelstelling. Voor elke soort omkadering gelden specifieke toekenningsvoorwaarden en berekeningswijzen. Het grootste pakket omkadering is de personeelsformatie van het lerarenkorps. Zo is het leerlingenaantal de basis voor de berekening van de leerkrachtenomkadering. Daarnaast kent AgODi ook aanvullende lestijden of specifieke uren toe.

AMBITIE 2: HET TIJDIG TOEKENNEN VAN DE OMKADERING

Ieder jaar berekent AgODi de omkadering waarop de scholen recht hebben en deelt deze tijdig mee.

Het agentschap garandeert voor de gewone omkadering en de ICT-punten dat gemiddeld 98% van de omkaderingen uiterlijk op 15 juni worden meegedeeld. Voor de andere omkaderingen is dat 25 juni. Op het einde van het schooljaar worden in ieder geval alle omkaderingsberekeningen aan de scholen/centra meegedeeld, met uitzondering van die scholen/centra die 1 oktober als teldatum hebben.

Voor de totaliteit van de omkaderingen behaalt AgODi 100% tijdigheid.

Alle basisscholen ontvingen tijdig hun dienstbrief omkadering.

Alle secundaire scholen ontvingen tijdig een dienstbrief van hun omkaderingen, behalve voor de bedrijfsstages. Deze dienstbrieven konden pas begin juli 2011 worden verstuurd door een laat-tijdige beslissing over de berekening van de GOK-uren. Bij de berekening van de eenheden bedrijfsstages moet immers ook het aantal GOK-uren gekend zijn.

AgODi engageerde zich om in 2010 - 2011 een nulmeting uit te voeren wat betreft de correctheid van de toegekende omkadering. Uit de resultaten bleek dat 98% van de dienstbrieven in het gewoon basisonderwijs correct waren. De resultaten voor het gewoon secundair onderwijs zijn 98,7% voor het buso 100% en voor het DKO eveneens 100%.

Omkadering voor het basisonderwijs

In het gewoon basisonderwijs zijn de algemene lestijden – lestijden volgens de schalen – voor leerkrachten licht gestegen. Na het kleuteronderwijs ondervindt nu ook het niveau lager de gevolgen van de stijging van het aantal leerlingen.

Daarnaast zijn er **specifieke lestijden** voorzien in het kader van:

■ **instaplestijden**

Het aantal instaplestijden is gestegen met 11%. Tijdens het schooljaar 2010-2011 was de laatste instapdag (de eerste schooldag na Hemelvaart) uitzonderlijk laat zodat een hoger dan gewoonlijk aantal 2,5-jarigen nog tijdens het schooljaar 2010-2011 konden instappen.

■ **godsdienst, niet-confessionele zedenleer en cultuurbeschouwing**

In het lager onderwijs worden aanvullend bij de lestijden volgens de schaal, wekelijks twee lestijden gefinancierd of gesubsidieerd voor de cursussen in de erkende godsdiensten en voor de niet-confessionele zedenleer. Een vrije school kan kiezen welke van de erkende godsdiensten en/of zedenleer ze aanbiedt. Een officiële school moet lessen aanbieden in alle zes erkende godsdiensten en niet-confessionele zedenleer.

■ **lichamelijke opvoeding (LO) in het kleuter- en het lager onderwijs**

Elke school krijgt een bijkomend lestijdenpakket voor het inrichten van lichamelijke opvoeding. De berekeningswijze is anders voor het niveau kleuter dan voor het niveau lager.

■ **het gelijkekansenbeleid (GOK en GOK+)**

GOK-lestijden zijn aanvullende lestijden die scholen ontvangen op basis van hun kansarmoedeprofiel en waarmee ze leerkrachten kunnen aanwerven om een gelijkekansenbeleid te voeren. Vanaf 1 september 2008 ging het aantal lestijden/uren voor gelijke onderwijskansen in het basisonderwijs en in het secundair onderwijs fors omhoog. Het schooljaar 2010-2011 is het derde jaar van de driejaarlijkse GOK-cyclus. Het aantal toegekende lestijden is daarom stabiel. Eén basisschool met recht op GOK-lestijden is gestopt.

Daarnaast zijn er nog lestijden GOK+. GOK+ is erop gericht te voorzien in een maximale ondersteuning en begeleiding van onderwijskansarme kleuters.

■ **anderstalige nieuwkomers en gewezen anderstalige nieuwkomers**

De evolutie van de omkadering lestijden voor anderstalige nieuwkomers is vergelijkbaar met de stijging van de toelagen voor deze groep. Deze lestijden kennen opnieuw een sterke stijging. Ook lestijden voor het vervolgetraject (gewezen anderstalige nieuwkomers) zijn gestegen, in navolging van het gestegen aantal anderstalige nieuwkomers vorig schooljaar.

■ **de integratie van anderstaligen ('Rand en Taal'):**

Deze extra lestijden zijn bedoeld om het Nederlandstalige onderwijs en de integratie van de anderstalige kinderen in de Vlaamse Rand te versterken. Deze lestijden zijn geldig gedurende 3 schooljaren.

■ **capaciteit**

Scholen in gemeenten met een sterke aangroei van leerlingen in het lager onderwijs krijgen onder bepaalde voorwaarden een aanpassing van hun aantal lestijden volgens de schalen (naar rato van 1 lestijd per leerling). Om in aanmerking te komen, moet een school een aangroei van minstens 12 leerlingen hebben. Een leerlingendaling van 12 leerlingen of meer wordt eveneens naar rato van 1 lestijd per leerling in mindering gebracht van de lestijden volgens de schalen. Voor het schooljaar 2010-2011 kwamen scholen in volgende gemeenten in aanmerking: Anderlecht, Antwerpen, Beersel, Brussel, Dilbeek, Gent, Grimbergen, Halle, Vilvoorde en Wemmel.

■ **uren kinderverzorging**

■ **onderwijs aan huis**

Leerlingen hebben bij ziekte of ongeval onder bepaalde voorwaarden recht op onderwijs aan huis. Dat wordt georganiseerd door de school waar het kind als regelmatige leerling is ingeschreven. De duur van dit onderwijs aan huis verschilt per individueel geval. In het overzicht wordt steeds de situatie op 1 januari weergegeven. De toename

van het aantal lestijden onderwijs aan huis is waarschijnlijk niet het gevolg van de toename van het aantal zieke kinderen, maar is eerder het gevolg van het bekender worden van de mogelijkheid van onderwijs aan huis.

Naast deze specifieke lestijden krijgen basisscholen een puntenenveloppe **administratieve ondersteuning**.

Overzicht lestijden, punten en eenheden gewoon basisonderwijs volgens schooljaar

Omkadering gewoon basisonderwijs	LT	Aantal	LT	Aantal	LT	Aantal	Evolutie omkadering t.o.v. 2009- 2010
Lestijden volgens de schalen	774.069	2.320	777.264	2.329	782.788	2.344	0,71%
Instaplestijden	27.165	1.605	27.307	1.671	30.287	1.717	10,91%
Lestijden Godsdienst - NCZ - Cultuurbeschouwing	52997	2.148	53038	2.157	53144	2.171	0,20%
Lestijden LO kleuter	21.672	2.142	22.146	2.154	22.729	2.169	2,63%
Lestijden LO lager	5.756	1.870	5.710	2.160	5.670	2.173	-0,70%
Lestijden GOK	44.483	2.026	44.594	2.026	44.575	2.023	-0,04%
Lestijden GOK +	4.308	417	4.356	417	4.356	417	0,00%
Lestijden Anderstalige Nieuwkomers (telkens op 1 januari)	2.453	199	3.125	254	3.562	309	13,98%
Lestijden gewezen anderstalige Nieuwkomers	687	143	803	183	1.100	226	36,99%
Lestijden Rand en Taal	1.973	111	1.973	111	1.973	111	0,00%
Lestijden capaciteit plus					980	53	
Lestijden capaciteit min					161	8	
Uren Kinderverzorgsters	20.027	2.060	20.293	2.085	20.572	2.110	1,37%
Punten ICT	30.988	2.320	31.163	2.329	31.431	2.344	0,86%
Punten Administratieve Ondersteuning	114.385	2.320	114.711	2.329	115.429	2.344	0,63%
Punten Zorg	122.564	367	123.680	367	131.879	368	6,63%
Punten Stimulus	37.731	367	38.363	367	38.600	368	0,62%
Lestijden Mentor-schap	4.335,27	2.320	4.157,60	2.329	nvt	nvt	nvt
Eenheden Korte Vervangingen	59.241.640	2.320	60.312.744	2.329	59.994.985	2.328	-0,53%
Onderwijs aan huis (telkens op 1 januari)	124	29	200	51	244	61	22,00%
Specifieke instellingen: 4 tehuizen van wie de ouders geen vaste verblijfplaats hebben en het tehuis Kuurne							
Ambten studiemeester-opvoeder	59	5	57	5	58	5	1,75%
Ambten internaatbeheerder	5	5	5	5	5	5	0,00%

In het **buitengewoon basisonderwijs** werkt naast onderwijzend personeel ook paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel.

De lestijden en de uren voor het paramedische personeel stijgen. Ze volgen de stijging van het aantal leerlingen in het buitengewoon basisonderwijs.

De **aanvullende lestijden en uren** worden er vooral gegeneerd in het kader van:

- godsdienst, niet-confessionele zedenleer en cultuurbeschouwing.
- de begeleiding van leerlingen in het kader van geïntegreerd onderwijs ('GON'). De evolutie van de GON-eenheden stijgt als gevolg van de jaarlijkse stijging van het aantal GON-leerlingen. Deze stijging is wel minder groot dan vorig jaar.
- het ondersteuningsaanbod voor gelijke onderwijskansen. De eerste GOK-cyclus in het buitengewoon basisonderwijs werd ingevoerd vanaf het schooljaar 2009-2010, ter vervanging van het onderwijsvoorrangsbeleid (OVV). Scholen voor buitengewoon onderwijs krijgen aanvullende lestijden wanneer ze ten minste 40% externe en semi-interne leerlingen van type 1 en type 3 hebben die aantikken op de indicatoren 'opleidingsniveau van de moeder' en 'thuis taal niet-Nederlands' (alleen in combinatie met de indicator 'opleidingsniveau van de moeder'). Voor scholen die lestijden verliezen bij de overgang van OVV naar GOK in vergelijking met het schooljaar 2008-2009 werd gedurende twee schooljaren een (afbouwende) overgangsmaatregel voorzien.
- de integratie van leerlingen met een matige of ernstige verstandelijke handicap in het gewoon onderwijs (ION). Scholen voor buitengewoon onderwijs type 2 krijgen voor de begeleiding van leerlingen met een matige of ernstige verstandelijke handicap in het gewoon onderwijs aanvullende lestijden en een integratietoelage. 32 begeleiden de scholen voor buitengewoon onderwijs ontvangen die lestijden. Het gaat daarbij over 24 scholen voor buitengewoon basisonderwijs en 8 scholen voor buitengewoon secundair onderwijs. In het schooljaar 2010-2011 waren er 96 ION-leerlingen.
- de integratie van anderstaligen ('Rand en Taal'). Zoals in het gewoon basisonderwijs is ook voor het buitengewoon basisonderwijs vanaf 2008-2009 een nieuwe cyclus begonnen met een nieuwe definitie van de taalindicator.
- Basisscholen voor buitengewoon onderwijs die zich in een noodsituatie bevinden (bijvoorbeeld door een plotse stijging van hun aantal leerlingen) kunnen een beroep doen op afwijkingslestijden en -uren.
- de begeleiding van leerlingen met autismespectrumstoornissen (ASS) in het kader van het geïntegreerd onderwijs ('afwijkingslestijden en -uren GON ASS').

Om tegemoet te komen aan de **steeds toenemende vraag voor extra begeleiding voor kinderen met ASS**, werden de afwijkingslestijden en -uren GON-ASS vanaf het schooljaar 2009-2010 verhoogd tot 1.656 lestijden en uren in het buitengewoon basisonderwijs, wat toen een stijging van 22,67% betekende. Voor het schooljaar 2010-2011 blijft dit aantal lestijden en uren hetzelfde, wel is er een kleine stijging van het aantal scholen van 70 naar 78.

- Extra lestijden en uren voor projecten voor buitengewone onderwijsontwikkelingen (PBOO's), bestaande uit:
 - de organisatie van samenwerkingsverbanden tussen het gewoon en het buitengewoon basisonderwijs;
 - de integratie van specifieke doelgroepen via GON in het gewoon basisonderwijs;
 - de optimalisering van de werking t.a.v. autistische kinderen;
 - de verbetering van de opvang van interne leerlingen.

In 2009 besliste de Vlaamse Regering, op basis van een gunstige evaluatie door de onderwijsinspectie, om deze projecten te verlengen voor een nieuwe periode van 3 jaar.

- Daarnaast krijgen buitengewone basisscholen nog een puntenenveloppe administratieve ondersteuning.

Alle basisscholen krijgen daarnaast punten voor ICT en eenheden voor de vervanging van korte afwezigheden. Daarvoor moeten ze wel deel uitmaken van een samenwerkingsplatform of scholengemeenschap.

De lestijden mentorschap werden als gevolg van de besparingsmaatregelen van 2010 afgeschaft. Deze lestijden waren oorspronkelijk bedoeld om ervaren leerkrachten de mogelijkheid te geven hun jongere niet-vastbenoemde collega's te helpen met het leren van het vak. Deze lestijden bleken vaak niet opgenomen te worden door oudere leerkrachten maar door jongere leerkrachten.

De **scholengemeenschappen** krijgen een puntenenveloppe **stimulus** (vrij te besteden punten als aanmoediging om in een scholengemeenschap te stappen) en een puntenenveloppe **zorg**. Beide zijn lichtjes gestegen. Deze evolutie loopt gelijk met die van de lestijden.

Naast de scholen voor buitengewoon onderwijs worden ook de **medisch-pedagogische instituten, de semi-internaten en opvangcentra van het Gemeenschapsonderwijs** beschouwd als instellingen voor buitengewoon onderwijs. Ook die instellingen krijgen een urenpakket als omkadering voor hun werking.

Overzicht lestijden, uren, punten, eenheden en afwijkingslestijden en -uren buitengewoon basisonderwijs

Omkadering buitengewoon onderwijs	2008-2009	Aantal instellingen	2009-2010	Aantal instellingen	2010-2011	Aantal instellingen	Evolutie
Lestijden inclusief LT cursus Levensbeschouwelijke vakken*	99.815	197	100.244	197	102.654	198	2,40%
Urenpakket paramedisch externaat	44.466,5	191	45.657,5	191	47.131,5	192	3,23%
Eenheden GON	16.174	132	17.329	136	17.964	135	3,66%
Lestijden onderwijsvoorrangsbeleid	816	42	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Lestijden rand- en taalgrensgemeenten	77	5	77	5	77	5	0,00%
Lestijden ASV ION (basis en secundair)	363	30	445,5	32	533,5	32	19,75%
Lestijden GOK		NVT	1.406	103	1.270	103	-9,67%
Afwijkingslestijden en uren (noodsituaties)	744	39	764	44	776	47	1,57%
Afwijkingslestijden en uren (GON ASS)	1.350	62	1.656	70	1.656	78	0,00%
Lestijden project proeftuin	57,5	2	57,5	2	58,0	2	0,87%
PBOO's (50,5 FT)	1.418	30	1.418	30	1.418	30	0,00%
Punten ICT	1.452	190	1.472	192	1.485	193	0,88%
Punten Administratieve Ondersteuning	10.074	197	10.137	197	10.217	198	0,79%
Eenheden Korte Vervanging	6.702.436	197	6.931.354	197	6.931.890	196	0,01%
Lestijden mentor-schap	391,5	197	404,75	197			
Specifieke instellingen voor buitengewoon onderwijs in het GO!							
Urenpakket internaats	10524	16	10642	16	10642	16	0,00%
Bijkomend urenpakket slapende waak	NVT	NVT	743	16	738	16	-0,67%
Totaal urenpakket internaats			11385	16	11380	16	-0,04%
Beheerder internaats	16	16	16	16	16	16	0,00%
Urenpakket opvangcentrum	6959	4	6978	4	6814	4	-2,35%
Bijkomend urenpakket slapende waak	NVT	NVT	467	4	470	4	0,64%
Totaal urenpakket opvangcentrum			7445		7284		-2,16%
Ambten semi-internaats	169,5	10	170	10	181	10	6,47%

* Situatie 1 september

Omkadering secundair onderwijs

Gewoon secundair onderwijs

Ook in het **gewoon secundair onderwijs** zijn er diverse pakketten omkadering.

Het basispakket uren-leraar in het gewoon secundair onderwijs is licht gedaald. Dat is een gevolg van de daling van het aantal leerlingen in het gewoon secundair onderwijs.

De **specifieke pakketten** omkadering worden er voorzien in het kader van:

- Het **gelijkekansenbeleid (GOK)**: GOK-lestijden zijn aanvullende lestijden die scholen ontvangen op basis van hun kansarmoedeprofiel en waarmee ze leerkrachten kunnen aanwerven om een gelijkekansenbeleid te voeren. Vanaf 1 september 2008 ging het aantal uren voor gelijke onderwijskansen in het secundair onderwijs fors omhoog. Het schooljaar 2010-2011 is het derde jaar van de driejaarlijkse GOK-cyclus. Het aantal toegekende lestijden is daarom stabiel.

Anderstalige nieuwkomers en gewezen anderstalige nieuwkomers

Scholen die onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon secundair onderwijs inrichten, krijgen een specifiek pakket uren-leraar toegekend. Het aantal leerlingen ingeschreven in een onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (okan) steeg van 1694 leerlingen in het schooljaar 2009-2010 naar 2010 leerlingen in het schooljaar 2010-2011. Het stijgende aantal leerlingen heeft tot gevolg dat ook het daaraan gekoppelde specifieke urenpakket verder blijft stijgen.

Nieuw in 2011-2012

Afschaffen van het tweede onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers

In het schooljaar 2010-2011 kon een tweede onthaaljaar georganiseerd worden door scholen met een eerste onthaaljaar die eveneens een eerste graad regulier onderwijs inrichten.

De doelstellingen van het tweede onthaaljaar waren het verhogen van het rendement van het onthaalonderwijs en het vergroten van de slaagkansen van gewezen anderstalige nieuwkomers in het reguliere onderwijs. Sommige anderstalige leerlingen hadden nood aan bijkomend onthaalonderwijs.

Maar een klein aantal scholen heeft het tweede onthaaljaar ingericht. De verdere flexibilisering van de leertrajecten in het secundair onderwijs maken het vanaf het schooljaar 2011-2012 mogelijk om bepaalde vakonderdelen of zelfs volledige vakken te vervangen door het vak Nederlands. Door het invoeren van deze mogelijkheid is een bijkomend tweede onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers minder belangrijk. Vandaar dat dit leerjaar wordt afgeschaft.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO)

Het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap heeft het deeltijds onderwijs volledig hervormd. Onder meer de omkadering voor de centra deeltijds beroepssecundair onderwijs werd toen verhoogd. De toename van het aantal leerlingen in het DBSO heeft tot gevolg dat het globale urenpakket verder blijft stijgen.

Buitengewoon secundair onderwijs (buso)

Scholen voor **buitengewoon secundair onderwijs** krijgen naast uren voor het onderwijzend personeel een urenpakket voor paramedisch, medisch, orthopedagogisch, psychologisch en sociaal personeel.

De voorbije schooljaren steeg het aantal leerlingen in het buitengewoon secundair onderwijs gestaag. Het stijgende leerlingenaantal zorgt voor een toename van de **uren onderwijzend personeel en de uren paramedisch personeel**.

De **bijkomende uren** in het buitengewoon secundair onderwijs worden vooral gebruikt voor:

- de begeleiding van GON-leerlingen (geïntegreerd onderwijs). De stijging van het aantal GON-eenheden is het gevolg van de jaarlijkse stijging van het aantal GON-leerlingen;
- het ondersteuningsaanbod voor gelijke onderwijskansen. De eerste GOK-cyclus in het buitengewoon secundair onderwijs werd ingevoerd vanaf het schooljaar 2009-2010, ter vervanging van het onderwijsvoorrangsbeleid (OVV). Scholen voor buitengewoon onderwijs krijgen aanvullende lesuren wanneer ze ten minste 40% externe en semi-interne leerlingen van type 1 en type 3 hebben die aantikken op de indicatoren 'opleidingsniveau van de moeder' en 'thuis taal niet-Nederlands' (alleen in combinatie met de indicator 'opleidingsniveau van de moeder'). Voor scholen die lesuren verliezen bij de overgang van OVV naar GOK in vergelijking met het schooljaar 2008-2009 werd gedurende twee schooljaren een overgangsmaatregel voorzien;
- de integratie van leerlingen met een matige of ernstige verstandelijke handicap in het gewoon onderwijs (ION). Scholen voor buitengewoon onderwijs type 2 krijgen voor de begeleiding van leerlingen met een matige of ernstige verstandelijke handicap in het gewoon onderwijs aanvullende lesuren en een integratietoelage. Het aantal leerlingen dat daarvan kan genieten, werd in 2008 uitgebreid van 50 naar 100. In het buitengewoon secundair onderwijs zijn er voor het schooljaar 2010-2011 acht scholen die ION-leerlingen begeleiden en daarvoor ASV krijgen (zie tabel over omkadering in het buitengewoon basisonderwijs);
- een onvoorziene situatie. Scholen voor buitengewoon secundair onderwijs kunnen in specifieke situaties (bijvoorbeeld door een plotse stijging van hun aantal leerlingen) een beroep doen op afwijkingslesuren en -uren;
- de begeleiding van GON-leerlingen met autismespectrumstoornissen (ASS). Scholen die GON-leerlingen met ASS begeleiden kunnen daarvoor afwijkingslesuren en -uren GON ASS krijgen. Om tegemoet te komen aan de steeds toenemende vraag voor extra begeleiding voor kinderen met ASS, worden de afwijkingslesuren en -uren in het schooljaar 2009-2010 verhoogd tot 880 lesuren en uren in het secundair onderwijs, een stijging van 70,54%. Voor het schooljaar 2010-2011 bleef dit aantal uren ongewijzigd.

De drie internaten van het buitengewoon secundair onderwijs van het GO! (één is autonoom, de twee andere zijn verbonden aan een buso-school) hebben een internaatsbeheerder. Die internaten ontvangen ook een omkadering in de vorm van een urenpakket. Dat urenpakket maakt integraal deel uit van de berekening voor de buso-school plus internaat. De verdeling van de uren tussen school en internaat is de volledige autonomie van de inrichtende macht.

Alle secundaire scholen

In verschillende secundaire scholen bestaan nog heel wat **extra ambten** in de categorie van het bestuurspersoneel die als een soort 'middenkader' fungeren. Naast de directeur werken in sommige scholen ook een adjunct-directeur, een technisch adviseur, een technisch adviseur-coördinator (technische scholen), een teeltleider (leraar belast met praktische vakken in de land- en teeltbouw) of een coördinator (DBSO). Vanaf het schooljaar 2009-2010 krijgt elke scholengemeenschap en elke secundaire school die niet tot een scholengemeenschap behoort een globale puntenenveloppe. De **globale puntenenveloppe** heeft een dubbel doel. Enerzijds dient die om de ambten van het bestuurspersoneel (uitgezonderd het ambt van directeur, inherent aan elke instelling) en ondersteunend personeel op het niveau van de instelling invulling te geven, maar ook om een beleid inzake taak- en functiedifferentiatie vorm te geven op het niveau van de instelling en van de scholengemeenschap. De scholen krijgen niet langer aparte omkaderingsmiddelen in de vorm van één of meer ambten van adjunct-directeur, technisch adviseur-coördinator, technisch adviseur, coördinator (DBSO), of in de vorm van een apart pakket punten ondersteunend personeel, punten taak- en functiedifferentiatie en forfaitaire punten scholengemeenschap. Al die afzonderlijke middelen worden nu geïntegreerd in één geheel. De berekeningswijze blijft dezelfde.

Het ambt van **coördinator** in het deeltijds beroepssecundair onderwijs wordt nog apart toegekend. Vanaf het schooljaar 2007-2008 hebben de CDO's de mogelijkheid om autonoom te worden voor zover zij een voldoende aantal leerlingen hebben (ten minste 260 leerlingen). Dat betekent dat zij net als de scholen van het voltijds secundair onderwijs recht hebben op één directeur i.p.v. één coördinator. In het schooljaar 2010-2011 gaat het om vijf autonome CDO's.

Alle secundaire scholen krijgen daarnaast **punten voor ICT**. Daarvoor moeten ze wel deel uitmaken van een samenwerkingsplatform of scholengemeenschap. De evolutie in de **punten voor ICT** loopt gelijk met die van de uren-leraar.

De lesuren mentorschap in het basis- en secundair onderwijs werden als gevolg van de besparingsmaatregelen van 2010 afgeschaft. Hetzelfde gebeurde met de vervangingen korte afwezigheden (VKA's) voor het secundair onderwijs.

De tijdelijke vervanging van leraren, technisch adviseurs en technisch adviseurs-coördinatoren tijdens hun **bedrijfsstages** blijft bestaan maar door besparingen vanaf het schooljaar 2010-2011 daalt het beschikbare budget met maar liefst 67,91%.

Ten slotte krijgen ook de 118 **scholengemeenschappen** nog extra uren toegekend. De scholengemeenschappen verdelen deze uren zelf onder hun scholen.

Overzicht omkadering secundair onderwijs

Omkadering secundair onderwijs							
	2008-2009	Aantal instellingen	2009-2010	Aantal instellingen	2010-2011	Aantal instellingen	Evolutie
Gewoon voltijds secundair onderwijs							
Uren volgens schalen	988.109	953	985.489	968	984062	964	-0,14%
Ambten adjunct-directeur	355	341	/	/	/	/	
Ambten TA/TAC incl bonusambten	899	325	/	/	/	/	
Ambten teeltleider	100	24	101	24	101	24	0,00%
Uren GOK	16.658	723	16.776	723	16.820	743	0,26%
Punten ondersteunend personeel	441.261	137	/	/	/	/	
Extra uren OKAN	3.423	37	4.235	36	5.025	40	18,65%
Deeltijds beroepssecundair onderwijs							
Uren volgens schalen	20.459	48	21.334	47	22169	47	3,91%
Ambten coördinator	44	44	/	/	/	/	
Uren OKAN	19	3	31,2	5	39,6	4	26,92%
Buitengewoon secundair onderwijs							
Uren onderwijzend personeel	103.280	116	105.319	115	108.217	115	2,75%
Ambten adjunct-directeur	12	12	/	/	/	/	
Ambten TA/TAC	178	78	/	/	/	/	
Uren paramedisch personeel	17.611	116	18.575	115	19.381	115	4,34%
Eenheden GON	6.556	36	7.268	40	8.316	38	14,42%
Uren onderwijsvoor-rang	644	33	/	/	/	/	
Punten ondersteunend personeel	26.902	116	/	/	/	/	
Afwijkingslesuren en uren 'noodsituaties'	598	38	643	45	696	45	8,24%
Afwijkingslesuren en uren GON ASS	516	17	880	23	880	26	0,00%
GOK + extra social maatregel (uren OVB)	/	/	1.082	71	1.009	71	-6,75%
Specifieke instellingen voor buitengewoon onderwijs in het GO!							
Urenpakket internaat	896	3	1080	3	1041	3	-3,61%
Bijkomend urenpakket slapende waak	NVT	NVT	87	3	90	3	3,45%
Secundair onderwijs							
Punten taak- en functiedifferentiatie	34.712	203	/	/	/	/	
Punten ICT	19.641	1.062	19.539	1.080	19.605	1.084	0,34%
Mentoruren	3.061	1.056	3.732	1.076	/	/	

Eenheden vervanging korte afwezigheden	71.859.326	1.073	45.447.801	1.088	/	/	
Eenheden bedrijfsstages	22.942.712	1.073	25.042.582	1.088	8035174	1.084	-67,91%
Scholengemeenschappen							
Extra uren scholengemeenschappen	20.000	118	20.000	118	20.000	118	0,00%
Begeleiding gewezen OKAN-leerlingen	638	29	638	29	638	29	0,00%
Globale puntenenveloppe	/	/	657.234	118	663.826	118	1,00%
Scholen SO niet in een scholengemeenschap							
Globale puntenenveloppe	/	/	10.148	19	9870	19	-2,74%
Scholen buso niet in scholengemeenschap							
Globale puntenenveloppe	/	/	19.608	56	19.071	50	-2,74%

Omkadering voor de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's)

De omkadering voor de CLB's wordt **om de drie jaar** berekend. Dat gebeurt op basis van de leerlingenaantallen, de taakbelasting, de aanwezigheid van kansarme leerlingen in de scholen waarmee een beleidsplan of -contract is afgesloten en de densiteit. De huidige verdeling van de omkaderingsgewichten is geldig voor de schooljaren 2009-2010, 2010-2011 en 2011-2012. Vanaf 1 september 2012 volgt een nieuwe omkaderingsperiode.

Omkaderingsgewicht CLB's per net

Omkaderingsgewicht per net									
	GO!		VGO		OGO		Totaal		
Periode	Lineair	Extra	Lineair	Extra	Lineair	Extra	Totaal lineair	Totaal extra	Totaal og
2000-2003	438,60	178,60	1.680,10	130,70	168,50	35,50	2.287,20	344,80	2.632,00
2003-2006	468,69	192,44	1.778,28	116,44	184,60	38,57	2.431,57	347,45	2.779,02
2006-2009	499,49	173,24	1.860,97	122,66	198,44	44,04	2.558,90	339,94	2.898,84
2009-2012	499,71	164,80	1.855,38	134,20	201,56	38,01	2.556,65	337,01	2.893,66

Omkadering voor de internaten

Alle internaten - van alle netten - kunnen een **beheerder** aanstellen.

Het ambt van studiemeester-opvoeder was tot 2007-2008 alleen voorzien voor de internaten van het Gemeenschapsonderwijs.

In uitvoering van cao VIII is vanaf 1 september 2008 ook in de gesubsidieerde internaten een studiemeester-opvoeder voorzien. Zijn de internen uitsluitend leerlingen van het secundair onderwijs, dan zijn er twee gesubsidieerde betrekkingen voorzien. Verblijven ook leerlingen van het basisonderwijs in het internaat, dan zijn het er tweeënhalf.

Vanaf het schooljaar 2009-2010 wordt er aan de Gemeenschapsinternaten en de gesubsidieerde internaten een bijkomende omkadering 'slapende waak' toegekend. Omdat de aanrekening van de nachtprestaties voor de studiemeesters-opvoeder is opgetrokken, wat een verminderde inzetbaarheid van het **personeel** (overdag) tot gevolg heeft, wordt er als compensatie een bijkomend urenpakket voorzien.

Omkadering internaten basisonderwijs en secundair onderwijs

	2008-2009			2009-2010			2010-2011		
	Internaten	Beheerders	Opvoeders	Internaten	Beheerders	Opvoeders	Internaten	Beheerders	Opvoeders
GO!	33	33	145	32	32	146,4	32	32	146,1
VGO	97	97	215,5	99	99	221,5	100	100	223
OGO	4	4	9	4	4	9	4	4	9
Totaal	134	134	369,5	135	135	376,9	136	136	378,1

Omkadering voor het Deeltijds Kunstonderwijs (DKO)

De **gewone omkadering** in het deeltijds kunstonderwijs geldt voor alle instellingen. Ze bestaat uit een gedeelte voor **onderwijzend personeel** en een gedeelte voor **bestuurs- en administratief personeel**.

Daarnaast krijgen alle instellingen punten voor **ICT-coördinatie** op voorwaarde dat zij toetreden tot een samenwerkingsplatform. Net zoals in de andere onderwijsniveaus krijgen de DKO-instellingen vanaf het schooljaar 2010-2011 geen uren-leraar voor **mentorschap** meer.

De evolutie van de personeelsomkadering loopt ongeveer gelijk met de aangroei van de leerlingenpopulatie.

Van de 168 DKO-instellingen hebben twee scholen geen recht op punten voor ICT-coördinatie omdat ze niet aangesloten zijn bij een samenwerkingsplatform.

Overzicht omkadering DKO

Omkadering Deeltijds Kunstonderwijs							
	2008-2009		2009-2010		2010-2011		Evolutie
	Aantal	Instellingen	Aantal	Instellingen	Aantal	Instellingen	Evolutie
Uren onderwijzend personeel	74.779	167	75.575	168	76.524	168	1,26%
Uren bestuurs- en administratief personeel	9.572,50	167	9.612	168	9.820	168	2,16%
Mentoruren	152,53	167	164,32	167	nvt	nvt	
Punten ICT-coördinatie*	1.682	165	1.679	165	1.695	166	0,95%
Tijdelijke projecten	1.611	75	1.203	38	1.027	34	-14,63%

Een aantal instellingen krijgt extra omkadering voor de organisatie van één of meerdere tijdelijke projecten. Tijdelijke projecten dienen om gedurende een bepaalde periode inhoudelijke en bestuurlijke vernieuwingen uit te testen. De Vlaamse Regering keurt ze goed. Waardevolle tijdelijke projecten kunnen na verloop van tijd organiek worden. Een overzicht:

Inhoudelijke tijdelijke projecten in het DKO

Overzicht inhoudelijke tijdelijke projecten						
	2008-2009		2009-2010		2010-2011	
Afdeling	Aantal projecten	Aantal organiserende scholen	Aantal projecten	Aantal organiserende scholen	Aantal projecten	Aantal organiserende scholen
Beeldende Kunst	16	33	11	18	10	15
Podiumkunsten	17	42	11	20	10	19
Totaal DKO	33	75	22	38	20	34

Bestuurlijke tijdelijke projecten krijgen vorm in zes regionale samenwerkingsverbanden.

Nieuw in 2011-2012

Teeltleiders in het buitengewoon secundair onderwijs

Land- en tuinbouwscholen met een opleidingsvorm 3 en opleidingsvorm 4 hebben vanaf het schooljaar 2011-2012 recht op extra lesuren voor het onderhoud en de verzorging van gewassen en de veestapel. In opleidingsvorm 3 gaat het over scholen met de opleiding tuinbouwarbeider. In opleidingsvorm 4 komen de scholen in aanmerking die een van de volgende studierichtingen organiseren in de tweede en/ of derde graad:

- landbouwtechnieken TSO
- tuinbouwtechnieken TSO
- landbouw BSO
- tuinbouw BSO
- paardrijden en -verzorgen BSO.

Als de scholen de norm van 40 regelmatige leerlingen behalen op de teldatum, dan hebben ze recht op het aantal lesuren dat overeenkomt met één voltijdse betrekking, namelijk 24 lesuren in opleidingsvorm 3 en 29 lesuren in opleidingsvorm 4.

Herstructureringen en programmatis

Het onderwijslandschap verandert. Er komen nieuwe scholen bij. Andere scholen sluiten, herstructureren of fuseren. Om te kunnen rekenen op financiering of subsidiëring moeten alle scholen voldoen aan de rationalisatienorm. Die norm is meestal gebaseerd op het aantal leerlingen op de eerste schooldag van februari van het voorafgaande schooljaar. Uitzonderlijk kan de teldag voor het bepalen van de rationalisatienorm de eerste schooldag van oktober zijn. Dat is bijvoorbeeld het geval voor secundaire scholen in afbouw of bij herstructureringen in het basisonderwijs. Voor het gewoon voltijds secundair onderwijs ging het voor het schooljaar 2009-2010 maar om één school.

Jaarlijks kijkt AgODi na of scholen die norm halen. Haalt een basisschool de norm niet of kan ze geen gebruik maken van het genadejaar, dan moet de school herstructureren, fuseren of sluiten. Een basisschool krijgt een genadejaar als de school of een onderdeel ervan op een teldag niet voldoet aan één of meerdere rationalisatienormen maar de teldag ervoor wel. De basisschool blijft dan toch nog een jaar gefinancierd of gesubsidieerd.

Voor scholen van het secundair onderwijs heeft de inrichtende macht de keuze uit fuseren, afbouwen, sluiten of een afwijking op de rationalisatienorm aanvragen.

AgODi stuurt preventief brieven naar basisscholen die gebruik maken van het genadejaar. Daarin staat dat dit alleen maar onder bepaalde voorwaarden opnieuw mogelijk is. Basisscholen die de normen net halen of de normen maar met één of twee leerlingen overschrijden, krijgen een brief waarin hun wordt gewezen op de gevolgen van een daling in de leerlingenaantallen.

In het secundair onderwijs kan met een 'programmatis' ook de programmatis van nieuwe studierichtingen worden bedoeld.

Basisonderwijs

Wat zijn mogelijke **herstructureringen** in het gewoon basisonderwijs?

Het gaat steeds om de oprichting of afschaffing van vestigingsplaatsen of onderwijsniveaus of het afsplitsen van leerlingengroepen naar nieuwe scholen.

In het buitengewoon basisonderwijs komt daar nog bij dat er een wijziging kan zijn van types (oprichting, omvorming of afschaffing).

Het laten samensmelten van twee of meer scholen tot één school is geen herstructurering maar een **fusie**. Bij een fusie kunnen de oorspronkelijke scholen verdwijnen of kan één van de scholen blijven bestaan en de andere opslorpen.

In het basisonderwijs werd vanaf 1 september 2008 het systeem van de verschillende telmomenten voor het behalen van de programmatie- of rationalisatienormen sterk vereenvoudigd:

- Bij programmatiescholen lopen de telmomenten voor de berekening van het lestijdenpakket, het werkingsbudget en de programmatienormen voortaan gelijk;
- De afwijkingen op de normen worden afgeschaft;
- Er komt een genadejaar voor de rationalisatienormen.

Overzicht programmaties, herstructureringen en fusies gewoon basisonderwijs

Gewoon basisonderwijs	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Nieuwe school	0	4	7	4
Nieuwe school na zelfstandig worden vestigingsplaats	6	6	12	19
Fusies van 2 scholen	2	0	3	3
Stopzetting school	1	1	1	0
Oprichting vestigingsplaats	13	15	13	23
Afschaffen vestigingsplaats	25	30	40	41
Oprichting niveau	7	9	11	9
Afschaffing niveau	4	2	7	6
Genadejaar (niet behalen van de rationalisatienorm)	12	12	13	10

Tabel: Overzicht programmaties, herstructureringen en fusies buitengewoon basisonderwijs

Buitengewoon basisonderwijs	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Oprichting type: T2	1	1	0
Oprichting type: T3	1	0	0
Oprichting type: T4	1	1	0
oprichting kleuterniveau	1	2	0
Oprichten type T3 en kleuterniveau en vestigingsplaats	1	0	0
Omvorming type van T1 naar T8	0	0	1
Oprichten type T3 en afschaffen vestigingsplaats	0	0	0
Oprichten vestigingsplaats aangrenzend	1	1	2
Oprichten vestigingsplaats niet aangrenzend (afwijkend)	0	0	0
Zelfstandig worden van een vestigingsplaats	0	1	0
Afschaffen type T1	0	0	0
Afschaffen type T3	0	1	0
Afschaffen type T8	0	1	0
Afschaffen vestigingsplaats	0	2	0
Fusies	0	2	0
Einde omvorming T4 naar T3	0	0	0
Programmatie van een nieuwe school	0	1	0
Genadejaar (niet behalen van rationalisatienorm op 1/10) Vanaf schooljaar 2008-2009	2	2	0

Secundair onderwijs

Nieuwe scholen ontstaan door afsplitsing van een bestaande school of door de oprichting van een totaal nieuwe school. Het oprichten van een totaal nieuwe school is vrij uitzonderlijk.

Overzicht herstructureringen in het secundair onderwijs

Herstructureringen en programmaties in het gewoon secundair onderwijs	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Fusie door opslorping	1	1	1
Eigenlijke fusie	4	1	1
Fusie gevolgd door afsplitsing (waarbij het aantal scholen gelijk blijft)	18	2	0
Afsplitsing van een bestaande school (waarbij een nieuw schoolnummer wordt toegekend)	19	0	0
Nieuwe school	0	0	0
Gesloten school	0	2	2
Totaal	42	6	4

De meeste programmaties zijn het gevolg van een intern herstructureringsproces. Het **programmeren van nieuwe studierichtingen** in het secundair onderwijs is onderworpen aan een specifieke regelgeving.

Het decreet over de bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010 heeft de procedure van de programmaties grondig gewijzigd.

Er werd een programmatiestop ingevoerd deels uit budgettaire overwegingen en deels als bewarende maatregel voor de geplande onderwijshervorming van het secundair onderwijs. Alleen in 'uitzonderlijke gevallen' kan de Vlaamse Regering nog afwijkingen op de programmatiestop goedkeuren. Een advies van zowel de Vlor, AgODi als de onderwijsinspectie is vereist.

Tot en met het schooljaar 2009-2010 moesten alleen programmatieaanvragen voor specifieke studierichtingen (de zogenaamde S-richtingen) of nieuwe studiegebieden ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Sinds het schooljaar 2010-2011 moeten programmatieaanvragen voor alle studierichtingen ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Niet alleen de programmaties van structuuronderdelen, maar ook de omvormingen van studierichtingen, overhevelingen van delen van scholen en de programmatie van nieuwe scholen zijn mee in de procedure opgenomen. Ook de opleidingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO) moeten de zware programmatieprocedure doorlopen.

Deze aanzienlijke uitbreiding van de programmatieprocedure had tot gevolg dat het aantal aanvragen sterk is gestegen. In het verleden lag het aantal programmatieaanvragen tussen de 60 en 100 aanvragen. Dit is opgelopen tot 288 aanvragen voor het schooljaar 2010-2011 en 294 aanvragen voor het schooljaar 2011-2012.

De decreetgever heeft niet nader bepaald wat er onder 'uitzonderlijke gevallen' kan worden verstaan. In de memorie van toelichting werd er een aanzet gegeven om uitzonderlijke geval-

len te bepalen, maar die moet worden beschouwd als een niet-limitatieve opsomming. De Vlaamse Regering heeft zelf een reeks criteria uitgewerkt om te bepalen wat er onder een uitzonderlijk geval kan worden verstaan.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal programmatieaanvragen voor de schooljaren 2010-2011 en 2011-2012 met de uiteindelijke beslissing door de Vlaamse Regering.

Programmatieaanvragen				
	Schooljaar 2010-2011		Schooljaar 2011-2012	
1. Programmatie van structuuronderdelen				
1.1. Gewoon voltijds secundair onderwijs				
Aanvragen	243		241	
Gunstig	76	31%	66	27%
Ongunstig	167	69%	175	73%
1.2. DBSO				
Aanvragen	9		18	
Gunstig	0	0%	15	83%
Ongunstig	9	100%	3	17%
2. Omvormingen				
Aanvragen	7		10	
Gunstig	3	43%	7	70%
Ongunstig	4	57%	3	30%
3. Overhevelingen				
Aanvragen	8		9	
Gunstig	3	38%	2	22%
Ongunstig	5	63%	7	78%
4. Programmatie van scholen/herstructureringen				
Aanvragen	21		16	
Gunstig	2	10%	0	0%
Ongunstig	19	90%	16	100%
5. Totaal				
Aanvragen	288		294	
Gunstig	84	29%	90	31%
Ongunstig	204	71%	204	69%

Buitengewoon secundair onderwijs

In het buitengewoon secundair onderwijs zijn er programmaties mogelijk van scholen, vestigingsplaatsen, opleidingsvormen en opleidingen binnen opleidingsvorm 3. De laatste jaren zien we vooral programmaties van opleidingsvorm 4. Het aanbod van opleidingsvorm 4 is beperkt en de vraag lijkt toe te nemen. Bovendien is er geen evenwichtige regionale spreiding van het aanbod. Er zijn momenteel 22 scholen die opleidingsvorm 4 aanbieden, waarvan 3 ziekenhuisscholen.

In het buitengewoon secundair onderwijs is het oprichten van een type in principe geen programmatie. Tijdens de schooljaren 2009-2010, 2010-2011 en 2011-2012 wordt de oprichting van type 7 uitzonderlijk toch beschouwd als een programmatie. Tijdens deze periode heerst er immers een programmatiestop voor type 7. Dit type mag m.a.w. niet geprogrammeerd worden tijdens de vermelde periode.

Deeltijds kunstonderwijs

Vanaf 2008-2009 is in het deeltijds kunstonderwijs ook een programmatie van nieuwe instellingen mogelijk, naast filialen, graden en studierichtingen. In het schooljaar 2008-2009 (programmatieaanvragen 2009-2010) kwamen in totaal elf programmatiedossiers binnen bij AgODi (voor twee instellingen, vijf filialen, twee studierichtingen en twee graden).

In het schooljaar 2009-2010 waren er verschillende programmaties: één nieuwe instelling voor podiumkunsten in Torhout, één nieuwe Kunstacademie in Geraardsbergen, vijf filialen, twee studierichtingen dans en twee hogere graden dans.

Voor het schooljaar 2010-2011 werd in het deeltijds kunstonderwijs een absolute programmatiestop voor instellingen, filialen, studierichtingen en graden ingesteld. Alleen Kunstacademies vielen niet onder deze maatregel. Het ging deels om een besparingsmaatregel en deels om een bewarende maatregel in afwachting van de hervorming van het DKO. Drie aanvraagdossiers werden ingediend voor nieuwe Kunstacademies.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 is de programmatiestop in het DKO zowel versoepeld als strengd. Soepeler in die zin dat er niet langer een absolute programmatiestop geldt, maar dat er afwijkingen mogelijk zijn. De schoolbesturen sturen hun gemotiveerde aanvragen tot afwijking vóór 1 maart 2011 naar het Agentschap voor Onderwijsdiensten. De Vlaamse Regering beslist over de aanvragen op advies van de Vlaamse Onderwijsraad en het gezamenlijk advies van AgODi en de Onderwijsinspectie. Tevens is de programmatiestop strenger geworden omdat hij uitgebreid is naar opties en instrumenten.

In het schooljaar 2010-2011 zijn in totaal 56 aanvragen voor een afwijking ingediend bij AgODi, waarvan 3 voor Kunstacademies, 3 voor filialen, 5 voor graden, 12 voor opties en 33 voor instrumenten. De Vlaamse Regering keurde 6 programmaties goed: 1 Kunstacademie, 1 filiaal, 3 graden en 1 optie.

Vervoerskosten en de bestaanszekerheidvergoeding voor busbegeleiders

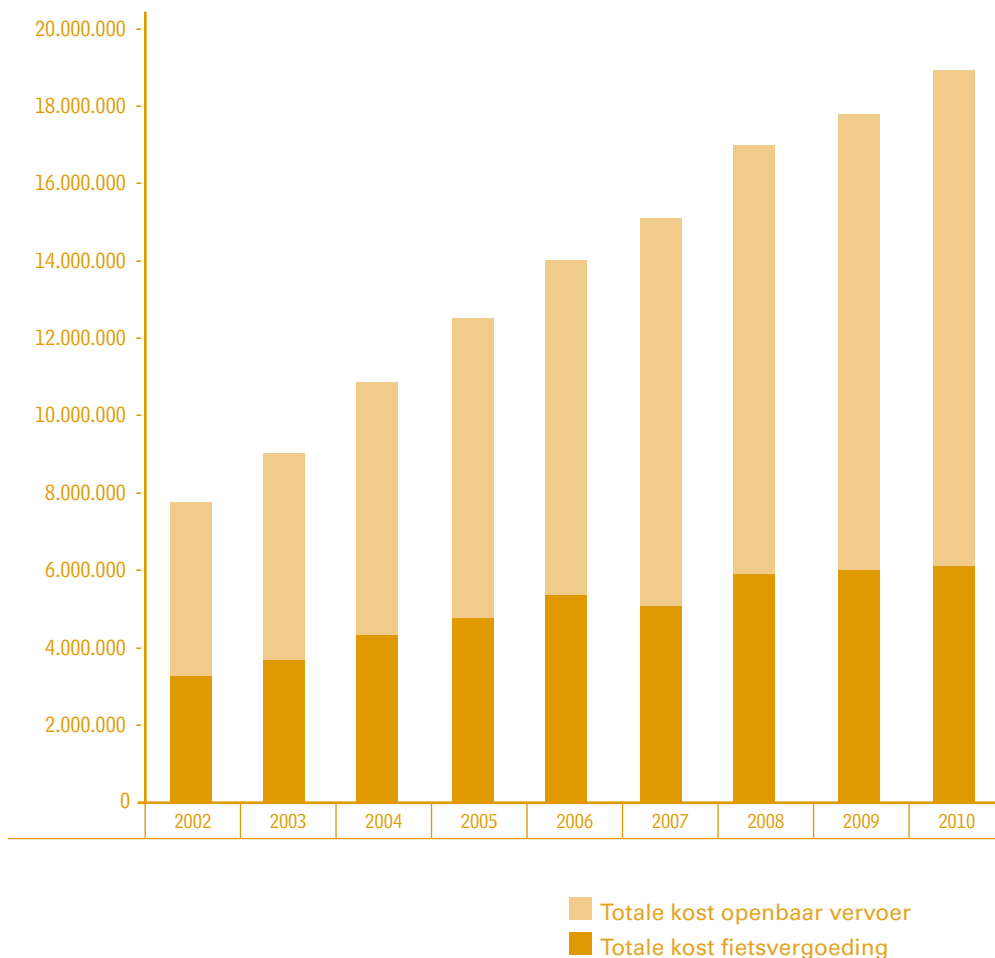
Stijgende kosten voor een duurzaam woon-werkverkeer in 2010

AgODi betaalt de vervoerskosten terug die de inrichtende machten prefinancieren voor personeelsleden die per fiets of met het openbaar vervoer naar het werk komen. AgODi doet dat voor alle onderwijsniveaus, dus ook voor het volwassenenonderwijs en de hogescholen.

In 2011 betaalde AgODi de saldi uit voor de vervoerskosten van 2010. AgODi betaalde ook één voorschot uit voor een totaalbedrag van 5.537.807 euro of ongeveer 29% van de door de scholen te prefinancieren middelen. In 2009 en 2010 bedroeg dat voorschot respectievelijk nog 36% en 32%.

Vervoerskosten openbaar vervoer en fietsvergoeding

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Evolutie t.o.v. 2009
Aantal fietsers	26.961	29.736	32.327	36.891	39.072	38.786	44.341	44.078	44.378	1%
Totale kost fiets-vergoeding	3.181.482	3.587.027	4.258.516	4.732.575	5.247.495	5.026.303	5.844.260	5.896.983	5.942.132	1%
Kost per fietser	118	121	132	128	134	130	132	134	134	0%
Aantal km / eenheid op jaarbasis	787	804	878	855	895	864	879	891	893	0%
Kost per km	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0%
Aantal gebruikers openbaar vervoer	13.529	15.421	18.721	21.611	23.335	24.882	25.962	26.854	28.279	5%
Totale kost openbaar vervoer	4.519.950	5.319.170	6.473.956	7.681.642	8.716.821	9.980.141	11.065.982	12.092.240	13.012.255	8%
Kost per gebruiker	334	345	346	355	374	401	426	450	460	2%
Totale kost	7.701.432	8.906.197	10.732.472	12.414.217	13.964.316	15.006.443	16.910.241	17.986.224	18.954.387	5%

Meer gebruikers van het openbaar vervoer

Na een daling van het aantal fietsers in 2009, kent 2010 opnieuw een stijging van het aantal fietsers met 1%. Het aantal abonnementen openbaar vervoer steeg met 5%, de totaalcost voor het openbaar vervoer met 8%. Dat impliceert een minder hoge stijging van de kost per abonnement (+2%) dan de vorige jaren met een stijging van 6%.

De globale kostprijs voor 2010 ligt 5% hoger dan in 2008, een stijging die bijna volledig toe te schrijven is aan het stijgend aantal gebruikers en de toenemende kostprijs van het openbaar vervoer.

Bestaanszekerheidsvergoeding busbegeleiders

Vanaf 1 juli 2007 krijgen busbegeleiders voor het leerlingenvervoer een bestaanszekerheidsvergoeding voor de maanden juli en augustus.

Ze moeten daarvoor voldoen aan enkele voorwaarden. Zo moeten ze met een arbeidsovereenkomst tewerkgesteld zijn binnen het gewoon en buitengewoon basisonderwijs en het secundair onderwijs. De inrichtende macht betaalt de vergoeding uit en vraagt het bedrag terug aan AgODi.

In totaal kregen 1.166 bus-begeleiders in 2011 een bestaanszekerheidsvergoeding. Dat zijn er 4% meer dan in 2010.

Bestaanszekerheidsvergoeding busbegeleiders basisonderwijs en secundair onderwijs

Bestaanszekerheidsvergoedingen voor busbegeleiders per IM					
	2011			Evolutie t.o.v. 2010	
	Aantal dossiers	Aantal BB	Bedrag	Aantal BB	Bedrag
Andere	2	11	2.915	-15,4%	-23,8%
Officieel (= Provincie & Gemeente & Intercommunale)	28	103	25.120	-1,0%	-1,7%
Vrij	120	581	143.535	2,7%	2,1%
GO!	189	471	114.265	6,3%	8,5%
TOTAAL	339	1.166	285.835	3,6%	3,8%
Bestaanszekerheidsvergoedingen voor busbegeleiders per soort onderwijs					
	2011			Evolutie t.o.v. 2010	
	Aantal dossiers	Aantal BB	Bedrag	Aantal BB	Bedrag
Gewoon basisonderwijs	147	183	43.415	10,2%	13,7%
Gewoon secundair onderwijs	16	17	4.195	-19,0%	-16,8%
TOTAAL 1 gewoon onderwijs	163	200	47.610	7,0%	10,1%
Buitengewoon basisonderwijs	103	512	125.790	2,4%	2,5%
Buitengewoon secundair onderwijs	73	454	112.435	3,4%	2,9%
TOTAAL 2 buitengewoon onderwijs	176	966	238.225	2,9%	2,7%
TOTAAL 1 + 2	339	1.166	285.835	3,6%	3,8%

Tegemoetkoming in de kosten bedrijfsrevisoren

Aan sommige schoolbesturen in het gesubsidieerd vrij onderwijs betaalde AgODi in 2011 een bedrag uit als tussenkomst in de kosten van een bedrijfsrevisor.

Om in aanmerking te komen voor die tegemoetkoming moet het gaan om een vzw die volgens de wet van 27 juni 1921 een commissaris voor de financiële controle moet aanstellen. De vzw moet met andere woorden behoren tot de categorie 'zeer grote vzw'. Dat wil zeggen dat de vzw moet voldoen aan volgende voorwaarden:

- ofwel beschikken over ten minste 100 VTE, ingeschreven in het personeelsregister;
- ofwel voldoen aan ten minste twee van de volgende voorwaarden;
 - o beschikken over ten minste 50 VTE, ingeschreven in het personeelsregister;
 - o ten minste 6.250.000 euro aan andere dan uitzonderlijke ontvangsten boeken (excl. BTW);
 - o een balanstotaal vertonen van ten minste 3.125.000 euro.

Afhankelijk van het beschikbare krediet werden de voorgelegde facturen door de vzw's ter betaling van de commissaris voor maximaal 90% terugbetaald.

Voor het boekjaar 2009 dienden 236 vzw's een aanvraag tot terugbetaling in voor een totaalbedrag van 1.395.716 euro. Gelet op het beschikbare krediet van 1.249.000 euro enerzijds en gelet op het totaal gefactureerde bedrag van 1.395.276 euro anderzijds werd het percentage van terugbetaling vastgesteld op 89,48%.

Aan 236 vzw's werd een tussenkomst terugbetaald.

Controle op het gebruik van de middelen en de financieringswet

Controle op de omkadering

AgODi kent niet alleen een omkadering toe aan de scholen, maar gaat ook na of ze de toegekende personeelsformatie niet overschrijden. Elk schooljaar gebeurt een controle op het gebruik van de omkadering door de scholen.

Meestal leidt die controle tot rechtzettingen in de mededeling van de personeelsgegevens. In sommige gevallen kan dat leiden tot terugvorderingen aan de inrichtende macht. In de regel gaat het om vergissingen in de toepassing van de reglementering.

In het basisonderwijs wordt voor alle scholen een controle op de omkadering uitgevoerd; in het secundair onderwijs sloeg de controle in 2010-2011 op bijna de helft van de scholen.

Basisonderwijs

In het basisonderwijs wordt voor alle scholen een controle op de omkadering uitgevoerd. Over de afgelopen 5 schooljaren stellen we een daling vast van het aantal scholen waarvoor bij de controle omkadering een afwijking wordt vastgesteld. Daartegenover stijgt het aantal dossiers waarbij de vastgestelde afwijking leidt tot een terugvordering aan het schoolbestuur. De meerderheid van de dossiers waarbij de controle van de omkadering leidt tot een terugvordering aan het schoolbestuur, heeft te maken met het te veel inrichten van instaplestijden.

Overzicht resultaten controle omkadering basisonderwijs

Schooljaar	Vastgestelde afwijkingen	Aantal terugvorderingen
2010-2011	396	172
2009-2010	505	140
2008-2009	580	135

Secundair onderwijs

Overzicht gecontroleerde scholen secundair onderwijs

Schooljaar	Gecontroleerde scholen	Scholen met overschrijding(1)	Terugevorderde uren
2010-2011	479	143	301
2009-2010	395	114	5
2008-2009	361	109	

(1) Na een eerste controle. Het aantal effectieve terugvorderingen is niet geregistreerd.

In het schooljaar 2009-2010 hebben de meeste scholen hun overschrijdingen kunnen wegwerken. Zij deden daarvoor een beroep op uren die zij hadden overgedragen naar het volgende schooljaar, maar die zij dan toch hebben ingericht in het lopende schooljaar.

In 2010-2011 was deze mogelijkheid bij een aantal scholen niet voorhanden, omdat de overschrijding zeer groot was, waardoor compensatie onmogelijk werd. Bijgevolg heeft AgODi meer uren teruggevorderd dan in het schooljaar daarvoor.

Controle op de werkmiddelen

AgODi gaat jaarlijks via een steekproef bij de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs na of ze alle toelagen correct gebruiken. De controle gebeurt zowel op de gewone werkmiddelen als op de 'extra' middelen zoals de middelen voor nascholing en ICT, die de schoolbesturen alleen daarvoor mogen gebruiken (zogenaamde gekleurde middelen).

Middelen die onrechtmatig of niet tijdig werden gebruikt, vordert AgODi terug. Dat gebeurt jaarlijks bij een beperkt aantal scholen dat een deel van de nascholingsmiddelen moet terugbetalen. In het basisonderwijs werden naar aanleiding van controlebezoeken in het schooljaar 2010-2011 in totaal voor 7.109 euro nascholingsmiddelen teruggevraagd van de scholen: ten opzichte van het totaal toegekend bedrag aan nascholingsmiddelen in dat schooljaar bedraagt dat amper 0,18%.

Overzicht verificaties basisonderwijs

Verificaties Basisonderwijs						
	Gewoon BaO			Buitengewoon BaO		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Autonome kleuterschool	11	13	15	nvt	nvt	nvt
Autonome lagere school	19	21	13	3	5	2
Basisschool	124	250	121	6	4	3
Totaal	154	284	149	9	9	5

Overzicht verificaties secundair onderwijs

Verificaties Secundair Onderwijs			
	2009	2010	2011
Gewoon secundair onderwijs	146	147	0
Deeltijds beroepssecundair onderwijs	-	3	0
Buitengewoon secundair onderwijs	18	16	0
Internaten	5	9	0
Totaal	169	175	0

Voor het secundair gewoon en buitengewoon onderwijs en de internaten, worden de middelen voor het boekjaar 2010 gecontroleerd op het einde van het schooljaar 2011-2012.

Overzicht van de teruggevorderde bedragen nascholingsmiddelen

Terugvordering van de nascholingsmiddelen na verificatie						
	2008-2009		2009-2010		2010-2011	
	Bedrag	Aantal scholen	Bedrag	Aantal scholen	Bedrag	Aantal scholen
Basisonderwijs	9680,97	5	7337,89	5	7108,55	4
Secundair onderwijs	0	0	0	0	0	0

Controle op de financieringswet

De financieringswet van 16 januari 1989 regelt de verdeling van de middelen voor onderwijs tussen de Vlaamse en Franse Gemeenschap. De verdeling gebeurt op basis van het aantal leerlingen van 6 tot en met 17 jaar die regelmatig ingeschreven zijn in een onderwijsinstelling die ingericht of gesubsidieerd wordt door de Vlaamse of Franse Gemeenschap.

Elk schooljaar controleren de verificatiediensten of leerlingen ingeschreven in de scholen van de Vlaamse Gemeenschap in aanmerking komen voor de telling op de eerste schooldag van februari. In de regio's Antwerpen, Gent, Genk, Mechelen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten alle scholen geverifieerd worden voor de financieringswet. In Vlaams-Brabant is dat 80%, in de rest van Vlaanderen 73,35%. Ook alle scholen met concurrentieel vervoer worden geverifieerd, omdat leerlingen die het voorwerp uitmaken van concurrentieel vervoer op het grondgebied van een andere Gemeenschap zijn uitgesloten uit de telling.

De verificatie gaat in de scholen na of de leerlingen van wie de gegevens werden doorgestuurd naar AgODi op de eerste schooldag van februari leerlingen zijn die in aanmerking komen voor de telling van de financieringswet. Het bestand wordt uitgezuiverd naar anomalieën en de gegevens worden zo veel mogelijk aangevuld.

De door het Rekenhof uitgevoerde controles hebben tot volgende correcties van het leerlingenaantal geleid, meegedeeld door de Vlaamse Gemeenschap.

Overzicht financierbare leerlingen na controle

Overzicht aantal leerlingen na verificatie				
	1/02/08	1/02/09	1/02/10	1/02/11
Initiële aantallen	824063	818480	813053	810205
Correcties Rekenhof	-3	-2	-8	-12
Gecorrigeerde aantallen	824060	818478	813045	810193

AMBITIE 3: TIJDIG VERIFIËREN

AgODi verbindt zich ertoe om minimaal 80% van de scholen van het gewoon en buitengewoon basisonderwijs en van het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs tijdig

te verifiëren om op 15 mei de gegevens te kunnen overhandigen aan het Rekenhof. Dat resultaat werd in 2011 bereikt!

Ouders en leerlingen: klanten met gelijke kansen

Leermiddelen voor leerlingen of studenten met een handicap

Voor leerlingen, studenten of cursisten met een handicap bestaan er leermiddelen die hen toelaten onderwijs te volgen in een gewone school. Deze 'speciale onderwijsleermiddelen' worden gefinancierd voor personen met een handicap in het gewoon kleuter-, lager, secundair of hoger onderwijs. Sinds 1 januari 2008 komen ook volwassen cursisten met een auditieve of visuele handicap die lessen volgen in een centrum voor basiseducatie of een centrum voor volwassenonderwijs, in aanmerking voor deze ondersteuning. De middelen van het volwassenonderwijs beperken zich tot het omzetten van lesmateriaal in braille of grootletterdruk en het inschakelen van een tolk (Vlaamse Gebarentaal en/of schrijftolk).

Wat zijn deze 'speciale' onderwijsleermiddelen? Voor auditief gehandicapten kunnen er doventolken (Vlaamse Gebaren en/of schrijftolken) aangevraagd worden. Visueel gehandicapten hebben dan weer nood aan omzettingen van leerboeken en studiemateriaal naar braille, grootletterdruk... Ook technische apparatuur (b.v. een leesloep, een brailleleesregel...) en ergonomisch materiaal (b.v. een aangepaste tafel) kunnen in aanmerking komen voor financiering, evenals de herstelling van de apparatuur.

Budget speciale onderwijsleermiddelen

Speciale onderwijsleermiddelen	2009	2010	2011
Budget	1.565.000	1.544.000	1.544.000
Aantal aanvragen	862	835	759
Aantal leerlingen, studenten, cursisten	554	522	535

In 2011 waren er voor alle onderwijsniveaus samen 759 aanvragen voor speciale onderwijsleermiddelen. Van het totale budget voor de speciale onderwijsleermiddelen voor alle onderwijsniveaus werd in 2011 73,50% besteed aan de ondersteuning van leerlingen, studenten en cursisten met een auditieve handicap (doventolkondersteuning en kopieën van de notities van medestudenten). Om tegemoet te komen aan de noden van deze doelgroep wordt geprobeerd om het aantal uren doventolkondersteuning elk jaar te verhogen. Daarvoor werden de nodige middelen vrijgemaakt binnen het totale budget van de speciale onderwijsleermiddelen. 25% van het totale budget werd gebruikt voor de ondersteuning van personen met een visuele handicap (o.a. aanpassingen van lesmateriaal en hulpmiddelen). De toegekende hulpmiddelen voor personen met een motorische handicap bedragen amper 1,50% van het totale budget.

Lokale overlegplatforms

Lokale overlegplatforms - 41 voor het basisonderwijs en 29 voor het secundair onderwijs - brengen lokale partners samen die via overleg de gelijke onderwijskansen van de jongeren in de regio mee kunnen helpen realiseren. De drie centrale doelstellingen van elke LOP-werking zijn: de realisatie van optimale leer- en ontwikkelingskansen voor alle leerlingen, het vermijden van uitsluiting, segregatie en discriminatie en de bevordering van sociale cohesie. In het licht van deze doelstellingen hebben de LOP's een aantal decretale opdrachten.

Nieuw in 2011: het decreet betreffende het inschrijvingsrecht

Op 9 november 2011 werd het nieuwe decreet betreffende het inschrijvingsrecht gestemd in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement en op 25 november 2011 bekrachtigd door de Vlaamse Regering.

De uitgangspunten van het GOK-decreet werden overgenomen en aangevuld. De centrale uitgangspunten van het nieuwe decreet zijn:

- 1) het realiseren van optimale leer- en ontwikkelingskansen voor alle leerlingen en dit voor het basisonderwijs, voor zover mogelijk, in een school in hun buurt;
- 2) het vermijden van uitsluiting, segregatie en discriminatie;
- 3) het bevorderen van sociale mix en cohesie;
- 4) voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad daarnaast ook de bescherming van de gelijke onderwijs- en inschrijvingskansen van Nederlandstaligen en het behoud van het Nederlandstalige karakter van het onderwijs.

Een aantal bepalingen verhogen de transparantie van de inschrijvingen. Zo verplicht het nieuwe decreet scholen om, vooraf aan de inschrijvingen, hun capaciteit te bepalen. Er worden ook een aantal data en inschrijvingsperiodes bepaald en scholen moeten gebruik maken van een verplicht model van inschrijvingsregister en een verplicht model voor de mededeling van niet-inschrijving van een leerling aan de ouders.

Daarnaast geeft dit decreet ook een decretale basis aan de aanmeldingsprocedures en wordt het streven naar een evenredige verdeling van kansarme (GOK) en kansrijke (niet-GOK) leerlingen via de techniek van de dubbele contingentering verplicht gesteld in alle LOP-gebieden. Scholen binnen een LOP-gebied zullen voorrang moeten verlenen aan GOK- of niet-GOK- leerlingen met het oog op het bereiken van een evenredige verdeling binnen het LOP-gebied.

Ten slotte bevat het decreet nog een aantal wijzigingen en verduidelijkingen aan het inschrijvingsrecht. Zo worden kinderen van personeel als nieuwe voorrangsgroep opgenomen, enkele nieuwe categorieën leerlingen waarvoor men in overtal mag gaan worden toegevoegd, er wordt verduidelijkt in welke situaties de inschrijving in een school over verschillende vestigingsplaatsen mag doorlopen, thuistaal niet-Nederlands als aparte indicator verdwijnt voor het verkrijgen van voorrang...

Het decreet treedt in werking op 1 september 2012.

LOP's en inschrijvingsrecht

Experimentele aanmeldingsprocedures

De aanmeldingsprocedures in het schooljaar 2010-2011 voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2011-2012 kaderen nog steeds in de experimentele fase van de decreetale opdracht. Het is de bedoeling om vanuit deze experimenten een instrument decreetaal vast te leggen dat ervoor zorgt dat kampeertoestanden tot het verleden behoren, de dubbele inschrijvingen worden tegengegaan en er werk kan worden gemaakt van sociale mix door een voorrang voor GOK- of niet-GOK-leerlingen te voorzien. In het schooljaar 2010-2011 organiseren volgende LOP's een aanmeldingsperiode: LOP Basisonderwijs Gent, LOP Basisonderwijs Brussel, LOP Basisonderwijs Antwerpen, LOP Basisonderwijs Lokeren, LOP Secundair Onderwijs Brussel, LOP Secundair Onderwijs Mechelen, LOP Secundair Onderwijs Leuven.

Het nieuwe decreet betreffende het inschrijvingsrecht

LOP's worden betrokken bij de voorbereiding van het nieuwe decreet betreffende het inschrijvingsrecht (zie kader). Zij kunnen op verschillende manieren hun expertise en knowhow ter beschikking stellen van beleidsmakers en regelgevers. Alle LOP's met een aanmeldingsprocedure worden uitgenodigd om hun evaluatiedossier toe te lichten aan het kabinet en de administratie. LOP-voorzitters en -deskundigen worden ook later nog door het kabinet en de administratie uitgenodigd om de lijnen van het nieuwe decreet te toetsen aan de praktijk. LOP-voorzitters bezorgen nota's met adviezen en suggesties ten persoonlijke titel of vanuit overlegfora aan het kabinet, de administratie en de parlementsleden. De parlementsleden van de commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement worden in verschillende LOP's uitgenodigd om akte te nemen van de wensen, aandachtspunten en bekommernissen van de LOP-leden en omgekeerd. Ook op de hoorzittingen van de commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement worden LOP-voorzitters en LOP-leden uitgenodigd om te reflecteren over het voorstel van decreet.

Vormingsprogramma ter ondersteuning van de implementatie van het nieuwe decreet

Om de LOP-voorzitters goed te informeren, organiseert AgODi regelmatig een informatieve sessie. Op 8 november ging een ontmoeting van de LOP-voorzitters met de minister vooraf aan de sessie. De behandelde thema's waren: wat staat er in het voorstel van decreet, wat staat de LOP's te wachten, hoe kunnen LOP's dit aanpakken, wat mag men nog van AgODi verwachten... De sessie werd afgesloten met een korte toelichting over DISCIMUS.

Vlor en AgODi organiseerden samen een studiedag rond het thema 'Inschrijvingsrecht' op 16 december 2011 in Brussel. In verschillende werkwinkels kwamen de volgende thema's aan bod: vragen en antwoorden rond het nieuwe decreet, dubbele contingentering en schoolkeuzeprocessen.

Voor de LOP-deskundigen werden verschillende sessies uitgewerkt. Het werkjaar 2011-2012 werd ingezet met een volledige 'startdag inschrijvingsbeleid'. Het initiatief kreeg een vervolg in een aantal thematische modules: capaciteit, relatieve aanwezigheid en omgevingsanalyse, dubbele contingentering... Voor het thema 'segregatie in het basisonderwijs' waren professor Paul Mahieu en enkele collega-onderzoekers te gast. Bij de start van het schooljaar 2011-2012 werd ook een nieuwe werkvorm geïntroduceerd, m.n. het werken in kleine vaste coachinggroepen die maandelijks samenkomen. De coaches overleggen regelmatig over aanpak en methodieken. De LOP-deskundigen kregen op de 'startdag inschrijvingsbeleid' ook een vademecum inschrijvingsbeleid. De map wordt doorheen het jaar verder aangevuld met relevante documenten. Ook de LOP-voorzitters ontvingen een vergelijkbaar vademecum.

Sociale mix in kaart brengen

Een belangrijke doelstelling van het nieuwe inschrijvingsdecreet is het realiseren van een evenredige verdeling van GOK- en niet-GOK-leerlingen in de scholen van het werkingsgebied van een LOP. Scholen moeten daartoe voorrang verlenen aan GOK- of niet-GOK-leerlingen en dit moet gebeuren via de techniek van de dubbele contingentering. Elke school moet twee contingenten bepalen voor de gelijktijdige inschrijving van GOK- en niet-GOK-leerlingen. Beide contingenten vormen samen 100% en worden bepaald voor elk niveau waarop een school een capaciteit heeft vastgelegd en leerlingen wil inschrijven. De vooropgestelde contingenten moeten gericht zijn op het verkrijgen van een meer evenredige verdeling van GOK- en niet-GOK-leerlingen in de scholen van het werkingsgebied. Het LOP maakt voor de start van de inschrijvingen afspraken over o.a. de niveaus en de wijze waarop de contingenten bepaald zullen worden. In voorbereiding op deze afspraken ontwikkelt AgODi voor de LOP's een webapplicatie waarmee ze standaardtabellen kunnen genereren die de verhouding GOK-en niet-GOK-leerlingen weergeven, zowel op het niveau van het werkingsgebied en de deelgebieden als op het niveau van de individuele scholen. Deze tabellen zijn een belangrijk instrument voor de LOP's om de sociale mix in hun werkingsgebied gedetailleerd in kaart te brengen en op basis daarvan te komen tot gefundeerde afspraken over het vastleggen van de contingenten.

LOP's en lokale besturen

De beleidsnota Onderwijs 2009-2014 kondigde een evaluatie en eventuele bijsturing van het decreet betreffende het flankerend onderwijsbeleid aan in het licht van een betere afstemming van de taken van het LOP en de gemeente en een duidelijker definiëring van de regiefunctie van de gemeente.

Een eerste aanzet om de taken van de gemeente en het LOP beter op elkaar af te stemmen, is genomen met het initiatief om de mandaatperiode van de voorzitters, en daarmee ook de termijnen van de beleidsplannen van de LOP's, af te stemmen op de gemeentelijke legislatuur. Het mandaat van de voorzitters is per 1 januari 2011 met twee jaar verlengd tot 31/12/2012. Vanaf 1 januari 2013 zullen de voorzitters voor een periode van zes jaar worden voorgedragen en aangesteld. Aan de LOP's wordt ook gevraagd om aan hun beleidsplannen die aflopen in het schooljaar 2010-2011, nog een addendum te voegen voor de periode 2011-2012/2012-2013. De nieuwe beleidsplannen zullen dan worden opgemaakt voor de periode 01/09/2013 tot 30/06/2019 (of twee keer drie schooljaren).

Met de goedkeuring van het planlastendecreet (15 juli 2011) worden de lokale besturen geacht om in de loop van 2013 een meerjarenplan voor de periode 2014-2019 op te maken. Ook het decreet betreffende het flankerend onderwijsbeleid dat o.a. de samenwerking tussen LOP's en lokale besturen regelt, is gevat door het planlastendecreet en moet worden aangepast aan dit nieuwe juridisch-technische kader. Er wordt ook gewacht op een conceptnota van de minister met voorstellen om de regierol van de gemeente te versterken en de taken van het LOP en van de gemeenten beter op elkaar af te stemmen.

Commissie Leerlingenrechten

De commissie Leerlingenrechten behandelt klachten over weigeringen van inschrijvingen. AgODi staat in voor het secretariaat van de commissie. In 2010 lag het aantal klachten dat door de commissie werd behandeld beduidend hoger dan daarvoor. De reden daarvan waren de experimentele aanmeldingsprocedures die in een aantal regio's werden gehanteerd. In 2011 daalde het aantal klachten voor de commissie opnieuw tot 74.

Klachten commissie Leerlingenrechten

Aantal klachten commissie Leerlingenrechten			
	2009	2010	2011
Basisonderwijs	17	88	48
Secundair onderwijs	54	47	26
Totaal	71	135	74

Leerplichtcontrole

In juni 2006 werd een eerste **spijbelactieplan** voorgesteld door de toenmalige minister van Onderwijs en Vorming, Frank Vandenbroucke. Het plan bevatte twaalf groepen van acties die de voedingsbodem voor spijbelen moesten wegnemen. De ontwikkeling van een positief schoolklimaat en een intens contact met leerlingen en ouders stonden centraal. AgODi werkte actief mee aan de uitvoering van dit spijbelactieplan.

In maart 2012 werd een vervolg van het spijbelactieplan voorgesteld door de minister van Onderwijs en Vorming, Pascal Smet. De focus van dit actieplan werd verbreed naar grensoverschrijdend gedrag op school, waarvan spijbelen één vorm is. Het actieplan werd ingedeeld in 6 topics, waarbij de aanpak zich blijvend situeert volgens een continuüm van in kaart brengen, informeren/sensibiliseren, preventief werken, begeleiden tot sanctioneren. Voor elke topic werd voorgesteld hoe de acties uit het vorige spijbelactieplan zullen worden voortgezet, maar er werden ook nieuwe acties voorgesteld.

AgODi werkt actief mee aan de uitvoering van dit actieplan spijbelen en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag.

Controle op de inschrijvingen (leerplichtonderwijs)

Elk schooljaar controleert AgODi of alle leerplichtige kinderen in Vlaanderen aan de leerplicht voldoen. AgODi vergelijkt daarvoor de bestanden van het rijksregister van alle kinderen die in het Vlaams Gewest wonen met de databanken van AgODi (inschrijvingen in onderwijsinstellingen, huisonderwijs, vrijstelling van de leerplicht...). AgODi schrijft de ouders aan van kinderen die niet in de databanken voorkomen. In een volgende stap worden de gemeenten ingeschakeld. Als een leerling effectief niet voldoet aan de leerplicht of als er informatie ontbreekt, stuurt AgODi de dossiers van die leerlingen door naar de parketten. Uitzonderingen daarop zijn de dossiers die AgODi zelf opvolgt. Dat gebeurt bijvoorbeeld wanneer de ouders van gehandicapte kinderen niet op de hoogte zijn van de mogelijkheid tot vrijstelling van de leerplicht. In plaats van deze dossiers door te sturen naar de parketten, worden de ouders aangeschreven om hun te wijzen op de mogelijkheid tot vrijstelling van de leerplicht en de procedure die ze hiervoor moeten volgen.

Acties leerplichtcontrole

Overzicht aantal acties leerplichtcontrole				Evolutie t.o.v. 2009-2010
	2008-2009	2009-2010	2010-2011	
Aantal leerplichtigen	825.394	818.168	815.085	-0,38%
Aantal brieven naar ouders	6.080	6.498	5.126	-21,11%
Aantal dossiers naar gemeenten	1.852	1.771	1.421	-19,76%
Aantal dossiers naar parket	613	567	584	3,00%

Resultaten leerplichtcontroles

Overzicht van de resultaten na de leerplichtcontrole				Evolutie
	2008-2009	2009-2010	2010-2011	
Ingeschreven in een onderwijsinstelling	795.529	788.515	784.585	-0,50%
Al een diploma	538	513	577	12,48%
Vrijstelling van de leerplicht	416	402	401	-0,25%
Verblijft niet meer in het Vlaams Gewest	1.932	1.994	2.256	13,14%
Volgt huisonderwijs	295	97	171	76,29%
Ingeschreven in een school van de Franse Gemeenschap	21.589	21.606	21.872	1,23%
Ingeschreven in een buitenlandse school	4.212	4.105	4.321	5,26%
Antwoord niet toereikend	883	936	902	-3,63%
Leerplichtige leerlingen	825.394	818.168	815.085	-0,38%

In de bovenstaande cijfers komt elke jongere maar één keer voor, ook al heeft hij/zij tijdens het schooljaar een overstap tussen verschillende van de opgesomde categorieën gemaakt. De jongere zal dan geteld zijn onder de categorie waar hij/zij het eerst teruggevonden wordt tijdens het proces van de controle op de inschrijvingen. Op basis van deze cijfers kunnen we dus geen sluitende conclusies maken over het totale aantal leerlingen dat huisonderwijs volgde, in een buitenlandse school ingeschreven was...

We zien een stijging van het aantal leerlingen in de categorie "Volgt huisonderwijs". Bovenstaande uitleg toont echter dat we ons niet op deze cijfers mogen baseren voor sluitende cijfers over de leerlingenaantallen in huisonderwijs. Daarvoor verwijzen wij naar het punt over huisonderwijs.

Controle op de inschrijvingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De leerplichtcontrole in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ging van start vanaf het schooljaar 2008-2009. Een gemeenschappelijke cel, die uit ambtenaren van de Vlaamse en Franse Gemeenschap bestaat, staat in voor die controle. Na een vergelijking van de leerplichtigen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met de databanken van de Franse en Vlaamse Gemeenschap, blijft er een restgroep voor wie we geen inschrijving in een onderwijsinstelling terugvinden. Voor deze leerplichtigen schrijven we de ouders aan. Als dat nodig is, sturen we ook een herinneringsbrief. Als die onbeantwoord blijven, worden de dossiers doorgegeven aan de 19 Brusselse gemeenten.

	2008-2009	2009-2010	2010-2011	Evolutie t.o.v. 2009-2010
Niet-ingeschreven in een onderwijsinstelling	6.511	5.033	3.492	-30,62%
Dossiers naar gemeenten	2.389	1.783	nvt	nvt
Dossiers naar parket	520	nvt	106	nvt

In 2009-2010 bleek dat de dataverzameling nog niet optimaal gebeurde binnen de Franse Gemeenschap, waardoor de dossiers pas in de zomer naar de gemeenten werden gestuurd. Daarom werden er in 2009-2010 geen dossiers doorgestuurd naar het parket.

In afwachting van een verdere automatisering van de dataverzameling binnen de Franse Gemeenschap, werd beslist om in 2010-2011 geen dossiers door te sturen naar de gemeenten. Het is immers zinloos om de gemeenten de dossiers te laten onderzoeken als het sluitstuk van het parket ontbreekt.

Wel werden de dossiers van de leerplichtigen die zowel in 2009-2010 als in 2010-2011 niet werden teruggevonden als ingeschreven in een onderwijsinstelling doorgestuurd naar het parket. Dat gebeurde in samenspraak met het parket, om hen toe te laten een evaluatie te maken van deze dossiers.

De in- en uitschrijvingen

Blijven leerlingen die ingeschreven zijn in een school, ook naar school gaan?

Alle scholen moeten op de derde schooldag van september de aan- en afwezigheden van de kinderen op de eerste drie schooldagen doorgeven. Kinderen die problematisch afwezig waren en/of niet ingeschreven zijn op een van de drie eerste schooldagen, worden verder opgevolgd. De ouders krijgen een brief waarin staat dat dit wettelijk gezien niet toegestaan is en dat kinderen van bij de start van het schooljaar regelmatig aanwezig moeten zijn. Dat was zo voor de ouders van 734 leerlingen uit het basisonderwijs en 496 leerlingen uit het secundair onderwijs.

In het **basisonderwijs** zorgt de procedure van schoolverandering ervoor dat een leerling pas wordt uitgeschreven in één school, als hij/zij is ingeschreven in een andere school. Op de derde schooldag van september en op de eerste schooldag van oktober en februari heeft een centrale controle plaats op de dubbele inschrijvingen.

In het **secundair onderwijs** brengen de scholen vanaf de eerste schooldag van oktober, en dat tijdens het hele schooljaar, AgODi op de hoogte van alle in- en uitschrijvingen. AgODi volgt op of er na elke uitschrijving ook een inschrijving volgt. Als dat niet het geval is, dan neemt AgODi contact op met de school van uitschrijving, de school van inschrijving als die gekend is (en ze geen inschrijving hebben doorgegeven aan AgODi), het CLB en de ouders.

	2008-2009	2009-2010	2010-2011	Evolutie t.o.v. 2009-2010
Uitschrijving na 1/10	21.165	21.556	21.444	-0,52%
Niet opnieuw ingeschreven	2.666	2.468	2.529	-0,91%
Opnieuw ingeschreven	18.499	19.088	18.915	2,47%

In 2010-2011 waren er 21.444 leerlingen die zich uitschreven na 1 oktober. De grote meerderheid van die leerlingen, 18.915 leerlingen of 88,21% schreef zich daarna opnieuw in. Nog anderen stapten bijvoorbeeld over naar een Syntra of gingen naar het buitenland. Op 2.529 uitschrijvingen volgde geen nieuwe inschrijving in 2010-2011. Dat kunnen leerlingen zijn die mogelijks niet meer aan de leerplicht voldoen. We merken wel op dat een aanzienlijk deel van deze leerlingen (46%) in de loop van het schooljaar meerderjarig werd en dus niet meer leerplichtig was vanaf hun verjaardag.

Daarnaast hebben we ook een zicht op het tijdig of laattijdig inschrijven van leerplichtige leerlingen in het secundair onderwijs. Een inschrijving na de derde schooldag beschouwen we als laattijdig.

Overzicht inschrijvingen				
	Tijdige inschrijvingen	%	Laattijdige inschrijvingen	%
2008-2009	406.974	99,2	3.375	0,8
2009-2010	402.819	99,1	3.636	0,9
2010-2011	397.737	99,00	4.023	1,00

99% van de leerlingen is ingeschreven op de derde schooldag. 1% van de leerlingen schrijft zich voor de eerste keer in na de derde schooldag. Bij deze cijfers merken we op dat bijna de helft van de laattijdige inschrijvingen plaatsvond in het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN). Omdat dit meestal gaat over leerlingen die pas in de loop van het schooljaar in Vlaanderen komen wonen, is het laattijdig inschrijven hier een heel ander gegeven dan bij jongeren uit Vlaanderen die zich pas na de derde schooldag van september inschrijven in een school. Als we de OKAN-leerlingen buiten beschouwing laten, vinden we dat 1.876 van de 397.772, of amper 0,5% van de leerlingen, zich na de 3^e schooldag van september inschreef.

Controle op het regelmatig schoolbezoek (basisonderwijs en secundair onderwijs)

Om aan de leerplicht te voldoen moet een kind niet alleen ingeschreven zijn, maar ook regelmatig aanwezig zijn op school. Elke afwezigheid die niet gewettigd is, registreert de school als een problematische afwezigheid. Een problematische afwezigheid van meer dan 10 halve dagen moet de school melden aan het CLB. De school en het CLB werken dan samen om de leerling in kwestie te begeleiden. Ze houden de stappen die ze nemen bij in een begeleidingsdossier.

De verificateur van AgODi controleert in de school het aanwezigheidsregister, de wettigheden van afwezigheden (zoals medische attesten) en de begeleidingsdossiers. Naast het administratieve luik gaat hij/zij aan de hand van verschillende documenten en gesprekken na of de school de nodige begeleidingsinspanningen gedaan heeft rond de problematische afwezigheden. De verificateur gaat daarbij alleen na of er continuïteit in de begeleiding is en of er voldoende begeleidingsinspanningen zijn geleverd. Hij of zij velt geen oordeel over de opportuniteit van de genomen maatregelen.

De verslagen van de verificateurs leveren zowel kwantitatieve als kwalitatieve gegevens op over de registratie en opvolging van afwezigheden. Elk jaar verliest een aantal leerlingen het statuut van 'regelmatige leerling' na de verificatiecontroles. In 2009 waren dat er 20, in 2010 24, in 2011 59.

Huisonderwijs

In België is er geen schoolplicht. Aan de leerplicht voldoen, kan ook door het volgen van huisonderwijs. Huisonderwijs wordt individueel of in collectief verband (bijvoorbeeld in privéscholen) georganiseerd. De ouders bekostigen het zelf.

Ouders die kiezen voor huisonderwijs, moeten een verklaring van huisonderwijs indienen bij AgODi. De onderwijsinspectie gaat via steekproeven na of het huisonderwijs voldoet. Na twee negatieve controles moet de leerplichtige toch worden ingeschreven in een school.

Aantal leerlingen in huisonderwijs

Aantal leerlingen in huisonderwijs		
	Basisonderwijs	Secundair onderwijs
2008-2009	289	577
2009-2010	295	615
2010-2011	294	647
Evolutie t.o.v. 2009-2010	-0,34%	5,20%

Meer informatie vindt u in het jaarverslag Huisonderwijs.

Spijbelen in het basisonderwijs en secundair onderwijs

Vanaf het schooljaar 2007-2008 is de schooltoelage gekoppeld aan de aanwezigheid op school voor de leerlingen van het voltijds secundair onderwijs en vanaf schooljaar 2008-2009 voor de leerlingen van het deeltijds secundair onderwijs en het basisonderwijs. Wie tijdens twee opeenvolgende schooljaren 30 of meer halve schooldagen problematisch afwezig was, heeft geen recht op een schooltoelage. AgODi heeft een brief gestuurd naar de ouders van de leerlingen met een melding van 30 of meer halve schooldagen problematische afwezigheid in het schooljaar 2009-2010. De brief maakte duidelijk wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn voor de schooltoelage als die leerlingen ook in 2010-2011 opnieuw 30 of meer halve schooldagen problematisch afwezig zouden zijn. Het ging in totaal om 7.807 brieven in het secundair onderwijs. Daarvan waren er 3.501 gericht aan leerplichtige leerlingen en 4.306 aan meerderjarige leerlingen. Daarnaast werden 1.034 brieven gestuurd naar de ouders van de leerplichtige kinderen in het basisonderwijs.

Niet-leerplichtige kleuters verliezen het recht op een schooltoelage als ze twee schooljaren op rij onvoldoende aanwezig zijn. Het vereiste aantal halve dagen aanwezigheid is afhankelijk van de leeftijd van de kleuter. Ook hier stuurde AgODi een brief naar de ouders van de kleuters die in 2009-2010 onvoldoende aanwezig waren, met de bedoeling hun te wijzen op het mogelijke gevolg voor de schooltoelage als ze ook in 2010-2011 onvoldoende aanwezig zouden zijn. Deze brieven werden ingedeeld in twee groepen: 4.877 brieven gingen naar de ouders van de niet-leerplichtige kleuters die tijdens het schooljaar 2009-2010 onvoldoende halve dagen aanwezig waren in de kleuterschool. 1.626 brieven gingen naar ouders van kinderen die als niet-leerplichtige kleuter onvoldoende aanwezig waren in 2009-2010, maar die op het ogenblik van het versturen van de brieven wel al leerplichtig waren.

De begeleiding van leerlingen die problematisch afwezig zijn, gebeurt in eerste instantie vanuit de lokale context. Dit is een gedeelde verantwoordelijkheid van de school en het CLB.

Overzicht aantal meldingen van problematische afwezigheden in het basisonderwijs

Overzicht problematische afwezigheden basisonderwijs				Evolutie t.o.v. 2009- 2010
	2008-2009	2009-2010	2010-2011	
Aantal meldingen	797	1.013	1.373	35,54%
% t.o.v. leerplichtige schoolbevolking	0,19%	0,25%	0,33%	

In het basisonderwijs zien we een stijging van het aantal problematische afwezigheden, zoals ook het voorgaande schooljaar het geval was. Dit is echter pas het derde schooljaar dat de scholen een dergelijke melding moeten doen. Een zekere foutenmarge is dus niet uit te sluiten. Bij iedere zending ondergaan de scholen immers een leerproces, waarbij de kwaliteit van de zendingen schooljaar na schooljaar verbetert.

Overzicht aantal meldingen van problematische afwezigheden in het secundair onderwijs

Overzicht problematische afwezigheden secundair onderwijs				Evolutie t.o.v. 2009- 2010
	2008-2009	2009-2010	2010-2011	
Aantal meldingen	5.052	5.640	5.893	4,49%
% t.o.v. leerplichtige schoolbevolking	1,20%	1,40%	1,50%	

Hoewel de verschillende initiatieven om scholen aan te moedigen meer aandacht te besteden aan de registratie van problematische afwezigheden effect hebben gehad, kan een betere registratie niet langer als enige verklaring worden aangehaald voor de stijging van het aantal problematische afwezigheden in het secundair onderwijs. Het lijkt erop dat het spijbelgedrag van jongeren de laatste jaren effectief is toegenomen.

Meer informatie vindt u in het rapport "Wie is er niet als de schoolbel rinkelt? Evaluatie 2010-2011".

Zorgwekkende dossiers van problematische afwezigheden

Zorgwekkende dossiers zijn dossiers waarbij elke vrijwillige begeleiding zonder resultaat blijft. Er is dan sprake van totale onwil bij de ouders en/of de leerling. Is er volgens de school of het CLB sprake van een zorgwekkend dossier, dan kunnen zij dat dossier overmaken aan AgODi. Elk dossier omvat een chronologisch overzicht met de stappen van de school, het CLB en eventuele externe hulpverleningsdiensten met daarbij een individuele registratiefiche van de afwezigheden.

In een brief waarschuwt AgODi de ouders voor de eventuele strafrechtelijke sancties als ze zich blijven onttrekken aan de wet op de leerplicht.

In 2009-2010 werden er in totaal 78 dossiers ingestuurd, in 2010-2011 109. Dat is een stijging van ongeveer 40% ten opzichte van het vorige schooljaar.

Overzicht aantal zorgwekkende dossiers				Evolutie t.o.v. 2009-2010
	2008-2009	2009-2010	2010-2011	
	35	24	23	-4,17%
Basisonderwijs	52	54	86	59,26%
Secundair onderwijs	87	78	109	39,74%

Startbanenprojecten 'Jongeren voor Scholen' en 'Verkeersveiligheid'

In de startbanenprojecten 'Scholen voor Jongeren – Jongeren voor Scholen' (JoJo) en 'Verkeersveiligheid' (VeVe) werken laaggeschoolde, vaak kansarme, jongeren in scholen en lokale besturen. Zo doen ze over een periode van maximaal drie jaar werkervaring op en krijgen ze de kans om een bijkomende kwalificatie, bijvoorbeeld een diploma van het secundair onderwijs, te behalen.

Doel van de startbanenprojecten is de kansen van die jongeren op de arbeidsmarkt te verhogen. Tegelijk krijgen scholen en lokale besturen op een zinvolle manier versterking. De coördinatie van de startbanenprojecten gebeurt binnen AgODi door drie coördinatoren.

De FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming financieren samen de startbanenprojecten.

- In het JoJo-project werken jongeren als preventiemedewerker aan secundaire scholen of als onderhoudsmedewerker bij scholengemeenschappen van het basis- of het secundair onderwijs. Ook jongeren uit het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO) worden deeltijds ingeschakeld.
- In het VeVe-project werken jongeren als startbaners verkeersveiligheid aan een verkeersveilige schoolomgeving. 20 jongeren werken als schoolspotters aan veilig openbaar vervoer bij lokale besturen.

Resultaten van de startbanenprojecten

Uit de cijfers van 2011 blijkt dat de startbanenprojecten hun kwetsbare doelpubliek bereiken, zo zijn in het JoJo-project 40% allochtone jongeren tewerkgesteld. Het VeVe-project slaat vooral aan bij autochtone jongeren (76%). Binnen dit project werken de allochtone jongeren vooral in het schoolspottersproject (48% van de schoolspotters). 58% van alle startbaners komen uit een kansarm milieu.

	2009		2010		2011	
	Aantal contracten	Aantal jongeren	Aantal contracten	Aantal jongeren	Aantal contracten	Aantal jongeren
JoJo	626	513	630	502	643	509
VeVe	159	125	147	116	152	126

In 2011 werden 643 contracten afgesloten binnen het JoJo-project en 152 contracten binnen het VeVe-project. In totaal kregen 635 jongeren de kans om via het startbanenproject een werkervaring op te doen. Deze aantallen zijn binnen de beide projecten ongeveer gelijk gebleven vergeleken met 2009 en 2010.

AgODi gaat regelmatig bij de werkgevers op bezoek om de tewerkstelling van de startbaners te evalueren. Deze evaluatiebezoeken zijn het ideale moment om zowel het project te evalueren als de startbaners en hun coaches te informeren. In 2011 werden 262 bezoeken afgelegd.

Het startbanenproject besteedde in 2011 79% van het voorziene vormingsbudget. Met dit budget organiseert AgODi vormingen die moeten bijdragen tot de professionalisering van de startbaners en de coaches. Bij de organisatie van geschikte vormingen gaat AgODi op zoek naar en waakt over een gevarieerd, kwalitatief en coherent aanbod. Er werden in 2011 in totaal 74 vormingsdagen georganiseerd. Het vormingsbudget dient ook om de individuele opleidingen van de startbaners terug te betalen.

Budgetten

Lonen (Vlaams)	Voorzien	Besteed	%
2009 (*)	5.000.000	3.845.030,37	76,90
2010	5.000.000	4.054.740,00	81,09
2011	5.000.000	4.251.775,17	85,04
Vormingen			
2009	137.000	119.846,80	87,48
2010	104.000	99.766,00	95,93
2011	125.000	99.150,18	79,32

*Bij deze bedragen werd geen rekening gehouden met vakantiegeld en eindejaarstoelage

Meer details zijn te vinden in het jaarrapport van de startbanenprojecten. Daar kan men ook algemene tewerkstellingscijfers terugvinden voor alle deelprojecten.

Tussen de schoolbanken en de arbeidsmarkt: leerlingenstages

Sinds het schooljaar 2006-2007 vraagt AgODi jaarlijks gegevens op over de leerlingenstages in het secundair onderwijs. De stagegegevens hebben betrekking op de leerlingen van de 2e en 3e graad KSO/TSO/BSO, de 4e graad BSO, HBO Verpleegkunde, de leerlingen van het buitengewoon secundair onderwijs uit OV1 (alleen de stages met een productief karakter), uit de 2e fase OV2, de kwalificatiefase OV3 en de 2e en 3e graad KSO/TSO/BSO OV4. Het inrichten van stages is geen verplichting tenzij dat werd opgenomen in het gehanteerde leerplan van de betrokken studierichting. In 2011 kwamen 635 scholen in aanmerking voor het doorsturen van gegevens van leerlingenstages op basis van hun studieaanbod. Het departement Onderwijs en Vorming analyseert de gegevens samen met het beleidsdomein dat bevoegd is voor Werk. Die gegevens worden bijvoorbeeld ook gebruikt bij de opvolging van de sectorconvenanten.

Informatiepunt voor ouders en leerlingen

Ouders en leerlingen kunnen met hun vragen over het basis- of secundair onderwijs terecht bij het Informatiepunt voor ouders en leerlingen.

Hoewel het Informatiepunt in de eerste plaats als doel heeft om vragen van ouders en leerlingen te beantwoorden, kan in de praktijk iedere burger met vragen over het basisonderwijs of het secundair onderwijs hier terecht. Het Informatiepunt voor ouders en leerlingen beantwoordt zowel schriftelijke als mondelinge vragen.

Daarnaast beantwoordt het Informatiepunt ook vragen die burgers stellen aan de minister van Onderwijs en Vorming of aan zijn kabinet.

In 2011 ontving het Informatiepunt rechtstreeks 281 schriftelijke vragen voor het basisonderwijs. Deze vragen werden, afhankelijk van het door de vraagsteller gekozen medium, hetzij per brief, hetzij per e-mail beantwoord. Daarnaast werden er 859 telefonische vragen geregistreerd. Het Informatiepunt beantwoordde 172 schriftelijke vragen in opdracht van het kabinet van de minister van Onderwijs en Vorming.

Over het **secundair onderwijs** beantwoordde het Informatiepunt in 2011 ongeveer 40 telefonische oproepen en 55 e-mails per week. In het secundair onderwijs werden 277 schriftelijke vragen beantwoord in opdracht van het kabinet van de minister van Onderwijs en Vorming.

Commissie Zorgvuldig Bestuur

Zorgvuldig bestuur betekent dat onderwijsinstellingen zich in de dagelijkse werking aan een aantal principes moeten houden met betrekking tot:

- kosteloosheid;
- eerlijke concurrentie;
- verbod op politieke activiteiten;
- handelsactiviteiten;
- reclame en sponsoring;
- participatie in het gesubsidieerd onderwijs.

Wie informatie wenst over de rechten en plichten op het vlak van zorgvuldig bestuur kan dat doen via een eenvoudige vragenprocedure (uitgezonderd voor het principe van de participatie). Voor de behandeling van conflicten is er een klachtenprocedure.

De commissie Zorgvuldig Bestuur bestaat uit een Kamer bevoegd voor het basisonderwijs en een Kamer bevoegd voor het secundair onderwijs, de centra voor leerlingenbegeleiding, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs. De commissie behandelt klachten en vragen die te maken hebben met alle onderwijsniveaus in een gemeenschappelijke zitting.

De voorzitter, bijgestaan door een secretaris van AgODi, oordeelt over de ontvankelijkheid van de vragen en klachten. Hij houdt daarbij rekening met de bevoegdheden van de commissie Zorgvuldig Bestuur en de procedurevoorschriften. De commissie stelt haar advies of beslissing op binnen een vastgestelde termijn.

Overzicht aantal behandelde dossiers Zorgvuldig Bestuur			
	2009	2010	2011
Kostenbeheersing basisonderwijs	7	4	6
Kosteloze toegang secundair onderwijs	9	8	3
Eerlijke concurrentie	1	1	1
Politieke activiteiten	1	2	5
Handelsactiviteiten	3	5	3
Reclame en sponsoring	4	1	1
Participatie vrij onderwijs	4	1	2
Totaal	29	22	21

Geïnteresseerd? U leest daarover meer in het jaarverslag 2011 van de commissie Zorgvuldig Bestuur.

Kleuterparticipatie

Het schooljaar 2007-2008 kreeg de titel 'Jaar van de Kleuter'. Dat schooljaar werd 20 miljoen euro uitgetrokken voor de verdere versterking van het kleuteronderwijs. Daarnaast werden belangrijke initiatieven ontwikkeld die ook 2009-2010 werden voortgezet.

In juli 2010 werd tussen AgODi en Kind en Gezin een engagementsverklaring afgesloten in het kader van de verhoging van de participatie aan het kleuteronderwijs. In deze engagementsverklaring werd de samenwerking en de gegevensuitwisseling tussen beide agentschappen vastgelegd. De acties van beide agentschappen zijn gericht op kleuters die niet in een school zijn ingeschreven.

Kind en Gezin onderneemt voor de niet-ingeschreven kleuters een aantal sensibiliserende acties gericht naar de ouders. De focus ligt op de driejarigen. Kind en Gezin koppelt de resultaten van die acties terug naar AgODi. Die worden aan de LOP's bezorgd voor verdere opvolging. Er is een stappenplan uitgewerkt om de gegevensstroom van Kind & Gezin naar de LOP's te stroomlijnen. Het stappenplan omvat richtlijnen om de gegevens op geaggregeerd niveau te bespreken in een dagelijks bestuur of algemene vergadering en geeft de contouren aan waarin de vertrouwelijke kindgegevens kunnen worden behandeld.

Toelatingsvoorwaarden leerlingen in het gewoon lager onderwijs

Sinds het schooljaar 2010-2011 gelden er voor het gewoon lager onderwijs bijkomende toelatingsvoorwaarden. Om toegelaten te worden moet een leerling, zoals daarvoor het geval was, zes jaar zijn vóór 1 januari van het lopende schooljaar.

Als hij nog niet de leeftijd van zeven jaar heeft bereikt of zal bereiken vóór 1 januari van het lopende schooljaar, moet het kind aan één van de volgende voorwaarden voldoen:

- het voorgaande schooljaar ingeschreven zijn in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende Nederlandstalige school voor kleuteronderwijs en in die periode gedurende ten minste 220 halve dagen aanwezig zijn geweest;
- voldoen aan een proef die de kennis van het Nederlands, nodig om het lager onderwijs aan te vatten, peilt;

- beschikken over een bewijs dat de leerling het voorafgaande schooljaar onderwijs heeft genoten in een Nederlandstalige onderwijsinstelling uit een lidstaat van de Nederlandse Taalunie.

Daarnaast is nog een afwijkingsmogelijkheid voorzien voor kinderen die vijf jaar worden vóór 1 januari van het lopende schooljaar. Ook die kinderen kan men inschrijven in het lager onderwijs. Het kind moet dan wel voldoen aan één van de volgende voorwaarden:

- het voorgaande jaar ingeschreven zijn in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende Nederlandstalige school voor kleuteronderwijs en gedurende die periode ten minste 185 halve dagen aanwezig zijn geweest;
- slagen voor de voornoemde taalproef.

AgODi stelde vast dat er tijdens het schooljaar 2010-2011 252 kinderen waren die niet aan deze bijkomende toelatingsvoorwaarden voldeden en die alsnog in het gewoon lager onderwijs ingeschreven waren. Deze kinderen werden niet meegerekend als regelmatige leerlingen.

Ook personeelsleden zijn klanten

De inrichtende machten fungeren als werkgever van de personeelsleden in het onderwijs: dit zijn de scholengroepen (GO!), de gemeente- en provinciebesturen (OGO) en de vzw's (VGO). De inrichtende machten staan in voor het personeelsbeleid en zijn verantwoordelijk voor het werven, benoemen, ontslaan... van hun personeelsleden. AgODi betaalt via het zogenoemde 'derdebetalersysteem' de salarissen en andere vergoedingen rechtstreeks uit aan deze personeelsleden, voor zover aan een aantal voorwaarden is voldaan: dit zijn de financierings- en subsidiëeringsvoorwaarden.

De werkstations

Een werkstation is verantwoordelijk voor de personeelsdossiers van de scholen van één onderwijsniveau binnen één regio. Per school – en steeds vaker ook per scholengemeenschap - is er zo één aanspreekpunt voor alle aspecten van het personeelsbeheer. Elk werkstation bestaat uit een groep van dossierbeheerders. De werkstations streven ernaar om, in partnerschap met de scholen, de salarissen van het onderwijspersoneel dat voor de Vlaamse Gemeenschap werkt correct en tijdig uit te betalen. Maar daarnaast heeft een werkstation nog heel wat andere opdrachten uit te voeren:

- De werkstations verzorgen het dossierbeheer en staan in voor de salarisberekening en uitbetaling van de personeelsleden. Ze ontvangen en verwerken de opdrachten tot betaling, ze behandelen personeelszaken als ziekteverlof, bevallingsverlof, diverse verlofstelsels, arbeidsongevallen, vaste benoemingen en beheren het personeelsdossier;
- De werkstations gaan na of de aanstelling van de personeelsleden valt binnen de omkadering waarop een school recht heeft en/of de personeelsleden voldoen aan de voorwaarden voor financiering of subsidiëring;
- Steeds vaker ondersteunen de werkstations de scholen bij de toepassing van de complexe personeelsreglementering en treden zij op als actieve informatieverstrekkers.

De afdeling Advies en Ondersteuning Onderwijspersoneel en de afdeling ICT

Vanaf 1995 is het **informatiseringsproces** volop van start gegaan.

Via het **communicatiepakket EDISON** (Elektronisch Doorgeven van Informatie tussen Schoolinstellingen en Onderwijsadministratie) komen de persoonsgegevens, betalingsopdrachten, dienstonderbrekingen... van de personeelsleden gestructureerd in het **elektronisch personeelsdossier (EPD)** terecht en niet langer via papieren formulieren.

Ook de **verwerking van de gegevens** gebeurt grotendeels automatisch. Gegevens als barema's, noemers, hoofdambt, anciënniteit, dienstonderbreking... worden vertaald in betalingsparameters en opgeslagen in het elektronische dossier (EPD).

Op basis van de gegevens van het EPD of van de manuele input **berekent** het salarissysteem, een oude maar cruciale informaticatoepassing, de **bruto- en nettowedde, het vakantiegeld en de eindejaarstoelage**. Het salarissysteem genereert de verschillende **noodzakelijke bestanden**

zoals die voor de uitbetaling aan de personeelsleden, de salarisbrief, de aanrekening van deze uitgaven op de loonkredieten en de stortingen aan andere overheidsinstanties (Financiën, RSZ, RKW...).

Twee ondersteunende afdelingen (de afdeling Advies en Ondersteuning Onderwijspersoneel en de afdeling ICT) van AgODi staan in voor het onderhoud van het salarissysteem en het EPD en de verwerking van de output van het salarissysteem (versturen van betalingsuittreksels, aanrekening op de begroting, opmaak betalingsopdrachten, vervullen van de fiscale en sociale verplichtingen zoals DMFA en DIMONA).

Personeel in cijfers

Personeelsleden in het onderwijs worden op verschillende manieren geteld.

Het tellen van het aantal fysieke personen, het aantal budgettaire fulltime equivalenten of het aantal personeelsdossiers leiden elk tot een eigen uitkomst.

De cijfers over het aantal fysieke personen en budgettaire fulltime equivalenten (BFT) zijn afkomstig uit de Statistische Jaarboeken.

Het tellen van de personeelsdossiers die AgODi beheert en afhandelt vormt de derde telmogelijkheid.

In de personeelsevolutie van het globale onderwijsveld zien we sinds 2003-2004 een stijging van het totale aantal unieke personeelsleden met 6,08%. In vergelijking tot het voorgaande schooljaar is het aantal personeelsleden in 2011-2012 ongeveer gelijk gebleven.

Een overzicht:

Evolutie van betaalde personen in alle onderwijsniveaus (januari).

2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
170.714	171.881	172.148	173.426	175.476	178.987	180.997	180.908	181.085
Stijging t.o.v. het vorige schooljaar	0,68%	0,16%	0,74%	1,18%	2,00%	1,12%	1,07%	0,05%
Stijging t.o.v. schooljaar 2003-2004	0,68%	0,84%	1,59%	2,79%	4,85%	6,02%	5,97%	6,08%

Fysieke personen

De fysieke personen worden geregistreerd in het onderwijsniveau en -net waar ze de grootste lesopdracht hebben.

Het totale aantal personeelsleden is in 2011 opnieuw gestegen in vergelijking met 2010. Vanaf 2009-2010 werd de vierde graad verpleegkunde ondergebracht in het hoger beroepsonderwijs (HBO5). Het aantal tewerkgestelde personen in het HBO5 is met 11,13% gestegen.

Evolutie van het aantal fysieke personen

	2008	2009	2010	2011	Evolutie t.o.v. 2010
Gewoon basisonderwijs	59.194	59.566	59.986	60.147	0,27%
Buitengewoon basisonderwijs	9.738	9.147	9.339	9.533	2,08%
Gewoon secundair onderwijs	70.561	71.534	70.936	70.275	-0,93%
Buitengewoon secundair onderwijs	7.299	7.473	7.774	8.032	3,32%
HBO5 Verpleegkunde			1.006	1.118	11,13%
Deeltijds Kunstonderwijs	5.470	5.530	5.613	5.680	1,19%
Andere (CLB's, internaten, pedagogische begeleiding)	4.760	6.083	6.223	6.274	0,82%
Totaal	157.022	159.333	160.877	161.059	0,11%

Budgettaire fulltime equivalenten (BFT)¹

De budgettaire fulltimes zijn het resultaat van de som van alle deelopdrachten van alle personeelsleden (m.a.w. met inbegrip van de vervangingen van minder dan een jaar). Alle vervangingen zijn dus opgenomen in de tabellen fysieke personen en budgettaire fulltime equivalenten.

	2008	2009	2010	2011	Evolutie t.o.v. 2010
Gewoon basisonderwijs	50.328	50.982	51.297	51.353	0,11%
Buitengewoon basisonderwijs	8.457	7.921	8.108	8.267	1,96%
Gewoon secundair onderwijs	63.077	63.984	63.369	62.499	-1,37%
Buitengewoon secundair onderwijs	6.565	6.709	6.969	7.228	3,72%
HBO5-Verpleegkunde			825	911	10,42%
Deeltijds Kunstonderwijs	4.076	4.120	4.174	4.234	1,44%
Andere (CLB's, internaten, pedagogische begeleiding)	3.882	5.033	5.137	5.134	-0,06%
Totaal	136.385	138.749	139.879	139.626	-0,18%

Personeelsdossiers

Een 'dossier' is de **unieke combinatie van een personeelslid met een school- of instellingsnummer**.

Een overzicht van het **aantal dossiers** van alle werkstations samen laat zien dat de stijgende trend van de afgelopen jaren is stilgevallen. Het totale aantal dossiers nam niet langer toe, maar blijft hoog: 217.116 in januari 2011.

¹ In de personeelsstatistieken wordt alleen het personeel geregistreerd dat rechtstreeks door het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming wordt betaald. Dat impliceert dat het meester-, vak- en dienstpenseel van het gesubsidieerd onderwijs niet opgenomen is in de statistieken. De gesubsidieerde contractuelen worden ook buiten beschouwing gelaten, omdat die personeelsleden niet volledig door het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming worden betaald. Het personeel dat geniet van het stelsel 'terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen' (TBS+) is opgenomen in deze statistieken. Alle personeelsgegevens hebben betrekking op de maand januari, zoals gekend in juni 2011.

Evolutie van dossiers AgODi (Betalingsdatabank)

	Betaalde personeelsleden per school of 'dossiers'				Evolutie	
	jan/08	jan/09	jan/10	jan/11	10 t.o.v. 09	11 t.o.v. 10
TOTAAL	201.154	214.630	217.132	217.116	1,17%	-0,01%

Bovenstaande cijfers houden geen rekening met personeelsleden die van een onbezoldigde afwezigheid of verlof genieten. Ook van hen houdt AgODi een administratief dossier bij. Tellen we hen mee, dan blijft de stijgende trend in het aantal personeelsleden gelden.

Tabel: Unieke personeelsleden op het niveau van AgODi (EPD)

Onderwijsniveau	Personeelsleden januari 2008	Personeelsleden januari 2009	Personeelsleden januari 2010	Personeelsleden januari 2011	Evolutie 10 t.o.v. 09
Unieke personeelsleden AgODi-dossiers	161.231	163.604	165.106	165.753	0,39%

De uitbetaling van het loon

Stappen in het uitbetalingsproces

Stap 1: AgODi controleert enkele voorwaarden

Wie heeft recht op een loon? Een personeelslid moet voldoen aan de **financierings- of subsidiëeringsvoorwaarden** op het gebied van nationaliteit, medische geschiktheid, taalwetgeving, burgerlijke en politieke rechten en bekwaamheidsbewijs. Ook het correct naleven van de re-affectatieverplichtingen is een betalingsvoorwaarde. De functie van het personeelslid moet zijn voorzien binnen de personeelsformatie (de omkadering) of binnen de mogelijkheden tot vervanging.

Stap 2: AgODi gaat na op welke salarisschaal het personeelslid recht heeft

AgODi gaat na onder welke 'bekwaamheidscategorie' het personeelslid valt voor de uitvoerende opdracht. De reglementering daarover is uitgebreid en erg complex. De uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering (de zgn. telefoonboeken) bepalen voor elke opdracht (ambt, vak, onderwijsvorm en graad...) welk bekwaamheidsbewijs 'vereist' of 'voldoend geacht' is of welk 'ander bekwaamheidsbewijs' gevaloriseerd kan worden. Het bekwaamheidsbewijs is ook bepalend voor de regels rond de tijdelijke aanstellingen van doorlopende duur, de vaste benoemingen en de inzetbaarheid van het personeelslid.

In 2011 telde het onderwijs 189 verschillende salarisschalen! De meerderheid van deze salarisschalen zijn van toepassing op een zeer beperkt aantal personeelsleden. De versnippering blijkt uit onderstaande tabel, waarin het aantal salarisschalen wordt ingedeeld op basis van het aantal personeelsleden dat volgens deze salarisschaal wordt uitbetaald. Hierbij valt op te merken dat een personeelslid meer dan één salarisschaal kan genieten. Uit de tabel blijkt dat er 55 salarisschalen worden toegekend aan niet meer dan 5 personeelsleden; 12 salarisschalen zijn goed voor 81% van de personeelsleden.

Aantal salarisschalen	Aantal personeelsleden (geheel of gedeeltelijk) betaald met deze salarisschaal	
55	(1) 1-5	19% van alle personeelsleden
12	(2) 6-10	
28	(3) 11-50	
20	(4) 51-100	
35	(5) 101-500	
13	(7) 501-1000	
14	(8) 1001-5000	81% van alle personeelsleden
12	(9) >5000	
189	Eindtotaal	

Stap 3: AgODi bepaalt het brutosalaris conform de anciënniteit en de betalingsnoemer

De vorige beroepservaringen binnen en eventueel buiten het onderwijs bepalen de anciënniteit van een personeelslid.

Verder stelt AgODi ook de betalingsnoemer van een opdracht vast. Die verschilt naar gelang van het onderwijsniveau, het ambt, het vak, de onderwijsvorm of de graad. Daarbij gaat AgODi na of een personeelslid meer presteert dan een voltijdse betrekking en op die manier cumuleert.

Stap 4: Afhoudingen en uitbetalingen

Het salarissysteem past correcte afhoudingen toe en zorgt voor de effectieve uitbetaling.

AMBITIE 4: HET TIJDIG EN CORRECT UITBETALEN VAN LONEN

Het kader

De uitbetaling van de salarissen is één van de kerntaken van het agentschap. Budgettair gezien is dat het belangrijkste proces. Meer dan de helft van de personeelsleden van het agentschap werkt daaraan mee.

Het uitbetalen van de lonen is ingebed in een volledig loontraject. De activiteiten van AgODi binnen dat traject zijn afhankelijk van die van andere instanties (de scholen die gegevens aanleveren, de bank die de betalingsopdrachten moet uitvoeren...). AgODi is dus niet de enige verantwoordelijke voor de correcte werking van de loonketting.

De loonketting bestaat uit vier stappen:

- de aanlevering van de gegevens door de schoolsecretariaten via EDISON en WebEDISON naar het elektronisch personeelsdossier (het EPD);
- 2) het beheer van de personeelsgegevens in het EPD;
- 3) de salarisberekening;
- 4) de naverwerking: de aanrekening van de uitgaven in de begroting en de boekhoudkundige verwerking, de datatransfer naar Dexia, het visum van de rekenplichtige en de uitbetaling door Dexia.

De activiteiten van de schoolsoftwareleveranciers, de scholen zelf, de externe informaticapartner en de verschillende entiteiten binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting behoren niet tot de interne doorlooptijden van AgODi.

DE AMBITIE: 99,9% TIJDIGE UITBETALINGEN VAN HET LOON

AgODi streeft naar een tijdige uitbetaling van het salaris op de laatste werkdag van elke maand. AgODi garandeert op jaarbasis gemiddeld 99,9% volledige, correcte en tijdige dossiers die uiterlijk twee werkdagen voor de uiterste verwerkingsdatum via WebEDISON bij AgODi zijn geregistreerd, tijdig te betalen.

Voor de overige 0,1% dossiers streeft het agentschap naar een betaling van het salaris in de daaropvolgende maand.

In uitzonderlijke omstandigheden kan de norm in onderling overleg worden verlaagd.

MET SUCCES!

In het volledige jaar 2011 werd 100% van de salarissen op tijd betaald. Daarmee realiseert AgODi zijn ambitie.

CORRECTE UITBETALINGEN

De uitbetaling van het salaris gebeurt correct op basis van geldelijke anciënniteit en salarisschaal. Het agentschap meet de kwaliteit van de afhandeling aan de hand van volgende parameters: de toegekende geldelijke anciënniteit en de toegekende salarisschaal. AgODi garandeert dat voor 95% van de in de steekproef opgenomen dossiers, de conformiteit van deze parameters wordt bereikt. Voor de overige 5% streeft het agentschap naar een correct toegekende geldelijke anciënniteit en salarisschaal binnen de 3 maanden en uiterlijk binnen de verjaaringstermijn.

Het loonbudget en de verschillende looncomponenten

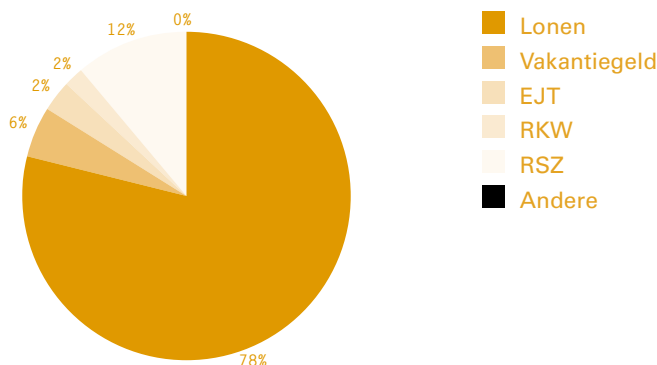
De som van de brutojaarwedde, patronale bijdrage(n), vakantiegeld, eindejaarstoelage en de kinderbijslag maakt samen de volledige loonkost van een personeelslid uit.

Overzicht van de totale loonuitgaven voor het begrotingsjaar 2011:

Looncomponenten AgODi/2010 (centraal uitbetaalde lonen)

	AgOD/2009	AgOD/2010	AgOD/2011	Evolutie
Lonen	4.929.348.228,98	4.969.552.505,71	5.105.030.739,74	2,73%
Vakantiegeld	281.172.637,13	316.273.849,78	360.940.816,21	14,12%
EJT	171.767.211,54	176.792.227,15	181.409.380,64	2,61%
RKW	125.248.455,29	135.853.887,11	132.861.214,67	-2,20%
RSZ	713.086.053,57	677.228.992,37	759.642.247,47	12,17%
Andere	1.121.634,86	706.074,78	2.789.270,77	295,04%
Totaal	6.221.744.221,38	6.276.407.536,90	6.542.673.669,50	4,24%

Looncomponenten AgODi/2010 (centraal uitbetaalde lonen)

De stijging van het vakantiegeld is vooral een gevolg van de geleidelijke verhoging van het vakantiegeld (cao VIII). In 2010 gebeurde er voor de gezinsbijslag (RKW) een inhaaloperatie, waarbij een bijkomende maand gezinsbijslag werd betaald. In 2011 wordt teruggeschakeld naar het normale betalingsritme waardoor de totale uitgaven voor de gezinsbijslag een daling kennen. De rubriek ‘andere’ slaat op een reeks kleinere loonuitgaven (bijvoorbeeld de vergoedingen voor de voordrachtgevers van het DBSO). Als gevolg van een aantal interne kredietherschikkingen worden vanaf 2011 ook de vergoedingen voor de voordrachtgevers van het SO en in het kader van “Algemene Vorming en Leerling Gebonden Activiteiten” via deze weg geregeld, hetgeen de sterke stijging ten opzichte van 2010 verklaart.

Evoluties in de gemiddelde loonkost zijn het gevolg van indexaanpassingen, uitvoering van cao-maatregelen (bijvoorbeeld de geleidelijke verhoging van het vakantiegeld), aanpassingen in de federale wetgeving betreffende de werkgeversbijdrage voor de RSZ en de kinderbijslag en de vergrijzing of vergroening van het personeel.

Overzicht van de gemiddelde loonkost (september 2011) voor vier referentiesalarisschalen (stafdiensten – groene boekje)

	Gemiddelde loonkost vastbenoemde	Gemiddelde anciënniteit vastbenoemde	Gemiddelde loonkost tijdelijke	Gemiddelde anciënniteit tijdelijke
Kleuteronderwijzer	46.384	18,2	38.738	4,1
Onderwijzer	46.519	18,7	38.898	4,2
Leraar-regent/ bachelor	45.904	18,5	39.565	5,1
Leraar licentiaat/ master	58.743	18,1	49.349	4,8

De bekwaamheidsbewijzen

Van alle personeelsleden die AgODi betaalt, heeft 85,6% van de vastbenoemde personeelsleden een vereist bekwaamheidsbewijs; 13,8% heeft een voldoende geacht en 0,6% een ander bekwaamheidsbewijs. Van de tijdelijke personeelsleden heeft 67,4% een vereist bekwaamheidsbewijs, 22,2% een voldoende geacht en 10,4% een ander bekwaamheidsbewijs.

Die verhoudingen zijn in 2011 nauwelijks tot niet gewijzigd ten opzichte van 2010. Toch is er, vooral bij de tijdelijke personeelsleden, een weliswaar beperkt maar toch jaarlijks toenemend

aantal personeelsleden dat niet langer beschikt over een vereist bekwaamheidsbewijs. Tussen de onderwijsniveaus zijn er belangrijke verschillen; vooral het secundair onderwijs telt beduidend meer personeelsleden met een voldoende geacht en – bij de tijdelijken – met een ander bekwaamheidsbewijs.

Aanstellingen volgens bekwaamheidsbewijs (januari) (EPD)

Onderwijs-niveau	Bekwaamheidsrubricering	2008-2009		2009-2010		2010-2011	
		Vast	Tijdelijk	Vast	Tijdelijk	Vast	Tijdelijk
Basisonderwijs	Vereist	95,4%	84,6%	95,2%	84,1%	95,2%	83,5%
	Voldoend geacht	4,0%	11,9%	4,2%	12,1%	4,4%	12,2%
	Ander	0,6%	3,5%	0,6%	3,8%	0,4%	4,3%
Secundair onderwijs	Vereist	78,0%	56,5%	78,0%	55,9%	77,8%	55,1%
	Voldoend geacht	21,2%	29,9%	21,4%	30,1%	21,6%	30,7%
	Ander	0,8%	13,6%	0,6%	14,0%	0,6%	14,2%
DKO	Vereist	86,3%	56,5%	84,9%	55,4%	83,6%	53,8%
	Voldoend geacht	10,3%	21,7%	11,5%	23,1%	12,6%	23,9%
	Ander	3,4%	21,8%	3,6%	21,5%	3,8%	22,3%
CLB	Vereist	99,5%	92,7%	99,3%	91,8%	99,2%	90,1%
	Voldoend geacht	0,5%	6,3%	0,7%	6,8%	0,8%	7,1%
	Ander		1,0%		1,4%		2,8%
Totaal	Vereist	85,8%	68,5%	85,7%	68,1%	85,6%	67,4%
	Voldoend geacht	13,4%	21,8%	13,6%	21,8%	13,8%	22,2%
	Ander	0,8%	9,7%	0,0%	10,1%	0,6%	10,4%

Personeelsleden kunnen aanvragen om de ervaring die ze tijdens een bepaalde periode opdeden als nuttig te erkennen voor een vak, een specialiteit of een ambt in het onderwijs. Die **nuttige ervaring** (bijvoorbeeld van leraren praktische of technische vakken in het secundair onderwijs) kan een onderdeel vormen van het bekwaamheidsbewijs en kan ook meetellen bij de anciënniteitsberekening. Door deze erkenning worden zijinstromers aangemoedigd om over te stappen naar het onderwijs. In 2011 werden 2005 nuttige ervaringen erkend, een belangrijke stijging met 28% ten opzichte van 2010.

Taal- en nationaliteitsafwijkingen

AgODi kan personeelsleden die niet voldoen aan de taal- of nationaliteitsvereisten een afwijking toestaan. In 2011 werden 21 nationaliteitsafwijkingen en 198 taalafwijkingen verleend. In 2010 waren dat er nog respectievelijk 16 en 256.

De **nationaliteitsafwijking** is meestal nodig voor **godsdienstleerkrachten**.

De overgrote meerderheid van **taalafwijkingen** wordt toegestaan aan onderwijzers in Brussel die belast worden met de tweede taal Frans in afwachting van het slagen voor een taalopleiding of taalexamen.

In 2010 was er een sterke stijging van het aantal taalafwijkingen ten opzichte van 2009, toe te schrijven aan het feit dat de nieuwe taalregeling die vanaf 1 september 2009 van kracht werd, wat registratie en controle betreft pas in januari 2010 in orde was. Personeelsleden die met ingang van 1 september 2009 een taalafwijking nodig hadden, kregen de formele toekenning om die reden in de loop van 2010. De stijging in 2010 is dus relatief.

De daling in 2011 is onder meer te verklaren door de verruimde mogelijkheden die de nieuwe taalregeling biedt om de taalkennis aan te tonen en doordat een taalafwijking voortaan niet meer per schooljaar wordt toegekend (met een maximum van drie schooljaren) maar meteen voor drie kalenderjaren.

Cumulatie

Wie naast een voltijdse functie binnen of buiten het onderwijs nog bijkomende uren lesgeeft, cumuleert. Cumulatie-uren in het onderwijs slaan op de uren die als ‘bijbetrekking’ of ‘overwerk’ beschouwd worden.

Het aantal cumulaties in het schooljaar 2010-2011 is met 7% gedaald ten opzichte van het voorgaande schooljaar. Vanaf 1 september 2009 zijn belangrijke wijzigingen aangebracht die de cumulatie soepeler en aantrekkelijker maken.

Overzicht cumulatie – cumulatie uitgedrukt in FTE (situatie januari) (EPD)

FTE in overwerk of bijbetrekking	2008-2009	2009-2010	2010-2011	Evolutie
Basisonderwijs	68,1	38,3	27,8	-27%
Secundair onderwijs	602,2	452,7	423,3	-6%
DKO	10,1	4,4	6,7	51%
CLB	nvt	0,6	1,1	83%
Totaal	680	496	459	-7%

Ziekteverlof, bevallingsverlof, moederschapbescherming

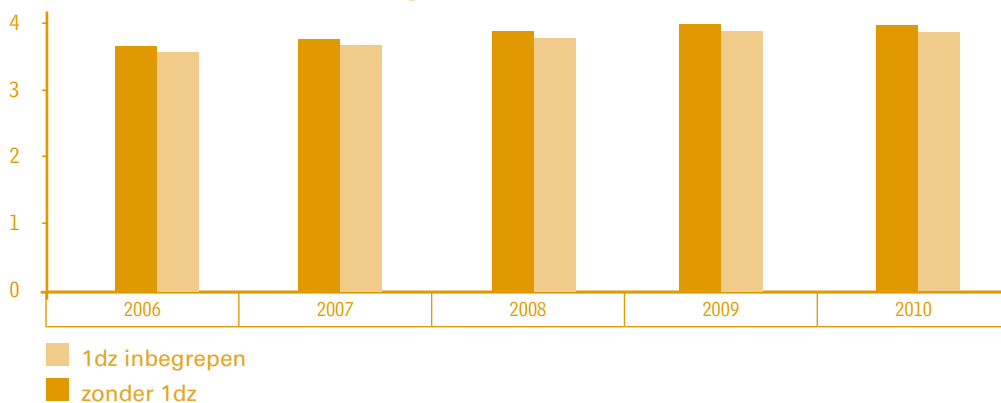
In 2010-2011 waren er 94.133 personeelsleden ziek. 12.704 personeelsleden waren afwezig naar aanleiding van de geboorte van een kind. Het agentschap registreert en verwerkt al die afwezigheden. AgODi gaat na of een ziekteverlof kan worden bezoldigd en hoe dat kan.

Het rapport ziekteverzuim in het onderwijs: kalenderjaar 2010

Al enkele jaren stelt AgODi jaarrapporten op omtrent de afwezigheden van het onderwijspersoneel wegens ziekte en de ziektecontroles voor het onderwijspersoneel. In de bespreking komen de afwezigheden wegens ziekte van het jaar 2010 aan bod.

In 2010 bedroeg het ziekteverzuimpercentage voor het Vlaamse onderwijspersoneel 3,87%. Dat is een lichte daling t.a.v. 2009, toen het ziekteverzuimpercentage 3,91% bedroeg. In dat cijfer worden alle ziektedagen in rekening genomen, ook de ééndagsziekten. Zonder de ééndagsziekten mee te rekenen, bedraagt het percentage 3,72% in 2010 tegenover 3,76% in 2009.

Ziekteverzuimpercentage met of zonder ééndagsziekteverlof

Het ziekteverzuimpercentage voor het onderwijspersoneel wordt positief beïnvloed door de uiterst lage ziektecijfers in vakantieperiodes. Dat blijkt uit de cijfergegevens van het aantal zieken gespreid over het jaar.

Er werden in 2010 2.384.378 ziektedagen genomen door het Vlaamse onderwijspersoneel. Dat is een daling van 0,05% t.a.v. het aantal ziektedagen van 2009. Om dat cijfer te interpreteren, moeten we ook rekening houden met een stijging van het aantal personeelsleden. Procentueel steeg het aantal personeelsleden met 0,96%.

Enkele specifieke fenomenen:

- Het aantal ééndagsziekten is in 2010 gestegen met 6,10%, terwijl het globale aantal ziektedagen gedaald is met 0,05%. Er is al een aantal jaar sprake van een stijgende trend. Deze evolutie verdient nauwlettende opvolging de volgende jaren.
- De psychosociale aandoening blijft ook in 2010 de voornaamste oorzaak van ziekteverzuim. Het gaat om 38,24% van de ziektedagen (42,06% bij mannen en 36,85% bij vrouwen). Dat is een stijging in vergelijking met het vorige jaar, toen het 36,63% bedroeg.
- Voor het eerst werden in dit rapport gegevens opgenomen in verband met het verlof wegens verminderde prestaties wegens ziekte voor de jaren 2008, 2009 en 2010. Deze bijkomende gegevens zijn verzameld naar aanleiding van de grondige wijzigingen die zijn aangebracht aan het systeem vanaf 1 september 2011 n.a.v. cao IX. De algemene tendens voor de jaren 2008 – 2010 is stijgend. Elk jaar zijn er meer attesten, meer dagen VVP-ziekte en meer personen die het verlof aanvragen. Het grootste aantal VVP-ziektedagen (in absolute cijfers) zit bij de leeftijdsgroepen 46-55 j en 56-65 j. De voornaamste oorzaak van de aanvragen zijn de psychosociale aandoeningen.

Is het ziekteverzuim verschillend per personeelscategorie?

- Op het vlak van het gemiddelde aantal ziektedagen opgesplitst per onderwijscategorie blijft er een uitschieter bij het meesters-, vak- en dienstpersoneel, maar hier gaat het om een uitdovende personeelscategorie met alsmaar oudere mensen.
- Bij de psychosociale aandoeningen zien we percentsgewijs een oververtegenwoordiging van het directiepersoneel. Waar het gemiddelde percentage afwezigheden om psychosociale redenen schommelt rond de 42% voor mannen en 36% voor vrouwen, loopt dat voor directies op tot 56% voor mannelijke en vrouwelijke directies. Als we binnen het directiepersoneel gaan kijken in de leeftijdsgroep van 56-65 j is zelfs

62,5% van de ziektedagen het gevolg van een psychosociale aandoening, terwijl dat voor de totaliteit van de personeelscategorieën in die leeftijdsgroep een kleine 51% bedraagt, een verschil van 11,50%. Bij de leeftijdsgroep van 46-55 j is het verschil zelfs 13%. Het verdient de komende jaren bijzondere opvolging om het ziekteverzuim wegens psychosociale redenen voor deze doelgroep ten minste te laten dalen tot het gemiddelde niveau.

Controle van het ziekteverzuim

AgODi spreekt jaarlijks met de controlefirma Mensura Absenteïsme af wat de focus moet zijn van de uit te voeren controles.

In totaal leidden de 17.869 controles in 2010 tot een inkorting van de ziekteverloven met in totaal 9.620 dagen. Het aantal gewonnen dagen na controle is licht gestegen, omdat in 2010 meer langdurige afwezigheden werden gecontroleerd.

Het aantal controles op aanvraag van de werkgevers daalde tot 30,05% van de controles tegenover 30,73% in 2009. Het ziektecontrolebeleid moet echter passen in een algemeen ziekteverzuimbeleid van de werkgever, anders dreigen er nutteloze controles te gebeuren en komt het controlebeleid van het controleorgaan in gevaar omdat zo het beschikbare budget steeds kleiner wordt.

Daarnaast is er ook een licht stijgende trend in het aantal controles op initiatief van het personeelslid, voornamelijk in verband met VVP-ziekte, het cijfer is gestegen tot 19,16% van het totale aantal controles.

Personeelsleden in ziekteverlof: schooljaar 2010-2011

Het aantal personeelsleden dat ziekteverlof opnam in het schooljaar 2010-2011 is gedaald in alle onderwijsniveaus.

Tabel: aantal personeelsleden in ziekteverlof (EPD)

Onderwijsniveau	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Aantal personeelsleden 2010-2011	Evolutie t.o.v. 2010-2011
Basisonderwijs	37.935	39.004	38.621	-1,0%
Secundair onderwijs	51.701	52.361	51.109	-2,4%
DKO	3.674	3.708	3.674	-0,9%
CLB	2.274	2.337	2.287	-2,1%
Totaal*	94.004	95.841	94.133	-1,8%

* Een personeelslid dat ziekteverlof heeft en in verscheidene onderwijsniveaus staat, wordt maar 1 keer geteld. In de afzonderlijke onderwijsniveaus zal dit personeelslid echter per onderwijsniveau worden geteld.

Is het ziekteverlof van een personeelslid uitgeput, dan komt die persoon terecht in een stelsel van TBS ziekte (voor vastbenoemde personeelsleden) of van onbezoldigd ziekteverlof (tijdelijke personeelsleden). Het aantal personeelsleden in het stelsel van TBS ziekte is licht gestegen, het aantal tijdelijke personeelsleden in onbezoldigd ziekteverlof is met 11,5% gedaald tegenover 2009-2010.

Het aantal personeelsleden dat deeltijds werkt en deeltijds met ziekteverlof is (het stelsel van verlof verminderde prestaties wegens ziekte), is gestegen met 16,6%.

Personeelsleden in TBS ziekte, onbezoldigd ziekteverlof of VVP wegens ziekte (EPD)

Dienstonderbreking	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Aantal personeelsleden 2010-2011	Evolutie t.o.v. 2009-2010
TBS ziekte (vastbenoemd)	1.661	1.726	1.758	1,9%
Onbezoldigd ziekteverlof (tijdelijk)	1.678	1.792	1.586	-11,5%
VVP wegens ziekte	880	917	1069	16,6%

NIEUW IN 2011

In 2011 werd, in het kader van de uitvoering van cao IX het systeem van het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte (VVP-ziekte) grondig gewijzigd. Tot en met het schooljaar 2010-2011 konden alleen vastbenoemde personeelsleden van dit verlof genieten en dit gedurende maximaal drie maanden per gepresteerde periode van 10 jaar.

VVP-ziekte kan alleen genomen worden na een periode van langdurige of ernstige ziekte en is bedoeld om personeelsleden stapsgewijze opnieuw te laten integreren in het normale arbeidsproces. Vanaf het schooljaar 2011- 2012 kunnen zowel vastbenoemde als tijdelijke personeelsleden er gebruik van maken en is er geen maximumperiode meer. Voorafgaand aan de start wordt met de behandelende arts een plan uitgewerkt dat wordt

voorgelegd aan de controlerende arts. Een VVP-ziekte kan nooit starten zonder goedkeuring van de controlerende arts.

Deze vernieuwing werd grondig voorbereid met de sociale partners en met de firma die instaat voor de ziektecontrole voor het Vlaamse onderwijspersoneel. Een nieuwe aanvraagprocedure en nieuwe aanvraagformulieren werden uitgewerkt. Tijdens de eerste maanden was er een maandelijkse monitoring door de diensten van AgODi en Mensura. In het jaarverslag ziektecontrole zal het effect van de nieuwe maatregel worden opgevolgd.

Meer verloven in het kader van moederschapbescherming en bevallingsverlof

Het bevallingsverlof, verlof wegens bedreiging door beroepsziekte tijdens de zwangerschap, verlof wegens moederschapbescherming tijdens de zwangerschap en tijdens de lactatie, borstvoedingsverlof, adoptieverlof en vaderschapsverlof zijn verlofstelsels die allemaal te

maken hebben met een zwangerschap, bevalling of adoptie. Vanaf 1 april 2009 bestaat ook de mogelijkheid om onbezoldigd ouderschapsverlof te nemen. Dat nieuwe verlofstelsel wordt sindsdien opgenomen als vervanging van het borstvoedingsverlof en verklaart de toename van het onbezoldigd ouderschapsverlof.

Het aantal personeelsleden dat recht heeft op één van deze verlofstelsels is vooral in het basisonderwijs - opnieuw - toegenomen.

De toename van het aantal personeelsleden in het onderwijs, de vervrouwelijking en verjonging en een algemene stijging van de nataliteit, liggen daarvan aan de basis.

Vooraf in het kleuteronderwijs hebben personeelsleden recht op verlof wegens bedreiging door beroepsziekte en verlof wegens moederschapbescherming. Er geldt een specifiek risico voor zwangere vrouwen en vrouwen tijdens de lactatieperiode. Het aantal personeelsleden dat op deze regeling een beroep moet doen, stijgt jaar na jaar.

Personeelsleden in een dienstonderbreking n.a.v. geboorte van een kind - alle onderwijsniveaus (EPD)

Dienstonderbreking	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Aantal personeelsleden 2010-2011	Evolutie
Bevallingsverlof	6.681	6.863	6.984	2%
Bedreigd door een beroepsziekte	1.770	1.807	1.868	3%
Omstandigheidsverlof n.a.v. de geboorte (10 dagen)	1.255	1.424	1.557	9%
Borstvoedingsverlof	695			
Onbezoldigd ouderschapsverlof	207	1134	1.135	0%
Moederschapbescherming	960	1051	1.088	4%
Overschrijding post-natale periode	184	154	126	-18%
Facultatieve verlenging bevallingsverlof bij hospitalisatie kind	212	222	239	8%
Adoptieverlof	50	46	48	4%
Vaderschapsverlof	4	3	1	-67%
Totaal	12.018	12.704	13.046	3%

Personeelsleden in een dienstonderbreking n.a.v. geboorte van een kind – per onderwijsniveau (EPD)

	Bevallingsverlof 2010-2011		Bedreigd door beroepsziekte 2010-2011		Moederschapbescherming 2010-2011	
	Aantal personen	Vergelijking 2009-2010	Aantal personen	Vergelijking 2009-2010	Aantal personen	Vergelijking 2009-2010
Basisonderwijs	3.726	3%	1.739	4%	904	3%
Secundair onderwijs	2.896	1%	124	-5%	185	12%
DKO	181	-6%	3	50%	2	0%
CLB	244	7%	10	-29%	4	-73%

Arbeidsongevallen in het onderwijs

Afwezig wegens een arbeidsongeval (2010-2011)

Het aantal personeelsleden dat in het schooljaar 2010-2011 afwezig was wegens een arbeidsongeval of een beroepsziekte² is het voorbije schooljaar gestegen met 7,2% in het basisonderwijs en gedaald met 4% in het secundair onderwijs. Voor alle onderwijsniveaus samen was er een stijging met 0,4%.

Afwezigheden wegens arbeidsongeval (EPD)

Onderwijsniveau	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Aantal personeelsleden 2010-2011	Evolutie t.o.v. 2009-2010
Basisonderwijs	1.236	1.214	1.301	7,2%
Secundair onderwijs	1.796	1.845	1.772	-4,0%
DKO	46	45	38	-15,6%
CLB	40	44	49	11,4%
Totaal	3.118	3.148	3.160	0,4%

Aangiften arbeidsongevallen in 2011

Binnen AgODi werkt een aparte cel arbeidsongevallen. Die cel behandelt de arbeidsongevallen van het onderwijspersoneel en van Vlaamse ambtenaren.

Wat het onderwijspersoneel betreft, gaat het om alle personeelsleden uit de onderwijsinstellingen die het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming betaalt en de contractuele personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, de autonome Hogescholen en alle personeelsleden van de Universiteit Gent.

Voor de Vlaamse ambtenaren gaat het om de personeelsleden van de departementen en IVA's van de beleidsdomeinen EWI, WSE, BZ, FB, RWO, CJSM, LV, DAR, IV, OND en de kabinetten van de Vlaamse Regering.

² De afwezigheden wegens beroepsziekte op basis van de wet van 3 juli 1967 zijn erg beperkt in onderwijs. In 2010-2011 waren dat er 10.

NIEUW IN 2011

In 2011 werd, in het kader van de rationalisatie van de managementondersteunende functies, een project opgestart waardoor AgODi instaat voor de afhandeling van de arbeidsongevallendossiers, beroepsziekten (erkenningen, doorgeven dossiers aan Medex, opmaak rentebesluiten...) en buitendienstongevallen van alle entiteiten van de Vlaamse Gemeenschap zonder rechtspersoonlijkheid. De afhandeling van de arbeidsongevallen en beroepsziekten (jaarlijks ongeveer 650 aangiften) in de dertien verschillende beleidsdomeinen vond tot 2011 plaats in de managementondersteunende diensten. Het aantal personeelsleden dat met arbeidsongevallen belast was, was bijgevolg erg versnipperd en de knowhow om de dossiers met voldoende deskundigheid af te handelen stond niet in verhouding tot het aantal. Door de schaalgrootte en

expertise van de huidige dossierafhandeling binnen AgODi konden een aantal belangrijke winstpunten worden gerealiseerd:

- Dossiers worden afgewerkt op een meer uniforme en kwaliteitsvollere manier;
- Efficiëntiewinst: AgODi vraagt daarvoor geen extra middelen, maar anderzijds komt er menskracht vrij in de verschillende entiteiten van de Vlaamse Gemeenschap;
- Er is continuïteit in de dienstverlening.

Kortom, een mooi voorbeeld van hoe efficiëntiewinst kan worden gerealiseerd door schaalgrootte.

Midden 2011 is dit project gestart. AgODi heeft met de leidend ambtenaren van 34 andere entiteiten van de Vlaamse overheid een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. In totaal werden 101 arbeidsongevallen afgehandeld.

De cel arbeidsongevallen staat in voor de erkenningen, de verwerking van de consolidatiebeslissingen door Medex, het opmaken van de besluiten voor rentevergoedingen, terugvoedingen aan derden en het opmaken van geschillendossiers.

Enkele kengetallen:

Aangifte en afhandeling arbeidsongevallen (databank arbeidsongevallen)

Arbeidsongevallen	2009	2010	2011	Evolutie
Aangiften arbeidsongeval	6.589	6.916	7.049	1,9%
Arbeidsongevallen met derden	746	704	804	14,2%
Arbeidsongevallen zonder derden	5.843	6.212	6.245	0,5%
Arbeidsongevallen ambtenaren	33	31	135	335,5%
Beroepsziekten	20	26	25	-3,8%
Buitendienstongevallen	65	79	71	-10,1%
Arbeidsongevallen door agressie	75	94	75	-20,2%
Agressie van leerlingen	62	62	51	-17,7%
Agressie van ouders of familie	4	6	8	33,3%
Agressie van buitenstaanders	9	26	16	-38,5%

De stijging van het aantal arbeidsongevallen in 2011 is het gevolg van het behandelen van de arbeidsongevallen van Vlaamse ambtenaren van andere beleidsdomeinen.

Het totale aantal arbeidsongevallen als gevolg van agressie is in 2011 gedaald. Er zijn vooral minder gevallen van agressie met leerlingen.

AMBITIE 5: SNEL BESLISSEN OVER DE ERKENNING VAN ARBEIDSONGEVALLEN

AgODi verbindt zich ertoe 80% van de beslissingen binnen 30 werkdagen en 100% van de beslissingen binnen 90 werkdagen te nemen.

Voor de 7.145 genomen beslissingen bedroegen de percentages respectievelijk 95,25% en 99,12%. 62 beslis-

singen vielen buiten de termijn van 90 werkdagen. In 2011 werden 138 beslissingen meer genomen dan in het jaar 2010. Bovendien werden er in 2011 331 rentebesluiten opgemaakt. Alle rentedossiers werden correct afgehandeld.

Naar meer arbeidsherverdeling: verloven, loopbaanonderbreking...

De onderwijssector telt heel wat verlofstelsels die allemaal vallen onder de noemer van 'arbeidsherverdelende maatregelen'. Telkens kiest het personeelslid er vrijwillig voor zijn opdracht in het onderwijs voor een bepaalde periode te verminderen of tijdelijk volledig te onderbreken. De mogelijkheden zijn uitgebreid: van diverse verloven tot een vermindering van de prestaties, loopbaanonderbreking en terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden.

De stelsels van arbeidsherverdeling hebben belangrijke **voordelen**:

- Ze verhogen de attractiviteit van de job door de combinatie arbeid en gezin/vrije tijd gemakkelijker te maken;
- Ze maken ruimte voor de tewerkstelling van een grote groep tijdelijke vervangleerkrachten.

Keerzijde is wel dat die vervangleerkrachten afhankelijk zijn van het al dan niet terugkeren van de eigenlijke leerkracht en dat daardoor de start van een loopbaan in het onderwijs gepaard gaat met jobonzekerheid en minder aantrekkelijk wordt.

Steeds meer personeelsleden maken gebruik van één van de mogelijke verlofstelsels. Voor alle betrokken onderwijsniveaus is er een stijging van 4%.

Het verlof voor verminderde prestaties wegens sociale en familiale redenen en de deeltijdse loopbaanonderbreking zijn nog steeds de meest populaire vorm van onderbreking. Maar ook de stijging van het aantal personeelsleden in de diverse andere vormen van verlof en afwezigheid verminderde prestaties of terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden vallen op.

Voor al die personeelsleden gaan de werkstations van AgODi na of zij aan de voorwaarden voldoen die aan elke dienstonderbreking verbonden zijn.

Overzicht van de personeelsleden per dienstonderbreking

Personeelsleden in een stelsel van arbeidsherverdeling (EPD)

	Aantal personeels- leden 2008- 2009	Aantal personeels- leden 2009- 2010	Aantal personeels- leden 2010- 2011	Evolutie t.o.v. 2009- 2010
LBO Deeltijdse loop- baanonderbreking	3.939	3.880	3.796	-2%
VVP sociale of familiale redenen	3.905	4.259	4.578	7%
LBO Gedeeltelijke looploopbaanonderbre- king 50 +	3.616	3.505	3.669	5%
AVP persoonlijke aangelegenheden	3.555	3.751	3.943	5%
LBO Ouderschapsverlof in het kader van de Loopbaanonderbreking	2.621	2.494	2.504	0%
Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden	2.770	3.156	3.457	10%
VVP 2 kinderen niet ouder dan 14 jaar	2.478	2.440	2.384	-2%
LBO Volledige loop- baanonderbreking	1.410	1.242	1.203	-3%
VVP leeftijd > 50 jaar	868	906	1007	11%
AVP 2 kinderen niet ouder dan 14 jaar	588	645	709	10%
AVP leeftijd > 50 jaar	320	369	433	17%
VVP n.a.v. arbeidson- geval	111	114	119	4%
LBO Loopbaanonder- breking voor palliatieve zorgen	86	68	56	-18%
LBO Deeltijdse loop- baanonderbreking voor Beroepsopleiding	22	31	32	3%
LBO Deeltijdse loop- baanonderbreking voor palliatieve zorgen	18	19	25	32%
Afwezigheid lange duur om familiale redenen	5	5	1	-80%
LBO Loopbaanonder- breking voor beroeps- opleiding	21	18	25	39%
Totaal	26.333	26.902	27.941	4%

Andere dienstonderbrekingen 2010-2011

De belangrijkste evolutie binnen de waaier aan andere dienstonderbrekingen vormt de stijging van het aantal personeelsleden met een ongewettigde afwezigheid en nascholing.

Personeelsleden in diverse dienstonderbrekingen (EPD)

	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Aantal personeelsleden 2010-2011	Evolutie
Halftijds politiek verlof	53	57	58	2%
Volttijds politiek verlof	33	34	37	9%
Omstandigheidsverlof	1.095	1.143	1.301	14%
Ongewettigde afwezigheid	291	325	407	25%
Nascholing	849	995	821	-17%

Vaste benoemingen

De inrichtende macht van een school kent vaste benoemingen toe en deelt die mee aan AgODi. Het werkstation gaat na of aan alle benoemingsvoorwaarden is voldaan. In 2009 werd de procedure van controle en afhandeling van de vaste benoemingen grondig gewijzigd. In 2010 werd die procedure verder uitgewerkt. Een geautomatiseerd systeem staat nu in voor een snellere en meer kwaliteitsvolle afhandeling.

Een vaste benoeming biedt een personeelslid ontslagbescherming en loongarantie. Voor de vastbenoemden geldt een aangepast bijdragestelsel voor de sociale zekerheid. Ze krijgen recht op een rustpensioen ten laste van de schatkist/overheid. In de loopbaan van een personeelslid is de vaste benoeming zonder meer een belangrijke mijlpaal.

Een vaste benoeming in een wervingsambt gaat bijna altijd in op 1 januari.

Vaste benoemingen op 1.1.2011 per onderwijsniveau en net (Rapport Vaste benoeming 2010 en 2011)

	GO!	Vrij	Officieel	Andere	Totaal 2011	Totaal 2010	Evolutie totaal
Basisonderwijs	830	3233	1347	16	5426	5548	-2,2%
Secundair onderwijs	1427	5716	679	18	7840	8206	-4,4%
DKO	69	6	674	0	749	697	+7,4%
CLB	63	188	13	7	271	153	+77%
Internaten	83	56	2	1	142	75	+89,3%
Totaal 2011	2472	9199	2715	42	14428	14679	-1,7%
Totaal 2010	2243	9731	2659	46	14679		
Evolutie totaal	+10,2%	-6,4%	+2%	-8,7%	-1,7%		

Het totale aantal vaste benoemingen op 1 januari 2011 is met 1,7% gedaald tegenover 2010. Het aantal vaste benoemingen daalt in het basisonderwijs en in het secundair onderwijs. Opvallend is de stijging in de internaten en bij de CLB's. Bij de internaten gaat het om een normalisering na de scherpe daling van 2010, die volgde op de piek van 2009. Bij de CLB's houdt de stijging verband met de logica van de driejaarlijkse personeelsformatie die de sector kenmerkt. Over de niveaus heen is het totale aantal benoemingen verder gedaald.

Het **rapport 'Vaste benoeming in 2010 en 2011'** biedt meer cijfers en informatie over het volume van de vaste benoemingen, de leeftijd, de ambten en vakken waarin vast wordt benoemd en over de redenen waarom een vaste benoeming wordt geweigerd.

Een tip van de sluier:

- In 57% van de vaste benoemingen gaat het om personeelsleden die een eerste keer vastbenoemd worden. De overige 43% heeft op 1 januari 2011 een uitbreiding van zijn of haar vaste opdracht verkregen.
- In het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs zijn er opvallend meer vaste benoemingen voor minder dan 10% van een voltijdse opdracht in vergelijking met het Gemeenschapsonderwijs.
- Ruim 40% van de personeelsleden die vastbenoemd worden, zijn jonger dan 30; de overige personeelsleden krijgen pas een vaste benoeming op oudere leeftijd.
- Opvallend is het vrij hoge aantal personeelsleden (167) dat pas op 56-jarige leeftijd of ouder voor het eerst vastbenoemd wordt. Voor 55-plussers zijn in de decreten rechtspositie soepele voorwaarden tot vaste benoeming opgenomen.
- In totaal werden in 2011 83 vaste benoemingen geweigerd. De meeste weigeringen (30%) zijn toe te schrijven aan het gegeven dat de betrekking waarin een personeelslid werd benoemd op 1 januari, niet vacant was op 15 april daaraan voorafgaand.

Het aantal geweigerde vaste benoemingen bedraagt 0,5% van het totale aantal benoemingen. Daaruit kan worden afgeleid dat de schoolbesturen elk jaar correcter omgaan met de reglementering.

AMBITIE 6: VASTE BENOEMINGEN AFHANDELEN BINNEN DE VASTGELEGDE TERMIJN

AgODi wil 99% van de dossiers binnen de vastgelegde termijn afhandelen. Dat is ook in 2011 gelukt. Er zijn twee ingangsdata voor de vaste benoemingen in wervingsambten: 1 januari en 1 juni. De dossiers vaste benoeming met ingangsdatum 1 januari worden uiterlijk voor de betaaldatum van

april van hetzelfde schooljaar afgehandeld. De dossiers vaste benoeming met ingangsdatum 1 juni worden uiterlijk op de betaaldatum van augustus van hetzelfde schooljaar afgehandeld. De afhandeling van de dossiers vaste benoeming is gekoppeld aan het indienen van een volledig en correct dossier.

Het reffectatiestelsel 2010-2011

Soms kan een school al haar vastbenoemde personeelsleden niet dezelfde opdrachten teruggeven als die waarvoor zij op 30 juni van het voorafgaande schooljaar vastbenoemd waren. Ze moet die personeelsleden dan 'ter beschikking stellen wegens ontstentenis van betrekking' (TBSOB).

Dat betekent dat het personeelslid moet worden gereffecteerd of opnieuw tewerkgesteld. Dat kan binnen elke volledige of onvolledige vacante betrekking of in een betrekking waarvan de titularis of zijn vervanger afwezig is voor een periode van ten minste tien werkdagen.

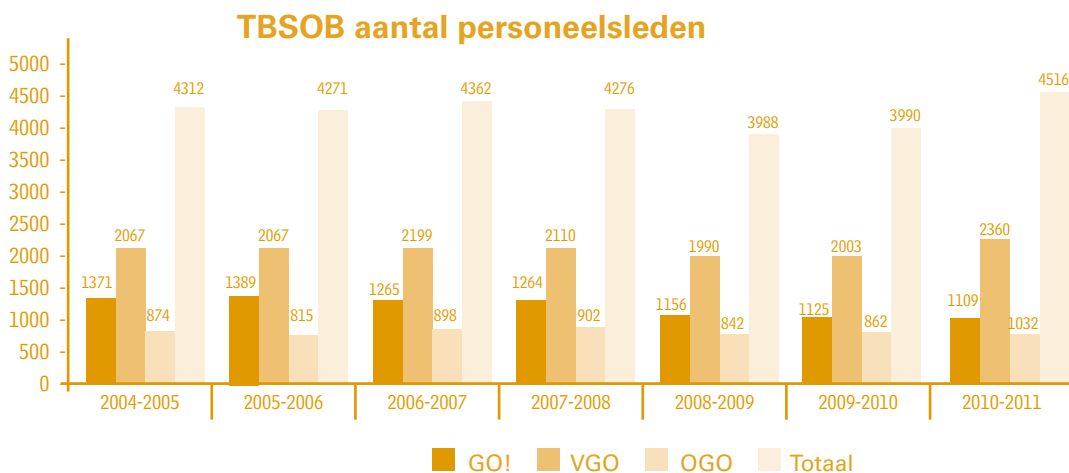
Tijdens het schooljaar 2010-2011 vielen 4.516 vastbenoemde personeelsleden onder een 'terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking' of TBSOB. Dat komt overeen met 1.583 voltijdse betrekkingen. Ten opzichte van het totale aantal betaalde fulltime equivalenten vertegenwoordigt deze groep maar 1%. De TBSOB is in de regel een gevolg van een daling van leerlingen op schoolniveau, of op het niveau van een bepaalde studierichting of vak.

Het aantal personeelsleden dat ter beschikking werd gesteld wegens ontstentenis van betrekking, nam in 2010-2011, voor het eerst in jaren, opnieuw toe. Deze toename heeft echter geen gevolgen voor het aantal personeelsleden dat, na de werkzaamheden binnen de instellingen en door de verschillende reffectatiecommissies, geen reffectatie of wedertewerkstelling kreeg.

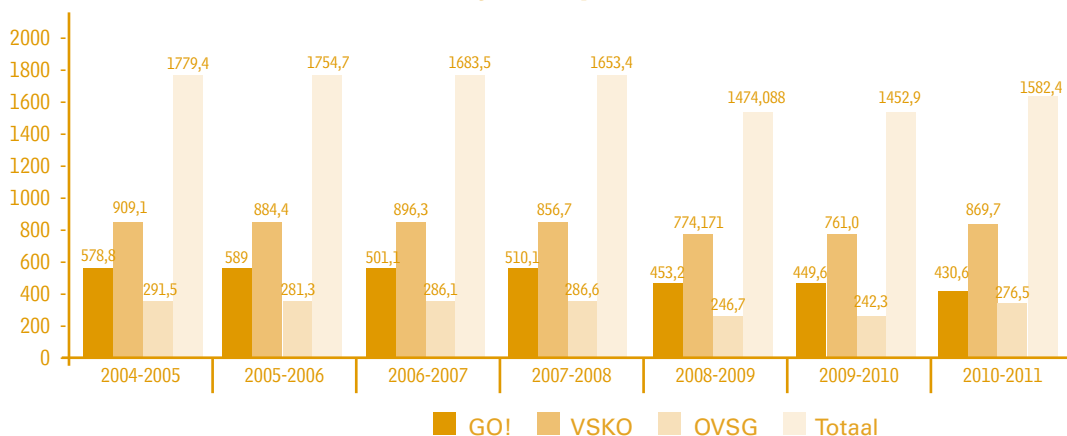
Personeelsleden in TBSOB in koppen en FTE (EPD)

	Aantal personeelsleden			FTE's		
	Basis	Secundair	DKO	Basis	Secundair	DKO
GO!	437	656	16	142	285	4
VGO	1.255	1.104	1	425	444	1
OGO	540	269	223	137	103	37
Andere	0	15	0	0	6	0
Totaal	2.232	2.044	240	704	838	41
Eindtotaal			4.516			1.583

Grafiek: Personeelsleden in TBSOB in koppen (EPD)

TBSOB aantal voltijdse equivalenten

Het reffectatiestelsel zorgt ervoor dat de vastbenoemde personeelsleden die ter beschikking zijn gesteld wegens ontstentenis van betrekking, toch een tewerkstelling krijgen. Het stelsel werd grondig gewijzigd vanaf het schooljaar 2005-2006. Zo werd de werking van de zonale en interprovinciale reffectatiecommissies opgeschort. De scholengemeenschappen van het basisonderwijs en secundair onderwijs fungeerden voortaan zelf als reffectatiecommissie. Personeelsleden die niet tewerkgesteld konden worden in hun scholengemeenschap, werden niet langer 'waar dan ook in Vlaanderen' maar binnen de scholengemeenschap zinvol aan het werk gezet.

In het kader van de besparingen vanaf 2010-2011 werd deze maatregel teruggedraaid en moesten deze ter beschikking gestelde personeelsleden aan de Vlaamse reffectatiecommissie worden gemeld. Deze commissie wordt voorgezeten en ondersteund door ambtenaren van AgODi. Die commissie zoekt vervolgens voor die personeelsleden een geschikte reffectatie of wedertewerkstelling.

Een TBSOB zonder reffectatie of wedertewerkstelling belast het onderwijsbudget extra. AgODi volgt de evolutie van hun aantal van nabij op. Onderstaande tabel toont de evolutie van het volume aan TBSOB, uitgedrukt in FTE, dat niet kon worden gereffecteerd of opnieuw tewerkgesteld.

Het totale volume daalde in 2011 met 60% ten opzichte van 2010, na een stijging in 2010 met 5% ten opzichte van 2009. In 2009 daalde het nog met 13% ten opzichte van 2008. De daling in 2008 (ten opzichte van 2007) bedroeg 2%.

Personeelsleden (FTE) in TBSOB zonder reffectatie of wedertewerkstelling (EPD)

2011					Evolutie t.o.v. 2010			
2011	BaO	SO	DKO	Totalen	BaO	SO	DKO	Totalen
GO!	3,26	18,6	0,96	22,82	-66%	-61%	60%	-61%
VGO	10,12	27,38	0	37,5	-12%	-60%		-53%
OGO	2,43	3	2,75	8,18	-71%	-84%	-39%	-74%
Andere	0	0,16	0	0,16		-96%		-96%
Totaal	15,81	49,14	3,71	68,66	-46%	-65%	-27%	-60%
2010					Evolutie t.o.v. 2009			
2010	BaO	SO	DKO	Totalen	BaO	SO	DKO	Totalen
GO!	9,5	48,02	0,6	58,12	23%	6%	-50%	7%
VGO	11,5	68,2	0	79,7	-28%	1%		-4%
OGO	8,4	18,4	4,5	31,3	20%	47%	38%	38%
Andere	0	4,1	0	4,1		-15%		-15%
Totaal	29,4	138,72	5,1	173,22	-4%	7%	8%	5%
2009					Evolutie t.o.v. 2008			
2009	BaO	SO	DKO	Totalen	BaO	SO	DKO	Totalen
GO!	7,71	45,21	1,21	54,13	-4%	-10%	27%	-9%
VGO	16,06	67,35	0	83,41	61%	-29%		-21%
OGO	7	12,48	3,25	22,73	10%	-14%	-18%	-8%
Andere	0	4,83	0	4,83		12%		12%
Totaal	30,77	129,86	4,73	165,36	26%	-21%	-3%	-15%

Op het einde van het schooljaar 2010-2011 blijven er in totaal 69 voltijdse equivalenten zonder reffectatie of wedertewerkstelling over. Voor het schooljaar 2009-2010 waren dat er nog 173. Deze personeelsleden worden zinvol ingezet binnen hun scholengemeenschap of instelling.

In de jaren '90 van vorige eeuw telde het Vlaamse onderwijs een groot aantal boventallige personeelsleden. De TBSOB-regeling drukte op de onderwijsbegroting en bij inrichtende machten weerklonk vooral kritiek op de reffectatieregeling die een zware hypotheek legde op het personeelsbeleid in de scholen. Intussen is de arbeidsmarktsituatie grondig gewijzigd en is er – vooral als gevolg van de uitstroom van oudere personeelsleden – schaarste aan leerkrachten.

Personeelsmobiliteit binnen en buiten het onderwijs

Verlof wegens tijdelijk andere opdracht

Wie vastbenoemd is, kan volledig of gedeeltelijk afzien van de uitoefening van zijn 'vaste' opdracht om tijdelijk een andere opdracht uit te voeren. Dat kan binnen een school, instelling of centrum van de inrichtende macht waarbij het personeelslid vastbenoemd is of bij een andere inrichtende macht.

De decreten rechtspositie leggen strikte regels op om zo vastbenoemde personeelsleden met een andere opdracht te belasten. De inrichtende machten maken massaal gebruik van deze

'uitzonderingsmaatregel'. Het aantal personeelsleden dat dit verlof geniet, is de laatste jaren opmerkelijk gestegen.

Het succes van het TAO-stelsel (bijna 11% van het totale aantal personeelsleden!) bewijst enerzijds dat er nood is aan meer flexibiliteit, anderzijds dat scholen niet aarzelen om dat instrument van flexibiliteit te hanteren hoewel de regelgeving oplegt dat TAO maar in uitzonderlijke situaties mag worden toegepast. Bovendien legt de overheid in de regelgeving vaak vast dat bepaalde vormen van omkadering alleen maar door vastbenoemde personeelsleden kunnen worden opgenomen via het stelsel van TAO. Het is dan ook aangewezen de restricties die in de personeelsreglementering zijn opgenomen voor het gebruik van TAO te versoepelen, zodat de reglementering tegemoetkomt aan de reële noden in het onderwijsveld.

Personeelsleden in verlof tijdelijk andere opdracht (EPD)

	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Aantal personeelsleden 2010-2011	Evolutie t.o.v. 2009-2010
Basisonderwijs	6.370	6.461	6.576	2%
Secundair onderwijs	10.632	9.899	9.176	-7%
DKO	648	674	740	10%
CLB's & overige (opvangcentra...)	254	262	203	-23%
Totaal	17.904	17.296	16.695	-3%

Nieuwe affectaties, mutaties en herstructureringen

Een personeelslid dat vastbenoemd wordt, krijgt een affectatie bij een school, instelling of centrum. In drie situaties kan die affectatie worden beëindigd: een nieuwe affectatie bij een andere school, instelling of centrum van dezelfde inrichtende macht; een mutatie naar een andere inrichtende macht of een herstructurering (meestal een school of instelling die fuseert of wordt overgenomen). AgODi gaat daarbij telkens na of de draagwijdte van de vaste benoeming wordt gerespecteerd. Het afgelopen schooljaar zijn minder personeelsleden om één van bovengenoemde redenen van tewerkstellingsplaats veranderd, vooral in het secundair onderwijs is er een opmerkelijke daling van nieuwe affectaties als gevolg van een herstructurering.

Personeelsleden met nieuwe affectatie, mutatie, herstructurering (EPD)

Soort Onderwijs	Reden	Personeelsleden 2008-2009	Personeelsleden 2009-2010	Personeelsleden 2010-2011	Evolutie
Basisonderwijs	Herstructurering	18	72	65	-10%
	Mutatie	233	208	234	13%
	Wijziging affectatie of aanwijzing	1.316	1.327	1532	15%
Secundair	Herstructurering	2.145	558	129	-77%
	Mutatie	298	290	319	10%
	Wijziging affectatie of aanwijzing	1.672	1.609	1575	-2%
DKO	Herstructurering	0	6	0	nvt
	Mutatie	36	29	37	28%
	Wijziging affectatie of aanwijzing	18	9	14	56%
Totaal		5.736	4.108	3.905	-5%

Detacheringen: externe mobiliteit

Personeelsleden uit het onderwijs kunnen verlof krijgen om diensten of projecten in het belang van het onderwijs uit te voeren. Het salaris blijft verder uitbetaald door het ministerie van Onderwijs en Vorming maar bij een verlof wegens opdracht wordt de volledige loonkost van de betrokken organisatie teruggevorderd.

Die opdrachten richten zich telkens op het ondersteunen en begeleiden van vernieuwingen of experimenten op onderwijsvlak, op het gebied van het onderwijsbeleid of het onderwijsonderzoek.

Binnen AgODi werkt een aparte cel detacheringen. Die cel behandelt de aanvragen voor personeelsleden uit het basisonderwijs, secundair onderwijs, DKO, de CLB's en het volwassenenonderwijs.

Tijdens het schooljaar 2010-2011 verwerkte de cel 1.452 verlofaanvragen. Dat betekent een stijging ten opzichte van schooljaar 2009-2010 (1.397 aanvragen). In 2010-2011 keurde AgODi 821 verlopen wegens opdracht en 540 verlopen wegens bijzondere opdracht goed.

In het kader van de besparingen vanaf het schooljaar 2010-2011 werd het aantal verlopen wegens bijzondere opdracht verminderd tot 45 voltijdse equivalenten.

Het gaat dan meer specifiek over verlopen wegens bijzondere opdracht aan projecten die door het Gemeenschapsonderwijs en door één of meerdere representatieve groeperingen van inrichtende machten worden uitgevoerd of aan projecten opgezet of erkend door de minister.

AMBITIE 7: DE AANVRAGEN TOT DETACHERINGEN VLOT VERWERKEN

Het agentschap engageert zich om gemiddeld 98% van de dossiers binnen de vastgelegde termijn af te handelen. AgODi streeft naar 100% tijdige afhandeling.

De cel detacheringen handelt een volledig en correct ingevulde detacheringaanvraag binnen de 45 kalenderdagen af. Uiterlijk op de laatste dag van deze termijn legt de cel detacheringen een ontwerp van ministerieel besluit voor aan de administrateur-generaal. Uiterlijk in januari 2012 moesten de aanvragen die in november 2011 werden inge-

diend en die volledig en correct ingevuld waren, verwerkt worden. In 2011 werden in totaal 1452 volledig en correct ingevulde aanvragen ingediend. Voor 1432 (98,6%) detacheringaanvragen werd binnen de 45 kalenderdagen een ontwerp van ministerieel besluit voorgelegd. Daarmee is de vooropgestelde norm gehaald.

Daarnaast garandeert AgODi dat 95% van detacheringaanvragen correct verwerkt wordt.

Tijdens het jaar 2011 werden geen fouten vastgesteld.

Outplacement 2010-2011

Vastbenoemde personeelsleden die ter beschikking zijn gesteld wegens ontstentenis van betrekking (TBSOB) kunnen op eigen initiatief en onder bepaalde voorwaarden een job uitoefenen buiten het onderwijs (outplacement). Het gaat meestal om boventallige personeelsleden die nog moeilijk aangesteld (gereffecteerd of wedertewerkgesteld) kunnen worden in een onderwijsambt dat overeenstemt met hun bekwaamheidsbewijzen.

De tewerkstelling buiten het onderwijs kan in de sectoren gezondheidszorg, bejaardenzorg, gehandicaptenzorg, residentieel welzijnswerk, bij Kind en Gezin en bij de natuur- en milieu-educatieve centra. In bepaalde gevallen moet de nieuwe werkgever een gedeelte van het salaris terugstorten. In 1997 werkten 111 personeelsleden in outplacement. Hun aantal is in 2011 teruggevallen tot 20. Twee oorzaken liggen aan de basis van deze daling: een natuurlijke uitstroom op basis van leeftijd en de financiële regeling die niet langer aantrekkelijk is voor andere werkgevers.

Aantal outplacers verdeeld over de sectoren (databank outplacement)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Sector Gezondheidszorg	23	20	14	14	14	13
Sector Welzijn	9	8	7	5	2	2
Sector Kind en Gezin	2	2	2	2	0	0
Sector Gehandicapten	4	4	4	4	4	4
MVG - Openbare Werken	1	1	1	1	1	1
Totaal	39	35	28	26	21	20

Minder tuchtsancties en bewarende maatregelen

Het aantal personeelsleden tegen wie in 2010-2011 een tuchtsanctie of een bewarende maatregel werd genomen, is ten opzichte van het schooljaar 2009-2010 gedaald met 11%. In 2008-2009 was de toepassing van bewarende maatregel 'preventieve schorsing' beduidend toegenomen, vanaf het schooljaar 2009-2010 ligt dit opnieuw op het niveau van de vorige jaren.

Personeelsleden met tucht- of bewarende maatregel (EPD)

	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Aantal personeelsleden 2010-2011	Evolutie
Preventieve schorsing	72	57	55	-4%
TBS ambtsontheffing in belang dienst	32	34	28	-18%
TBS bij tuchtmaatregel	4	3	4	33%
Schorsing bij tuchtmaatregel	17	17	12	-29%
Totaal	125	111	99	-11%

Het begin van de loopbaan

Nieuwe personeelsleden in 2010-2011

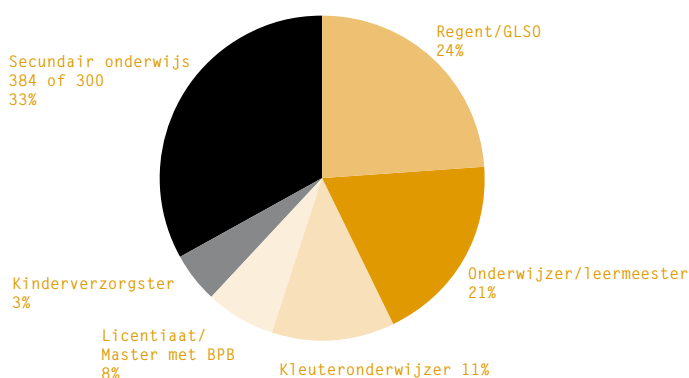
In het schooljaar 2010-2011 gingen in totaal 7.902 personeelsleden voor de eerste keer aan de slag in het onderwijs. Die personeelsleden ontvingen een stamboeknummer en oefenden minimaal één opdracht uit tijdens dat schooljaar. Het aantal nieuwe personeelsleden is met 10% gedaald ten opzichte van het schooljaar daarvoor.

Tabel: nieuwe personeelsleden in het onderwijs in 2010-2011 (EPD)

Onderwijsniveau	Aantal nieuwe personeelsleden schooljaar 2008-2009	Aantal nieuwe personeelsleden schooljaar 2009-2010	Aantal nieuwe personeelsleden schooljaar 2010-2011
Basisonderwijs	3.854	3.509	3.332
Secundair onderwijs	5.439	5.023	4.332
Deeltijds kunstonderwijs	410	335	350
Centra voor leerlingenbegeleiding	227	261	247
Totaal AgODi	9.457	8.739	7.902

Uit volgende grafiek blijkt dat 33% van alle nieuwe personeelsleden (met een minimum van 100) in 2009-2010 is gestart in het secundair onderwijs in een salarisschaal 384 of 300. Dat is een salarisschaal in de categorie "andere" (bijvoorbeeld een master zonder bewijs van pedagogische bekwaamheid) of "voldoend geachte" voor bepaalde technische of praktische vakken. 24% is gestart als bachelor secundair onderwijs, 19% als onderwijzer en 12% als kleuteronderwijzer. De masters met bewijs van pedagogische bekwaamheid zijn goed voor 7% van de nieuwe personeelsleden, de kinderverzorgsters voor 5%. De nieuwe aanstellingen als master met BPB situeren zich voor 46% in de 2e graad en voor 54% in de 3e graad van het secundair onderwijs.

Grafiek: aantal nieuwe personeelsleden volgens ambt (vanaf 100 nieuwe personeelsleden: EPD).

Het einde van de loopbaan

Personeelsleden in een TBSPA-stelsel voorafgaand aan het rustpensioen

Het totale aantal personeelsleden in een stelsel van TBSPA voorafgaand aan het rustpensioen is vorig schooljaar gedaald. De groep van personeelsleden die geboren is voor 1 september 1947 en nog gebruik kon maken van het oude stelsel (vanaf de leeftijd van 55 jaar) is vanaf 1 september 2007 gepensioneerd. Dat geldt ook voor de – ondertussen afgeschafte – bijzondere TBSPA.

Vanaf 1 september 2007 kan de uitstapregeling alleen nog genomen worden volgens de nieuwe regeling. Personeelsleden geboren tussen 1 september 1947 en 1 september 1954 kunnen gebruik maken van een overgangsregeling. Die groep kan volledig uitstappen vanaf de nieuwe minimumleeftijd van 58 jaar (of 56 voor het kleuteronderwijs), maar kan ook op basis van een bonusregeling (gebaseerd op de geldelijke anciënniteit) geheel of gedeeltelijk vroeger uitstappen nadat zij de leeftijd van 55 jaar hebben bereikt.

Personeelsleden in stelsel van TBS voorafgaand aan het rustpensioen (EPD)

	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Aantal personeelsleden 2010-2011	Evolutie
Bonus (°1947-1954)	5.464	5.772	5.099	-11,7%
VTBS58+ (56+) (°1947-1954)	5.838	5.309	5.071	-4,5%
TBSPA voorafgaand aan het rustpensioen deeltijds	4	2	3	50,0%
Totaal	11.306	11.083	10.173	-8,2%

Aantal eindeloopbaandossiers in 2011 (kalenderjaar)

Aantal afgehandelde dossiers terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen

Een personeelslid dat een TBS voorafgaand aan het rustpensioen aanvraagt, moet voldoen aan enkele voorwaarden, die AgOD*i* controleert. Voor elk personeelslid dat uitstapt, berekent AgOD*i* een wachtgeld en kent dat toe.

In 2011 verminderde het aantal aanvragen met bijna de helft. De oorzaak hiervan ligt in de uitdoving van de bonusregeling. De meerderheid van de personeelsleden, die recht had op een bonus is al vóór 2011 uitgestapt. Wie geboren is na 31 augustus 1954 kan niet langer van de overgangsmaatregel genieten en kan ten vroegste in TBS gaan vanaf 1 september 2012 (dit geldt niet voor kleuteronderwijzers). Dat heeft geleid tot een daling van het aantal uitstapdossiers in 2011.

Afgehandelde dossiers TBS voorafgaand aan het rustpensioen (databank eindeloopbaancel)

Onderwijsniveau	2009	2010	2011	Evolutie t.o.v. 2010
Basisonderwijs en CLB	1.025	781	477	-39%
Secundair onderwijs	1.655	1.372	644	-53%
DKO	55	27	34	26%
Totaal	2.735	2.180	1.155	-47%

AMBITIE 8: AANVRAGEN TER BESCHIKKINGSTELLING VOORAFGAAND AAN HET RUSTPENSIOEN TIJDIG EN CORRECT AFHANDELEN

Het agentschap engageert zich om gemiddeld 98% van de dossiers binnen de vastgelegde termijn af te handelen. AgODi streeft naar 100% tijdige afhandeling.

In 2011 werden 99,4% van de dossiers binnen de vastgelegde termijn afgehandeld (704 van de 708 tijdig ingediende dossiers TBS58+/TBS56+/Bonus).

Wat de correctheid van de berekening van het wachtgeld betreft, hanteert AgODi een norm van 98%. We blijven streven naar 100%. Uit een onderzoek van de dossiers in 2010 blijkt er een fouten-

marge te zijn van 10,5%. De berekening van het wachtgeld zelf was steeds correct. De fouten zijn dan ook volledig te wijten aan een foute codering van het berekende wachtgeld. Het betreft hierbij vooral vergissingen en onachtzaamheden. De vastgestelde fouten hebben bijgevolg dus niet of minder te maken met een gebrek aan kennis van de correcte codering. Het wijst wel op de moeilijke hanteerbaarheid van de huidige schermen van het salarissysteem. In 2011 werden zij vervangen door een meer gebruiksvriendelijke interface: BETA.

Aantal pensioendossiers en overdrachten

AgODi handelt de pensioendossiers voor vastbenoemde personeelsleden af. AgODi verzamelt de gegevens en documenten die nodig zijn voor het vaststellen van het recht op en de berekening van het pensioen en stuurt die door naar de pensioenadministratie (PDOS). Op basis van die gegevens beslist de PDOS over het recht op een pensioen ten laste van de Openbare Schatkist. Zowel de gewone rustpensioenen als de vroegtijdige pensioneringen wegens ziekte komen aan bod.

Een personeelslid dat in het verleden tijdelijk in het onderwijs werkte, maar daarna is overstapt naar een andere werkgever (en niet benoemd werd bij een overheid), kan een pensioen aanvragen bij de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen (of RWP). Voor de prestaties in het onderwijs bezorgt AgODi alle loongegevens aan de RWP (zogenaamde 'overdrachten').

Tabel: afgehandelde pensioendossiers (databank eindloopbaancel)

	2009	2010	2011	Evolutie
Pensioenen	3.557	4.306	4.217	-2%
Overdrachten	328	282	317	12%

AMBITIE 9: AANVRAGEN PENSIOENEN TIJDIG EN CORRECT AFHANDELEN

Het agentschap engageert zich om gemiddeld 98% van de dossiers binnen de vastgelegde termijn af te handelen. AgODi streeft naar 100% tijdige afhandeling.

In 2011 werden 99,6% van de dossiers tijdig afgehandeld

(2.478 van de 2.489 tijdig ingediende pensioenaanvragen).

Wat een correcte afhandeling van de pensioendossiers betreft wordt gewacht op de implementatie van Capelo.

Terugvorderingen

Het beheer van personeelsdossiers impliceert ook de herziening en terugvordering van salarissen. Op een totaal van 6,5 miljard euro dat in 2011 aan lonen is uitgegeven, is 52,2 miljoen euro teruggevorderd van scholen /schoolbesturen of van organisaties buiten het onderwijs bij wie personeelsleden op basis van een verlof wegens opdracht zijn tewerkgesteld. 45 miljoen euro daarvan zijn echter recuperaties van salarissen die worden geprefinancierd (detacheringen, TIVOLI). Alleen de overige 7 miljoen euro zijn 'echte' terugvorderingen. Daarbij is de grote meerderheid teruggevorderd van de personeelsleden zelf, als gevolg van laattijdig meegedeelde wijzigingen van hun opdracht.

Terugvorderingen en recuperaties: bedragen ontvangen in 2011

Tabel: Bedragen teruggevorderd in 2011 (CBL)

	2009	2010	2011
Recuperaties geprefinancierde lonen (TIVOLI)	9.879.617	12.309.683	15.495.002
Recuperaties geprefinancierde lonen (detacheringen)	27.603.916	29.731.640	29.655.370
Echte terugvorderingen	7.185.547	5.747.387	7.009.357
- Waarvan automatisch *	2.373.470	2.114.677	2.368.960
- Waarvan met terugvorderingsbrief	4.812.077	3.632.710	4.640.397

*Dit zijn alleen automatische recuperaties bij herzieningen van een voorgaand jaar, die apart in de middenbelegging zijn opgenomen.

Terugvorderingen ongevallen met derden (arbeids- en buitendienstongevallen)

Als bij een arbeidsongeval een derde aansprakelijk wordt gesteld, kan de overheid de kosten terugvorderen bij de tegenpartij.

Terugvorderingen ongevallen met derden: teruggevorderde bedragen (databank arbeidsongevallen)

2009	2010	2011
2.393.497	1.969.357	1.416.506

Oorzaken van (echte) terugvorderingdossiers

Uit een analyse van een beperkte steekproef van 50 willekeurige 'echte' terugvorderingdossiers blijkt dat de terugvorderingen in veel gevallen alleen maar betrekking hebben op het salaris van een korte periode. Daarnaast kunnen nog een aantal andere vaststellingen worden gemaakt:

Meestal ligt de oorzaak van de terugvordering in het laatijdig opsturen van een dienstonderbreking, namelijk na de uiterlijke datum waarop een zending nog verwerkt kan worden om in aanmerking te komen voor de salarisverwerking van de lopende maand (50%).

In 2/3e van de gevallen moet een salaris (of een gedeelte van een salaris) worden teruggevraagd van 2 maanden of minder.

Het merendeel van de terugvorderingen is dan ook toe te schrijven aan laatijdigheid van mededelingen door de school (72%). Het personeelslid is zelden de oorzaak van een terugvordering (4%).

Terugvorderingen met als oorzaak 'andere redenen' (14%) zijn vooral te wijten aan mededelingen van opdrachten met terugwerkende kracht waardoor er op al betaalde opdrachten een verhoging van de sociale en fiscale inhoudingen moet worden toegepast. Andere redenen zijn: omzetting van arbeidsongeval naar ziekte, pensionering na uitputting ziekteverlof, een afwezigheid in een verlof tijdelijk andere opdracht die de 14 dagen overstijgt...

Tabel: Oorzaken van terugvorderingen

	< 2 maanden	2- 6 maanden	6-12 maanden	>12 maanden	Totaal
Foute of late melding school	58	9	4	1	72
Fout of late melding personeelslid	3	1			4
Fout werkstation of informatica	5	4	1		10
Andere reden	7	7			14
Totaal	73	21	5	1	100

Terugvorderingdossiers en vastgestelde rechten in 2011

Het aantal terugvorderingdossiers (brieven) is in 2011 gestegen met 12% ten opzichte van 2010. Het budget dat via deze dossiers werd teruggevraagd, is gestegen met 13%. Vooral de terugvorderingen als gevolg van de TIVOLI-regeling en van de detacheringen zijn gestegen.

Tabel: terugvorderingdossiers en vastgestelde rechten in 2011 (databank TVDO)

	2009		2010		2011		Evolutie	
	Dossiers	Rechten	Dossiers	Rechten	Dossiers	Rechten	Dossiers	Rechten
Detacheringen	2.906	25.329.262	3.230	26.822.875	3.650	28.819.410,07	13%	7%
TIVOLI	2.187	9.831.830	2.994	12.487.000	3.495	15.711.060,09	17%	26%
Basisonderwijs	2.680	1.922.688	2.122	1.545.876	2.402	1.742.940,97	13%	13%
Secundair onderwijs	2.445	2.047.623	2.026	1.900.998	2.133	2.017.498,93	5%	6%
DKO	354	214.670	299	144.680	351	191.395,19	17%	32%
CLB	97	91.529	101	102.806	74	65.658,45	-27%	-36%
Totaal	10.669	39.437.602	10.772	43.004.235	12.105	48.547.964	12%	13%

AMBITIE 10: TIJDIG AFHANDELEN VAN DE TERUGVORDERINGSDOSSIER

De norm voor de tijdige afhandeling van de terugvorderingen voor detachings- en TIVOLI-dossiers is 98%.

De vooropgestelde norm van 98% werd enerzijds door de invoering van het rekencreet en de daaraan gerelateerde deadlines van terugvorderingen aan interne en externe organisaties en anderzijds door het stijgende aantal verlopen opdrachten, niet gehaald.

In totaal maakte de cel detacheringen zo'n 3.640 terugvorderingen. In 2010 waren dat er 2.252. Ook de veelvuldige loonkostsimulaties legden een zware hypotheek op de werkzaamheden van de cel.

De TIVOLI-dossiers werden in 2011 voor 100% binnen de vooropgestelde termijn afgehandeld. In totaal ging het om 3.468 terugvorderingen.

Arbeidsmarkt

Om de ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt te kunnen volgen, stelt het ministerie van Onderwijs en Vorming jaarlijks een onderwijsmarktbericht samen voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Het bericht gaat in op diverse indicatoren van een actueel tekort, maar kijkt ook vooruit en maakt een prognose van de toekomstige ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt *op middellange termijn* (4 jaar).

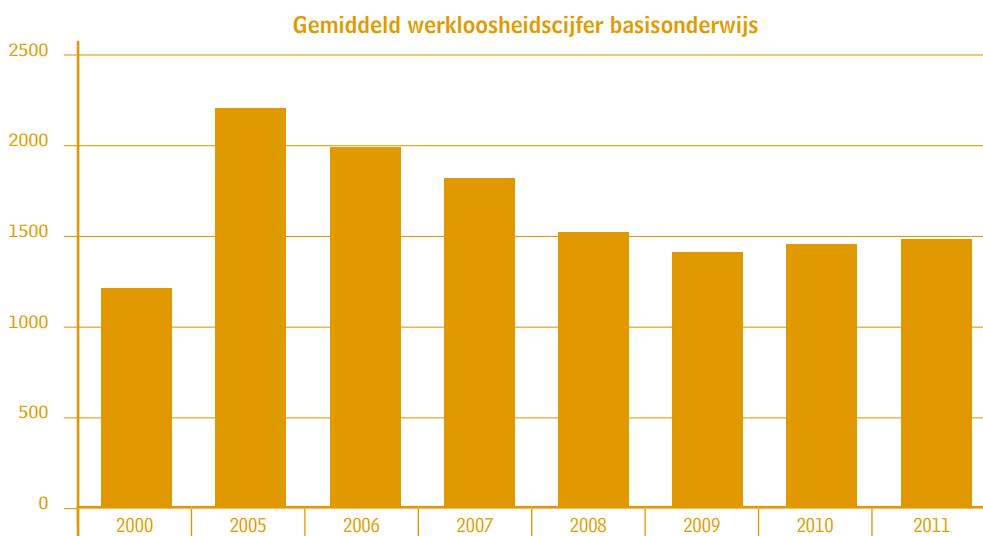
Bij de start van het loopbaanbeleg werd verwezen naar de noodzaak om *op langere termijn* een prognose te kunnen opstellen. Begin 2011 publiceerde de studiedienst van de Vlaamse

Regering zijn nieuwe bevolkingsprojecties. Op basis van deze studie kon een prognose van de onderwijsarbeidsmarkt worden gemaakt tot 2020. (Zie vorig jaarverslag AgODI).

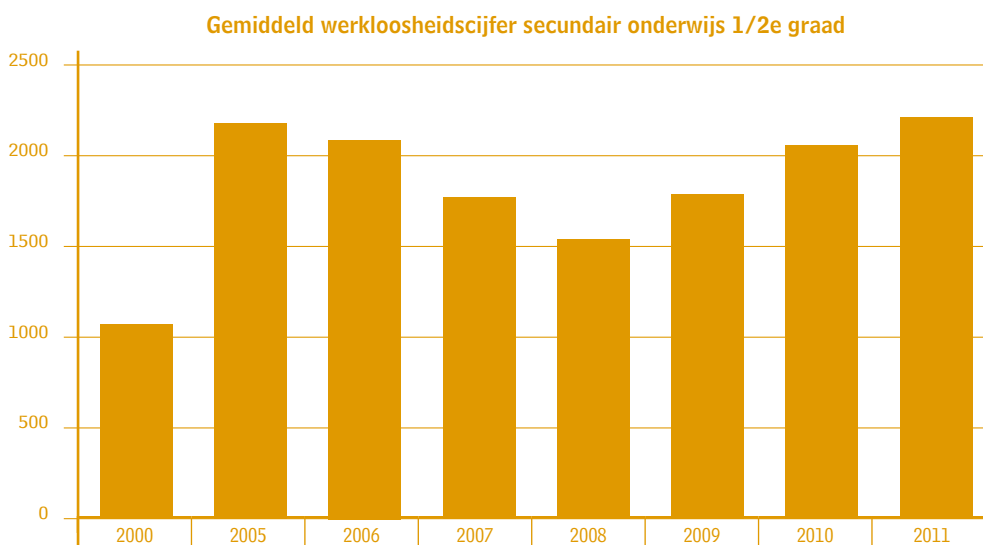
Het gemiddelde werkloosheidscijfer voor leerkrachten van het basisonderwijs en secundair onderwijs 1/2e graad is in 2011 gestegen met achtereenvolgens 2% en 7,5%. Voor de leerkrachten in het secundair onderwijs 3/4e graad was er een daling van 4,9%. Deze globale stijging van het aantal werkzoekenden is een vertraagd en tijdelijk effect van de financieel-economische crisis.

Onderstaande grafieken tonen in een breder tijdsperspectief een duidelijk krimpend aanbod van leerkrachten basisonderwijs, dat in 2011 nog in de buurt blijft van de situatie bij het begin van het vorige decennium. Op dat ogenblik was er een tekort aan leerkrachten in het basisonderwijs. Het aantal werkzoekenden voor een job in het secundair onderwijs van de 3/4e graad bedraagt in 2011 nog minder dan een kwart van het aantal in 2000: gelet op de omvang van de sector, kan deze arbeidsreserve als uitgeput worden beschouwd.

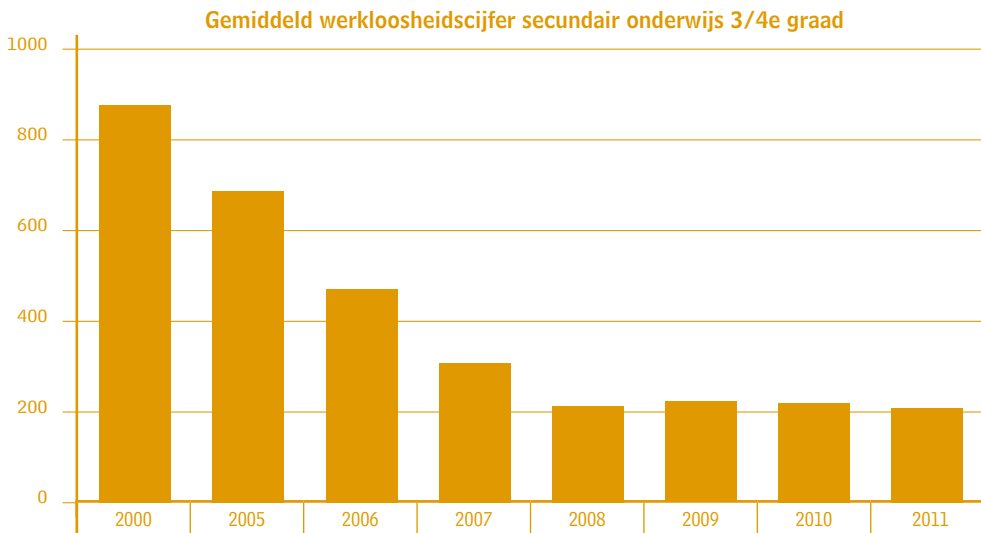
Grafiek: werkloosheidscijfers basisonderwijs (VDAB)

Grafiek: werkloosheidscijfers 1/2e graad SO (VDAB)

Grafiek: werkloosheidscijfers 3/4^e graad SO (VDAB)

AgODi informeert, vormt en communiceert

AgODi is voor de scholen een belangrijke partner in onderwijsadministratie. Maar AgODi doet meer dan het correct verwerken van input vanuit de scholen. AgODi wil de scholen ook actief ondersteunen en begeleiden in de onderwijsreglementering. AgODi onderneemt daarom, in samenwerking met andere entiteiten van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, verschillende initiatieven om de scholen te informeren. Zo stimuleert AgODi een optimale beleidsrealisatie en versterkt het agentschap het beleidsvoerend vermogen van de scholen.

De jaarkalender

Al meer dan 10 jaar maakt AgODi jaarkalenders op. Ze zijn een leidraad voor de scholen bij het tijdig opsturen van formulieren, elektronische berichten en documenten naar de verschillende afdelingen van het agentschap. AgODi zet die traditie – nu in elektronische vorm – voort voor de scholen van het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en voor de centra voor leerlingenbegeleiding. AgODi stelt de jaarkalender elk jaar voor het einde van het schooljaar online ter beschikking. Dat engagement heeft AgODi genomen naar aanleiding van het klantentevredenheidsonderzoek van 2008.

Opleiding van schoolsecretariaten

De kwaliteit van het administratieve werk van AgODi hangt deels af van de kwaliteit van het administratieve werk van de scholen. De schoolsecretariaten spelen daarbij een cruciale rol. Het agentschap stelt voor hen cursussen samen. De complexe en omvangrijke onderwijsregle-

mentering staat er klaar en duidelijk in uitgelegd. De cursussen behandelen de meest diverse thema's. Ze worden aangeboden via de website en via opleidingen. AgODi nodigt regelmatig directies en schoolsecretariaten uit om kennis te maken met de administratie. Een praktische toelichting over de toepassing van de regelgeving hoort bij dat bezoek.

In het voorjaar van 2011 werd het vernieuwde, geïntegreerde aanbod van personeels-, scholen- en leerlingenmateries een tweede keer als globaal pakket aangeboden aan de secretariatsmedewerkers uit het basisonderwijs. Opnieuw konden zo'n 350 cursisten een 4-daags praktijkgericht opleidingstraject volgen. Op basis van de evaluatie over de afgelopen 2 schooljaren werd in het najaar geopteerd voor een aangepast aanbod voor het schooljaar 2011-2012. Er werd al intensief voorbereid aan een starterscursus voor beginnende administratieve medewerkers, en aan een specifiek aanbod voor de administratieve medewerkers van de CLB's. Voor de thematische opleidingen, zowel in de provincie als centraal in Brussel, zal voortaan afzonderlijk kunnen worden ingeschreven.

Tijdens het schooljaar 2010-2011 organiseerde AgODi opleidingen voor secretariatsmedewerkers van het secundair onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs over de omkadering, de verlofstelsels in het onderwijs, het elektronisch communiceren met het werkstation of schoolbeheerteam, de globale puntenenveloppe, het ondersteunend personeel, het leerlingendossier en de problematische afwezigheden, de werkingstoelagen, het ziekteverlof en de bevalingsrust. De opleidingen vonden plaats in Antwerpen, Brussel, Gent en Hasselt en bereikten zo'n 1.000 secretariatsmedewerkers.

Informatiepunt Ouders en Leerlingen

Ouders en leerlingen, maar ook scholen en onderwijskoepels kunnen met al hun vragen terecht bij het informatiepunt Ouders en Leerlingen via telefoon, e-mail of brief. Hun vragen handelen over zeer uiteenlopende thema's: pesten, verloren studiebewijzen, conflicten tussen ouders en de school, gezondheid en veiligheid op school, schoolkosten...

Ontvangen en opleiden nieuwe directeurs

AgODi werkt samen met diverse organisaties die opleidingen aanbieden voor nieuwe directeurs. Ook een bezoek aan AgODi kan daarbij op het programma staan. Het bezoek is een win-winsituatie. De nieuwe directeurs maken kennis met het agentschap; de medewerkers van AgODi houden voeling met wat leeft in het onderwijs.

Website

De uitbouw van een performante website is voor AgODi noodzakelijk om proactief en klantgericht informatie te kunnen verstrekken aan scholen, schoolbesturen, onderwijsmensen, ouders, leerlingen en andere geïnteresseerden.

AgODi levert een grote bijdrage tot diverse onderdelen van de algemene website www.ond.vlaanderen.be:

- De pagina's 'Wedde-info onderwijspersoneel' bieden het personeel ruime informatie over het salaris, het uitstapplan 58+...;
- De technische specificaties van EDISON (Elektronisch Doorgeven van Informatie tussen Schoolinstellingen en het Onderwijsdepartement) staan er ter beschikking.

www.agodi.be speelt in op specifieke en actuele thema's. Verder kan op eenvoudige wijze de dossierbehandelaar of verificateur van een school opgezocht worden. Ook de nieuwe rapporten van AgODi krijgen stevast een plaats op de website.

Acties om het lerarentekort te helpen oplossen

AgODi wil een actieve bijdrage leveren om het tekort aan leerkrachten te verminderen en de onderwijsarbeidsmarkt te optimaliseren. Daarvoor neemt het agentschap verschillende initiatieven.

Cel 'Word leerkracht'

De Cel 'Word Leerkracht' biedt eerstelijns hulp aan kandidaat-leerkrachten. Dit callcenter beantwoordt telefonische en elektronische vragen over onderwijsbevoegdheid, bekwaamheidsbewijzen, nuttige ervaring, solliciteren in het onderwijs... Ook voor informatie over de samenstelling van het salaris, geldelijke anciënniteit en salarisschalen en voor een beperkte salarissimulatie kunnen geïnteresseerden bij de cel 'Word Leerkracht' terecht.

In samenwerking met de VDAB werkte AgODi bovendien de leerkrachtendatabank uit. De cel 'Word Leerkracht' speelt hierin een belangrijke rol omdat de cel diploma's certificeert en de onderwijsbevoegdheid bepaalt van kandidaat-leerkrachten in de leerkrachtendatabank.

Infosessies aan laatstejaarsstudenten van de lerarenopleiding

De infosessies aan de laatstejaarsstudenten van de lerarenopleiding aan hogescholen en universiteiten hebben als doel de eerste indiensttreding van een personeelslid in het onderwijs vlot te laten verlopen. In de infosessie schetsen medewerkers van AgODi het onderwijslandschap en lichten zij de begrippen 'onderwijsbevoegdheid' en 'bekwaamheidsbewijzen' uitgebreid toe aan de hand van voorbeelden. Ook de praktische kant van de indiensttreding komt aan bod: sollicitatietips, contactgegevens, de nodige documenten bij een eerste indiensttreding... De infosessies worden gegeven op vraag van de hogescholen en universiteiten en bereiken jaarlijks zo'n duizend studenten.

Leerkrachtendatabank

Om vraag en aanbod in het onderwijs vlot samen te brengen ging in juni 2005 de leerkrachtendatabank van start in een samenwerkingsverband tussen AgODi en de VDAB. Interessant voor scholen én voor toekomstige leerkrachten op zoek naar een job.

Maandelijkse monitoring van de onderwijsarbeidsmarkt

Sinds de financieel-economische crisis werd de noodzaak duidelijk om de evolutie op de onderwijsarbeidsmarkt op de voet te volgen. Sindsdien publiceert AgODi een arbeidsmarktbarometer, die ook jaarlijks wordt gebundeld. De maandelijkse nieuwsbrieven over de onderwijsarbeidsmarkt worden sinds februari 2010 op de website van AgODi gepubliceerd (www.agodi.be).

Samenwerking met Antwerpen

AgODi maakte in 2011 deel uit van het sectoraal netwerk dat zich buigt over een sector- en netoverstijgende aanpak om het lerarentekort in Antwerpen op te vangen. Daarnaast maakt AgODi ook deel uit van verschillende deelwerkgroepen in Antwerpen, rond cijfers en recrutering, arbeidsvoorwaarden en uitstroom en opleiding en zijinstroom.

In 2011 publiceerde de stad Antwerpen met medewerking van AgODi de sectorfoto basis- onderwijs: een lokale analyse van de arbeidsmarkt voor het kleuter- en lager onderwijs in Antwerpen. In deze analyse werd voor het eerst een lokale arbeidsmarktprognose opgesteld. AgODi bood ondersteuning via het aanleveren van gegevens en methodiek. Het resultaat is een erg beleidsrelevant rapport voor de beleidsmakers op lokaal en Vlaams niveau.

Ten slotte was AgODi aanwezig op diverse succesvolle jobbeurzen in Antwerpen in maart, oktober en december 2011.

Andere belanghebbenden en derden als klanten

Secretariaten voor de Kamers van Beroep voor tuchtzaken

Statutaire personeelsleden die verzaken aan hun plichten, kunnen een tuchtstraf oplopen. Bij de Kamer van Beroep kunnen zij vervolgens beroep instellen. De Kamer is bevoegd om daarover in laatste aanleg uitspraak te doen.

Ook een tijdelijk aangesteld personeelslid dat zonder opzegging om dringende redenen wordt ontslagen, kan beroep aantekenen bij de Kamer van Beroep.

Sinds 1 september 2009 zijn de Kamers van Beroep ook bevoegd om kennis te nemen van een beroep tegen een preventieve schorsing. Een beroep tegen een preventieve schorsing is evenwel niet mogelijk als die werd uitgesproken naar aanleiding van een beroep tegen een ontslag om dringende redenen.

AgODi verzorgt het secretariaat van deze Kamers van Beroep.

Er zijn 3 Kamers van Beroep:

- Kamer van Beroep voor het gesubsidieerd officieel onderwijs;
- Kamer van Beroep voor het gesubsidieerd vrij onderwijs;
- Kamer van Beroep voor het Gemeenschapsonderwijs.

De Kamer kan de tuchtstraf vernietigen of hervormen zonder echter de sanctie te verzwaren.

Dossiers voor de Kamers van Beroep voor tuchtzaken (secretariaat Kamers van Beroep)

Aantal dossiers volgens net				
	2008	2009	2010	2011
Officieel onderwijs	5	3	7	5
Vrij Onderwijs	10	10	16	14
GO!		17	17	12
Totaal	15	30	40	31

In het GO! is de Raad van Beroep sinds 1 september 2007 vervangen door de Kamer van Beroep. Die Kamer kon haar werkzaamheden maar na 1 september 2009 aanvatten, omdat de wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering waarin de tuchtprocedure is opgenomen pas halfweg 2009 gerealiseerd was. De cijfers voor 2009 hebben dan ook betrekking op dossiers die al in 2008 door het GO! aan het secretariaat van de Kamer werden bezorgd. In 9 van de 17 gevallen ging het om de loutere bevestiging van een een tuchtstraf waartegen het betrokken personeelslid geen beroep aantekende.

Secretariaten voor de Kamers van het College van Beroep voor evaluatie

De decreten rechtspositie voorzien in de invoering van functiebeschrijvingen en de geleidelijke invoering van evaluaties in alle onderwijsniveaus. Elk personeelslid met een functiebeschrijving moet minimaal om de vier schooljaren worden geëvalueerd op basis van die functiebeschrijving. Die evaluatie kan leiden tot een evaluatieverslag met eindconclusie 'onvoldoende'. In dat geval kan het personeelslid beroep aantekenen bij een College van Beroep voor evaluaties. Het College van Beroep doet uitspraak over de evaluaties met eindconclusie 'onvoldoende'. Het gaat na of de evaluatie op een zorgvuldige en kwaliteitsvolle manier is gebeurd en of de sanctie redelijk is. AgODi zorgt voor het secretariaat van de drie kamers van het College van Beroep. Er is:

- een Kamer voor het gesubsidieerd officieel onderwijs;
- een Kamer voor het gesubsidieerd vrij onderwijs;
- een Kamer voor het Gemeenschapsonderwijs.

Deze Kamers zijn van start gegaan op 1 september 2008. De stijging van het aantal procedures is een gevolg van het geleidelijk implementatietraject. Vanaf 1 september 2007 zijn de scholen van het secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding met evaluaties van start gegaan. Voor het basisonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs is de start van de evaluaties 1 september 2009.

Het evaluatieproces kan maximaal vier schooljaren omvatten. Eens in de vier schooljaren moet er dus een evaluatie plaatsvinden.

Dossiers voor het College van Beroep voor evaluatie (secretariaat College van Beroep)

Aantal dossiers volgens net				
	2008	2009	2010	2011
Officieel Onderwijs	0	2	3	3
Vrij Onderwijs	1	3	2	8
GO!	7	2	1	7
Totaal	8	7	6	18

Organisatie van het informeel overleg met belanghebbenden en stakeholders

De organisatie van het informeel middagoverleg gaat uit van AgODi. Ook andere entiteiten van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming worden betrokken, afhankelijk van het onderwerp. Het agentschap ontmoet er op een informele manier vertegenwoordigers van de inrichtende machten en vakbonden.

Er bestaat een middagoverleg voor basisonderwijs, secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de CLB's binnen AgODi.

2010 telde in totaal 18 overlegmomenten. Tijdens het middagoverleg wordt onder andere verduidelijking gegeven over de toepassing van de bestaande onderwijsreglementering, de stand van zaken van nieuwe beleidsmaatregelen wordt er geschetst en de specifieke knelpunten of aandachtspunten besproken.

Middagoverleg 2011 (Secretariaat middagoverleg)

Overzicht uitgevoerd middagoverleg 2011	
BaO	4
SO	6
DKO	3
CLB	2
Totaal	15

Samenwerking met andere overheden en instanties

Kind en Gezin: kleuterparticipatie

In juli 2010 werd tussen AgODi en Kind en Gezin een engagementsverklaring afgesloten in het kader van de verhoging van de participatie aan het kleuteronderwijs. In die engagementsverklaring werd de samenwerking tussen beide agentschappen vastgelegd. De acties van beide agentschappen zijn erop gericht de participatie aan het kleuteronderwijs te maximaliseren.

Kind en Gezin ontwikkelt preventieve acties om de participatiegraad van eerstejaarskleuters in de kleuterschool te verhogen:

- Alle ouders, en in het bijzonder maatschappelijk kwetsbare ouders, informeren en sensibiliseren over het belang van het kleuteronderwijs, individueel of in groep;
- Maatschappelijk kwetsbare ouders ondersteunen in de stap naar de kleuterschool, het eerste contact faciliteren;
- Alle ouders, in het bijzonder maatschappelijk kwetsbare ouders, informeren en sensibiliseren over de instap in het kleuteronderwijs, de naadloze overgang en de regelmatige deelname.

Daarnaast ontwikkelt Kind en Gezin in samenwerking met AgODi acties ten aanzien van niet-ingeschreven kinderen, om ouders actief te stimuleren hun kind in te schrijven in het kleuteronderwijs.

Lokale overheden: gemeenten, steden en provincies

Leerplichtcontrole

In het kader van de leerplichtcontrole doet AgODi een beroep op de gemeenten. Zij krijgen de gegevens van leerlingen die niet ingeschreven zijn in een school en van wie de ouders niet reageerden op de brieven met betrekking tot de leerplichtcontrole. De gemeenten krijgen het advies de politie te sturen naar het thuisadres van de leerlingen in kwestie. Daarna bezorgen ze AgODi de verzamelde antwoorden. Op basis van die antwoorden kan AgODi bepalen welke dossiers in orde zijn met de leerplicht en welke niet.

Flankerend onderwijsbeleid

De beleidsnota Onderwijs 2009-2014 kondigde een evaluatie en eventuele bijsturing van het decreet betreffende het flankerend onderwijsbeleid aan in het licht van een betere afstemming van de taken van het LOP en de gemeente en een duidelijker definiëring van de regiefunctie van de gemeente.

Een eerste aanzet om de taken van de gemeente en het LOP beter op elkaar af te stemmen, is genomen met het initiatief om de mandaatperiode van de voorzitters, en hiermee ook de termijnen van de beleidsplannen van de LOP's, af te stemmen op de gemeentelijke legislatuur. Het mandaat van de voorzitters is per 1 januari 2011 met twee jaar verlengd tot 31/12/2012. Vanaf 1 januari 2013 zullen de voorzitters voor een periode van zes jaar worden voorgedragen en aangesteld.

Aan de LOP's wordt ook gevraagd om aan hun beleidsplannen die aflopen in het schooljaar 2010-2011, nog een addendum te voegen voor de periode 2011-2012/2012-2013. De nieuwe beleidsplannen zullen dan worden opgemaakt voor de periode 01/09/2013 tot 30/06/2019 (of twee keer drie schooljaren).

Met de goedkeuring van het planlastendecreet (15 juli 2011) worden de lokale besturen geacht om in de loop van 2013 een meerjarenplan voor de periode 2014-2019 op te maken. Ook het decreet betreffende het flankerend onderwijsbeleid dat o.a. de samenwerking tussen LOP's en lokale besturen regelt, is gevat door het planlastendecreet en moet worden aangepast aan dit nieuwe juridisch-technische kader. Er wordt ook gewacht op een conceptnota van de minister

met voorstellen om de regierol van de gemeente te versterken en de taken van het LOP en van de gemeenten beter op elkaar af te stemmen.

Gemeenschappelijke sociale dienst

In uitvoering van het sectoraal akkoord 2008-2013 voor de lokale sector in Vlaanderen, hebben de sociale partners (Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten en de drie vakbonden) op 26 januari 2009 de *vzw Gemeenschappelijke Sociale Dienst – Lokale besturen in Vlaanderen opgericht*. Op 1 januari 2010 nam de GSD-V de activiteiten van de vroegere GSD-RSZPPO over.

Vanaf dat ogenblik werd het mogelijk om ook de gesubsidieerde personeelsleden van het gemeentelijke en stedelijke onderwijs aan te sluiten als begunstigen van een gemeenschappelijke sociale dienst. Een bestuur dat aansluit, betaalt als bijdrage 0,15% op de salarissen en vergoedingen waarop socialezekerheidsbijdragen verschuldigd zijn.

Het gemeentebestuur hoeft die bijdrage voor zijn gesubsidieerd onderwijspersoneel niet zelf te berekenen. AgODi deelt namelijk de nodige gegevens op niet-gepersonaliseerde wijze mee aan de GSD-V. Zo stijgt de planlast niet bij de ongeveer veertig gemeentebesturen die na een eerste jaar werking zijn aangesloten bij de GSD-V.

VDAB

De leerkrachtendatabank is in 2005 van start gegaan in een samenwerkingsverband tussen AgODi en de VDAB, interessant voor scholen én voor toekomstige leerkrachten op zoek naar een job.

AgODi staat in voor het verifiëren en bekrachtigen van bekwaamheidsbewijzen en eventuele nuttige ervaring. AgODi biedt de VDAB ook informatie over de onderwijsbevoegdheid die aan elk vereist bekwaamheidsbewijs gekoppeld is. De VDAB publiceert deze informatie in de leerkrachtendatabank.

AgODi werkt ook samen met de VDAB om de leerkrachtendatabank up-to-date te houden.

Syntra

Het Vlaams Agentschap voor Ondernemerschapvorming erkent en subsidieert vijf opleidingscentra voor zelfstandigen en KMO's, de Syntra's. Met een opleiding in een Syntra voldoen deeltijds leerplichtigen aan hun leerplicht.

Syntra levert AgODi gegevens over de ingeschreven leerlingen. Zo kan AgODi ook deze leerlingen opnemen in de leerplichtcontrole. Sinds 2008-2009 kunnen de leerlingen in Syntra een studietoelage krijgen. De inschrijvingsgegevens worden daarvoor gebruikt.

PDOS

Binnen de pensioendienst voor overheidspersoneel (PDOS) is de groep van gepensioneerde personeelsleden uit het onderwijs een belangrijke en omvangrijke groep. Voor de vastbenoemde personeelsleden uit het onderwijs bereidt AgODi het pensioendossier voor. Met de diensten PDOS is er regelmatig overleg, in de eerste plaats over de meer operationele

aspecten van de dossierafhandeling. Ook op het niveau van de studiedienst wordt regelmatig overlegd. Op het vlak van vorming dan weer worden data uitgewisseld.

De PDOS is in 2008 gestart met het Capelo-project, het 'elektronisch pensioendossier', waarbij wordt beoogd om de pensioendossiers op termijn volledig elektronisch samen te stellen op basis van een verrijkte DMFA-aangifte. (DMFA is de afkorting van Déclaration Multifonctionelle/ Multifunctionele Aangifte). AgODi heeft zich van meet af aan kandidaat gesteld om voor de gepensioneerden uit het onderwijs als piloot aan dit project mee te werken. In 2009 en 2010 werkte AgODi actief mee aan de voorbereiding ervan en vonden diverse overlegvergaderingen plaats met de projectleider en de diensten van de PDOS. In 2011 is AgODi gestart met het deelproject DMFA. De verrijkte DMAF-aangifte met betrekking tot de aan te geven kwartalen vanaf 1 januari 2011 werd begin 2012 succesvol geïmplementeerd.

RSZ

Sinds 1 januari 2003 communiceert AgODi in het kader van zijn opdracht als subsidiërende overheid - net zoals andere werkgevers - interactief en digitaal met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Die samenwerking uit zich concreet in twee informatiestromen.

Eenzijds verstuurt AgODi dagelijks informatie naar de RSZ in het kader van DIMONA. DIMONA staat voor de elektronische aangifte van de nieuwe tewerkstellingen binnen het onderwijs. Elke elektronische indienstmelding door een school aan AgODi genereert ook de noodzakelijke melding van AgODi aan de RSZ.

Anderzijds bezorgt AgODi elk kwartaal de loon- en arbeidstijdgegevens van al het onderwijspersoneel elektronisch aan de RSZ (DMFA). Die multifunctionele aangifte betekent dat de verschillende instellingen van de sociale zekerheid die gegevens later kunnen opvragen.

Er zijn twee soorten aangiften:

- de originele kwartaalaangifte: de gegevens van het laatst lopende kwartaal worden overgemaakt;
- de wijzigende aangiften: zendingen met de gewijzigde loon- en arbeidstijdgegevens, gegenereerd door de (maandelijkse) herzieningen van salarissen van het onderwijspersoneel.

In 2011 vond ook een apart overleg plaats met de diensten van de RSZ om een aantal knelpunt-dossiers te bespreken.

FOD Financiën

Als financierende en subsidiërende overheid heeft AgODi tegenover de Federale Overheidsdienst Financiën een aantal opdrachten die vergelijkbaar zijn met die van een werkgever. Naast het correct toepassen van de regelgeving van de FOD Financiën, bijvoorbeeld op het vlak van de bedrijfsvoorheffing, bezorgt AgODi ook heel wat informatie.

In het voorjaar bezorgt AgODi aan alle gesubsidieerde personeelsleden van het Vlaamse onderwijs de fiscale documenten, met name de fiches 281.10, 281.12, 281.14, 281.18 en 281.25.

Aan de FOD Financiën bezorgt AgODi een samenvattende staat. Tot een aantal jaar geleden gebeurde dat op een cassette. Sindsdien moet dat ook elektronisch gebeuren via de applicatie Belcotax-on-web.

Ook moet deze aangifte nu twee keer per jaar gebeuren : eenmaal vóór eind februari en eenmaal vóór eind augustus. Door deze procedure is het nu bovendien mogelijk om terugvorderingen van voorgaande jaren tot en met de betaling van augustus netto uit te voeren voor de betrokken personeelsleden. Bij de oude werkwijze was dat maar mogelijk tot en met de betaling van februari van het jaar; na deze maand gebeurde het bruto belastbaar.

RKW

In 1993 sloot het ministerie van Onderwijs een beheersovereenkomst af met de Rijksdienst voor Kinderbijslag. Daardoor staat die dienst niet alleen meer in voor de betaling van de gezinsbijslag voor tijdelijke personeelsleden uit het onderwijs, maar ook voor de uitbetaling van de gezinsbijslag voor de vastbenoemde personeelsleden.

De **onderwijsadministratie** is een voortrekker op het gebied van **informatisering**. Een aantal gegevens voor een correcte uitbetaling kon direct uit de eigen betalingsbestanden gehaald worden. Dat zorgde voor lagere administratiekosten voor de vastbenoemde personeelsleden, namelijk 1,35% in plaats van de gebruikelijke 2% op het totaal uit te betalen bedrag. De RKW maakte van de gelegenheid gebruik om zijn formulieren aan te passen en klantvriendelijker te maken.

De **opvolging van deze beheersovereenkomst** gebeurt op basis van zesmaandelijks overleg, met een jaarlijks wisselend voorzitterschap. Daar worden in de eerste plaats afspraken gemaakt m.b.t. de te hanteren parameters voor de begroting. AgODi moet er namelijk maandelijks voor zorgen dat de benodigde sommen voor de uitbetaling van de gezinsbijslagen vijf dagen voor de effectieve uitbetalingsdag ter beschikking zijn van de RKW. Ook worden afspraken gemaakt m.b.t. de accenten qua kwaliteitscontroles en worden voorstellen voor optimalisering van de gegevensuitwisseling geformaliseerd. Over die thema's is er regelmatig tussentijds overleg tussen de wederzijds verantwoordelijke personeelsleden. De samenwerking wordt al 15 jaar door beide partijen als constructief en als een win-winoperatie ervaren.

Overzicht van het budget voor de uitkering van gezinsbijslag voor tijdelijke en vastbenoemde personeelsleden en de administratiekosten voor de jaren 2009 tot 2011

	2009	2010	2011
Gezinsbijslag tijdelijk onderwijspersoneel	20.858.931	22.267.260	21.883.976
Gezinsbijslag vastbenoemd onderwijspersoneel	125.011.888	136.957.938	131.721.523
Totaal bedrag gezinsbijslag	145.870.819	159.225.198	153.605.499
Administratiekosten	2.104.839	2.294.277	2.215.919
Betalingskosten	10.026	0	0
Totaal kosten	2.114.865	2.294.277	2.215.919

De belangrijke stijging van het totale bedrag voor 2010 ten opzichte van 2009 is een gevolg van het koninklijk besluit van 31 januari 2010. Hierdoor wordt voor de gezinsbijslag het verschil tussen voorafbetalingen en betalingen na vervallen termijn opgeheven. De bijslagtrekkende wordt voortaan betaald op het einde van de maand en niet meer op de 10e van de daaropvolgende maand.

Deze wijziging resulteerde voor 2010 in een inhaaloperatie waardoor 13 maanden gezinsbijslag uitbetaald moesten worden.

Na het overgangsjaar 2010 is het jaar 2011 opnieuw een jaar waarin 12 maanden gezinsbijslag werden uitbetaald. Dit verklaart dan ook de daling in 2011 tegenover 2010.

Mensura

Sinds begin 2001 werkt het ministerie van Onderwijs samen met een firma voor de ziektecontroles. De samenwerking met die firma (nu Mensura) gebeurt op basis van een contract dat telkens gegund wordt voor een periode van twee jaar, verlengbaar met twee keer één jaar.

De concrete inhoud van de opdracht, namelijk het uitvoeren van ziektecontroles bij het personeel uit het onderwijs, is telkens in detail opgenomen in het contract. De manier van uitvoeren wordt opgevolgd door de stuurgroep 'controle ziekteverlof onderwijspersoneel', die ongeveer driemaandelijks vergadert. Tijdens dat overleg wordt de opmaak van het jaarrapport besproken, een rapport dat in de loop der jaren gevoelig is uitgebreid. Zo biedt het verslag interessante gegevens voor het beleid. Ook bijsturingen qua procedures komen aan bod, evenals klachten van personeelsleden of scholen m.b.t. de manier van werken. Ten slotte wordt daar het budget voor ziektecontrole opgevolgd. Dat bedroeg 729.000 euro in 2011 (zoals ook in 2010 en 2009).

2011 was het derde jaar van de contractperiode. In de loop van 2011 is de procedure opgestart voor het kiezen van een partner voor een volgende periode. Die is in december 2011 afgerond. Vanaf 2012 zal de samenwerking met Mensura voortgezet worden voor de volgende periode van vier kalenderjaren.

CORVE

Sinds vele jaren werkt AgODi eveneens samen met **Corvé**, de **coördinatiecel Vlaams e-government**. Die Vlaamse overheidsdienst beoogt een efficiënter informatiebeheer tussen de burger en de Vlaamse overheid en tussen de Vlaamse overheidsdiensten onderling. De bedoeling is om de gegevens eenmalig op te vragen bij de burger en die maximaal te delen tussen de administraties. Daartoe werd het MAGDA-platform gecreëerd. MAGDA staat voor 'Maximale GegevensDeling tussen Administraties' voor zowel de authentieke persoons- als ondernemingsgegevens.

Voor volgende bestaande projecten werken AgODi en Corvé verder samen:

- Algemeen: aanmaken en opzoeken bisnummers van leerlingen;
- Studietoelagen: opvragen persoonsgegevens en gezinsinformatie;
- Bouw en onderhoud van de Web-IDM component:
 - WebEDISON: wordt door de directeurs gebruikt om zelf de toegangsrechten te beheren voor hun school. In 2011 is de migratie naar web-IDM-2 voorbereid, zodat de scholen ook zelf de toegang tot andere web-toepassingen zullen kunnen beheren.
 - Studentenportaal hoger onderwijs: inloggen van studenten aan studentenportaal via elektronische identiteitskaart;

- Uitwisseling van gegevens:
 - DIMONA en kwartaalaangifte DMFA: Corvé zorgt voor het transport van de gegevens naar de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
 - Kinderbijslag – RKW: Corvé zorgt voor het transport van de gegevens naar de KSZ (Kruispuntpbank van de Sociale Zekerheid); in het kader van de attestenstroom van Onderwijs en Vorming over KSZ en RKW naar de kinderbijslagfondsen.

In 2011 werden geen nieuwe gegevensstromen met Corvé uitgebouwd, in afwachting van de optimalisatie van de dienstverlening in 2012 van het MAGDA 2.0-platform.

In de kijker: de schooldirecteur anno 2011

De schooldirecteur is een uiterst belangrijke partner voor AgODi. Dit hoeft geen verbazing te wekken. Schooldirecties hebben een belangrijke impact op de kwaliteit van het onderwijs dat een school aanbiedt. De directeur moet, naast vele andere taken, de centraal opgelegde regels in de school toepassen en is in veel aangelegenheden de contactpersoon met 'Brussel'.

AgODi investeert daarom in de uitbouw van goede relaties met directeurs en directeursverenigingen: AgODi zet zijn deuren open om nieuwe directeurs te ontvangen, neemt deel aan directeursvergaderingen en gaat in op uitnodigingen om directeurs te ontmoeten of toelichting te geven. Bij tevredenheidsonderzoeken laat AgODi specifiek peilen naar de mening en verwachtingen van schooldirecteurs.

Deze editie van het jaarverslag van AgODi zet de schooldirecteur in de kijker.

De directeur van een school

Het is niet eenvoudig om een juist beeld te verkrijgen van wie anno 2011 daadwerkelijk aan de slag is als directeur van een school: sommige directeurs zijn al langdurig afwezig en zijn alleen nog op papier directeur, andere directeurs hebben een mandaat van algemeen of coördinerend directeur (aldi/codi) opgenomen, heel wat leerkrachten zijn voor korte of langere tijd aangesteld als directeur 'ad interim'...

Daarom is in volgende tabellen ervoor geopteerd om het profiel te schetsen van wie echt als schooldirecteur functioneert:

- Dit zijn in de eerste plaats de directeurs die in een vaste of vacante (openstaande) betrekking zijn aangesteld;
- Met een directeur die langdurig afwezig is (bijvoorbeeld door een langdurig verlof wegens opdracht) wordt geen rekening gehouden. De directeur die zo'n directeur echter vervangt, wordt wel mee opgenomen. Vaak gaat het over een aanstelling over de schooljaren heen. In volgend overzicht wordt deze directeur beschouwd als een directeur in een vacante betrekking.
- De directeur die is aangesteld ter vervanging van een directeur in ziekteverlof, bevallingsverlof, ouderschapsverlof, loopbaanonderbreking... wordt beschouwd als een directeur 'ad interim' of in een vervanging.

Directeurs per onderwijsniveau volgens statuut en opdracht

Uit onderstaande tabel blijkt dat er in januari 2011 in Vlaanderen 4.326 directeurs actief waren in het basisonderwijs, secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs samen.

93% van deze directeurs stond in een vaste of vacante betrekking, 7% was aangesteld als vervanger.

De gemiddelde opdracht van een directeur in een vaste of vacante betrekking bedroeg 93% van een voltijdse betrekking, voor een vervanger bedroeg dit maar 68%.

Directeurs volgens onderwijsniveau, statuut en opdracht (EPD)

Soort Ond	Betrekking	Aantal directeurs	Totaal FTE	Gemiddelde opdracht
Kleuteronderwijs	Vast of vacant	205	180,2	87,91%
Kleuteronderwijs	Vervanging	26	16,3	62,50%
Basisonderwijs	Vast of vacant	2331	2160,3	92,68%
Basisonderwijs	Vervanging	207	136,0	65,70%
Buitengewoon basisonderwijs	Vast of vacant	187	181,5	97,06%
Buitengewoon basisonderwijs	Vervanging	14	9,0	64,29%
Secundair onderwijs	Vast of vacant	1016	965,5	95,03%
Secundair onderwijs	Vervanging	34	26,8	78,82%
Buitengewoon secundair onderwijs	Vast of vacant	114	111,0	97,37%
Buitengewoon secundair onderwijs	Vervanging	9	8,5	94,44%
Deeltijds secundair onderwijs	Vast of vacant	5	5,0	100,00%
DKO	Vast of vacant	169	165,0	97,63%
DKO	Vervanging	9	7,7	85,00%
Totaal vast of vacant		4027	3768,5	93,58%
Totaal vervanging		299	204,2	68,29%
Algemeen totaal		4326	3972,7	91,83%

Directeurs per onderwijsniveau volgens statuut en geslacht

Het Vlaamse onderwijs telt ongeveer evenveel mannelijke als vrouwelijke directeurs. Nochtans zijn er belangrijke verschillen volgens statuut en onderwijsniveau.

In de vaste of vacante betrekkingen van directeur, is er bijna een gelijke vertegenwoordiging van mannelijke (52%) en vrouwelijke (48%) directeurs. In de groep van directeurs die in een vervangingsopdracht zijn aangesteld, zijn de vrouwelijke leidinggevendenden duidelijk in de meerderheid (69%). Dat duidt op een geleidelijke vervrouwelijking van de directeursfunctie (zie ook verder).

In het kleuteronderwijs (autonome kleuterscholen) zijn directeurs overwegend van het vrouwelijke geslacht, in het basisonderwijs (gewoon en buitengewoon) zijn er ongeveer evenveel

mannelijke als vrouwelijke directieleden. In het secundair onderwijs is het directieambt nog in de meerderheid een mannelijk beroep (62%), behalve bij de ad interim-functies (50%). In het DKO zijn de directeurs overwegend mannen (77%), ook bij de vervangers.

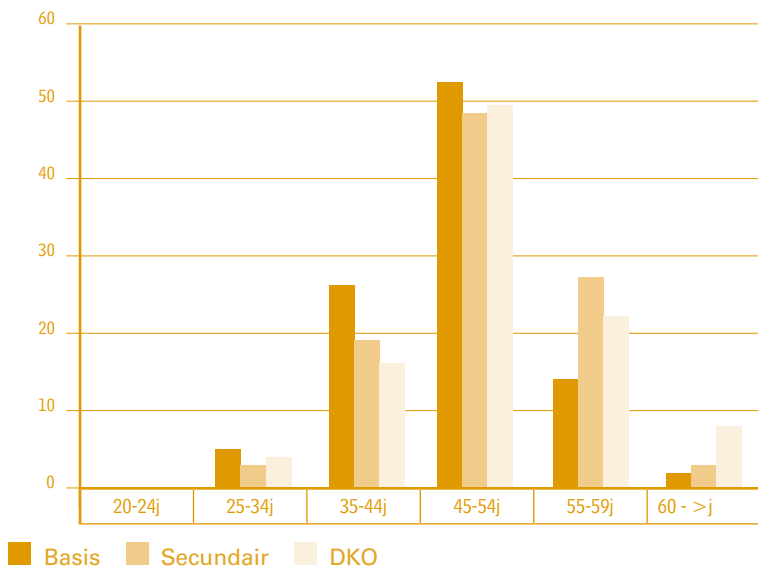
Directeurs volgens onderwijsniveau, statuut en opdracht (EPD)

Soort Ond	Betrekking	Geslacht	Aantal directeurs	Verhouding
Kleuteronderwijs	Vast of vacant	M	32	16%
	Vast of vacant	V	173	84%
	Vervanging	M	2	8%
	Vervanging	V	24	92%
Basisonderwijs	Vast of vacant	M	1133	49%
	Vast of vacant	V	1198	51%
	Vervanging	M	63	30%
	Vervanging	V	144	70%
Buitengewoon basisonderwijs	Vast of vacant	M	85	45%
	Vast of vacant	V	102	55%
	Vervanging	M	5	36%
	Vervanging	V	9	64%
Secundair onderwijs	Vast of vacant	M	628	62%
	Vast of vacant	V	388	38%
	Vervanging	M	17	50%
	Vervanging	V	17	50%
Buitengewoon secundair onderwijs	Vast of vacant	M	69	61%
	Vast of vacant	V	45	39%
	Vervanging	V	9	100%
Deeltijds secundair onderwijs	Vast of vacant	M	5	4%
DKO	Vast of vacant	M	130	77%
	Vast of vacant	V	39	23%
	Vervanging	M	7	78%
	Vervanging	V	2	22%
Totaal	Vast of vacant	M	2082	52%
	Vast of vacant	V	1945	48%
	Vervanging	M	94	31%
	Vervanging	V	205	69%
Algemeen totaal		M	2176	50%
		V	2150	50%

Directeurs per onderwijsniveau volgens leeftijd en geslacht

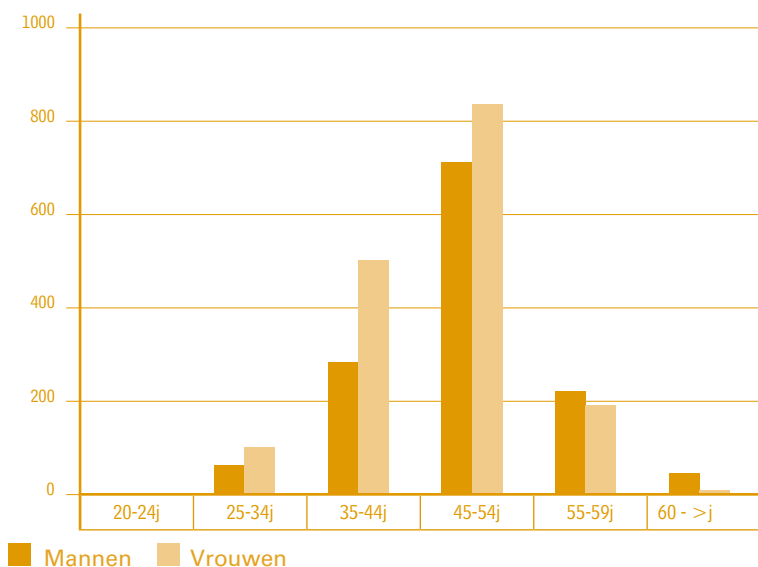
Uit volgende grafieken blijkt dat in alle onderwijsniveaus de meerderheid van de directeurs zich bevinden in de leeftijdsgroep tussen 45-54 jaar. Opvallend is het grote aandeel van jongere directeurs in het basisonderwijs (31% is jonger dan 45 jaar), terwijl de 55+'ers maar 16% vertegenwoordigen. In het secundair onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs is dat precies omgekeerd: 30% van de directeurs is er 55 jaar of ouder.

In alle leeftijdsgroepen van het secundair onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs zijn er meer mannelijke dan vrouwelijke directeurs. In het secundair onderwijs is er een meer gelijke verhouding bij de jongere directeurs (jonger dan 45). In het basisonderwijs zijn er alleen in de groep vanaf 55 jaar meer mannelijke dan vrouwelijke directeurs, voor alle jongere leeftijdsgroepen zijn er meer vrouwen die een directiefunctie opnemen.

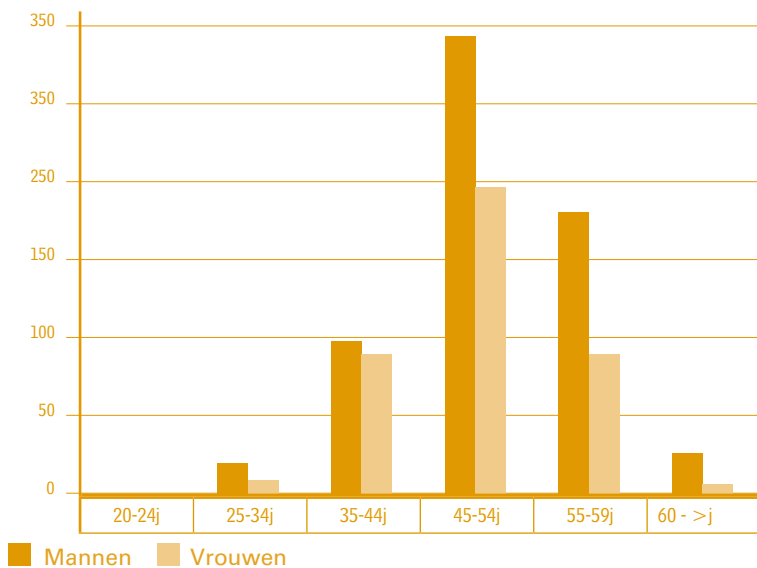

	20-24j	25-34j	35-44j	45-54j	55-59j	60 - >j
Basis-onderwijs	0%	5%	26%	52	14	2
Secundair onderwijs	0%	3%	19	48	27	3
DKO	0%	4%	16	49	22	8

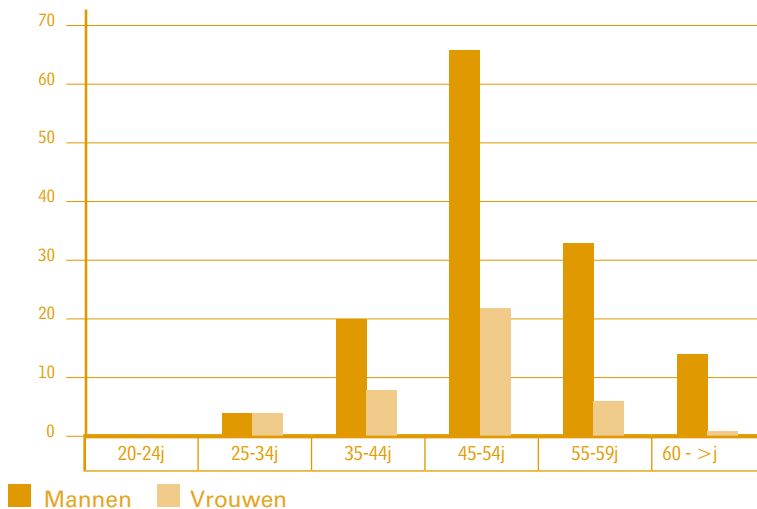
Directeurs basisonderwijs volgens leeftijd en geslacht

Directeurs secundair onderwijs volgens leeftijd en geslacht

Directeurs DKO volgens leeftijd en geslacht

De opleiding van directeurs

Onderstaande tabel biedt een overzicht van de diploma's waarover directeurs beschikken. De tabel telt het aantal directeurs per diplomatype, waardoor directeurs met meer dan 1 diploma verscheidene keren worden geteld.

De belangrijkste combinatie van verschillende diplomatypes heeft te maken met de specifieke vereiste in het onderwijs van het pedagogische bekwaamheidsbewijs. Om een vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs te hebben is een basisdiploma en een bewijs van pedagogische bekwaamheid noodzakelijk.

Voor het basisonderwijs zit dit bekwaamheidsbewijs impliciet in de opleiding van kleuteronderwijzer of onderwijzer. In het basisonderwijs bezit het overgrote deel van de directeurs een diploma van onderwijzer of kleuteronderwijzer (Professionele bachelor of PBA pedagogisch). Een master die directeur wil worden van een basisschool, moet daarnaast nog een pedagogisch bekwaamheidsbewijs halen. In het basisonderwijs beschikken 41 directeurs over een masterdiploma.

In het secundair onderwijs combineren de meeste directeurs een basisdiploma met een pedagogisch bekwaamheidsbewijs. In het gewoon secundair onderwijs zijn de basisdiploma's hoofdzakelijk van universitair niveau (60%), waarvan 40% (bijna 300) exacte wetenschappen of handel/economie. In het buitengewoon secundair zijn dat veeleer professionele masters, vaak aangevuld met een pedagogische bekwaamheid specifiek voor het buitengewoon onderwijs.

Opvallend is het kunstonderwijs waar er eerst een professionele bachelor wordt gevolgd, die later met een master wordt aangevuld. Er zijn 6 directeurs die ook nog een 3e type diploma bezitten.

Nog maar 6 directeurs zijn bedienaar van de eredienst.

Aantal directeurs per diplomatype per onderwijsniveau

Niveau	Bedienaar eredienst	Master exacte wetenschappen	Master handeleconomie	Master kunst	Master LO-kine	Master menswetenschappen	Master talen	Pba* artistiek	Pba economisch	Pba paramedisch	Pda pedagogisch	Pba sociaal	Pba technisch	Pedagogische bekwaamheid	Totaal
Kleuteronderwijs	1			1		4				1	222	1		12	242
Lager & basisonderwijs	2	3	2	3	5	19	4	1	6	5	2432	7		164	2653
Buitengewoon lager & basisonderwijs						3	1		1	2	194			80	281
Secundair onderwijs	3	229	69	6	25	165	242	6	9	11	315	11	28	736	1855
Buitengewoon secundair onderwijs					2	13	1	1	2	2	101	1	1	45	169
Deeltijds beroeps-secundair						1					4	1		3	9
Deeltijds Kunst-onderwijs		2		83		16	3	139			8			134	385
Totaal	6	234	71	93	32	221	251	147	18	21	3276	21	29	1174	5594

Nieuwe directeurs in schooljaar 2010-2011

In 2011 zijn in de scholen van het basisonderwijs, secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs 669 nieuwe directeurs gestart; dat is 15% van het totale aantal directeurs. Daarin zijn alle aanstellingen opgenomen, ook de vervangingen van korte duur.

Dit instroomcijfer van nieuwe directeurs, is opvallend hoog. Het is enerzijds het gevolg van de 'natuurlijke' vervangingsbehoefte als gevolg van de uitstroom van oudere directeurs die in het stelsel van TBS of pensioen stappen, anderzijds blijkt hieruit ook dat heel wat personeelsleden

deze leidinggevende functie niet blijven uitoefenen, hetzij noodgedwongen (in vervangingsopdrachten die eindigen), hetzij uit eigen keuze.

Verder blijkt ook dat vooral vrouwelijke personeelsleden (69%) in het schooljaar 2010-2011 als directeur zijn gestart, maar 31% van de nieuwe leidinggevendenden zijn mannen. 70% van de nieuwe directeurs zit in de leeftijdsgroep 35-55. Opvallend is het relatief hoge aantal nieuwe directeurs jonger dan 24 jaar.

Zijinstromers zijn nog altijd een grote uitzondering. Een zijinstromer is een personeelslid dat van buiten het onderwijs rechtstreeks een betrekking opneemt als directeur. Van de nieuwe directeurs voor het schooljaar 2010-2011 zijn er maar 6 zijinstromers; 4 in het basisonderwijs en 2 in het secundair onderwijs.

Onderwijsniveau	Aantal nieuwe directeurs	% van totaal aantal
Basisonderwijs	453	15%
Secundair onderwijs	194	16%
Deeltijds kunstonderwijs	22	12%
Totaal	669	15%

Geslacht	Aantal nieuwe directeurs
Mannelijk	208
Vrouwelijk	461

Leeftijd	20-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60+
Nieuwe directeurs	29	145	225	224	39	5

Algemeen en coördinerend directeur

In het Gemeenschapsonderwijs heeft de algemeen directeur van een scholengroep een uitgebreide bevoegdheid. In het gesubsidieerd onderwijs kan de inrichtende macht een directeur van een instelling belasten met het mandaat van algemeen directeur voor de totaliteit van haar instellingen.

De algemeen directeur kan aanspraak maken op een niet-verworven salarisschaal, als de instellingen van de scholengroep of inrichtende macht ten minste 2000 regelmatig ingeschreven leerlingen tellen.

De scholengemeenschap van het secundair onderwijs kan een personeelslid voltijds of twee personeelsleden elk halftijds bij mandaat als coördinerend directeur aanstellen als dat personeelslid belast is met taken voor de totaliteit van de instellingen die deel uitmaken van de scholengemeenschap.

De coördinerend directeur kan aanspraak maken op een niet-verworven salarisschaal, als de scholengemeenschap ten minste 2000 regelmatig ingeschreven leerlingen telt.

Aantal algemeen en coördinerend directeurs

In 2010-2011 hebben 226 personeelsleden een verlof gekregen om het mandaat van algemeen of coördinerend directeur uit te oefenen. 222 van deze groep kreeg daarvoor een niet-verworven salarisschaal.

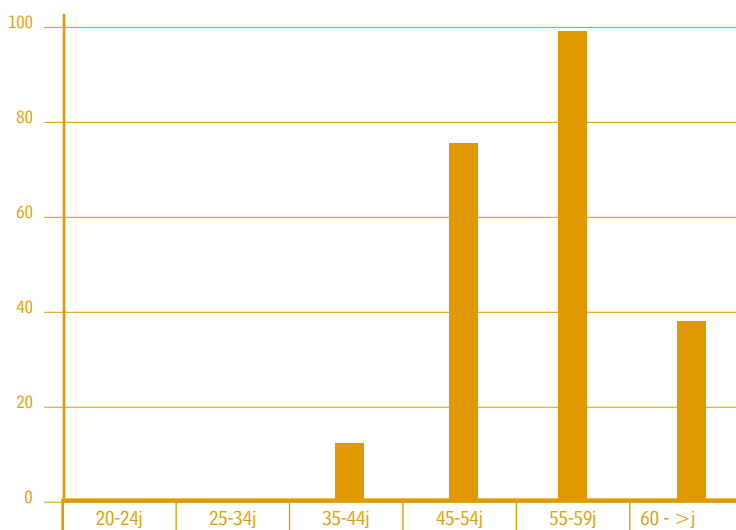
Mandaat	Aantal personeelsleden
Algemeen directeur Gemeenschapsonderwijs	27
Algemeen directeur gesubsidieerd onderwijs	96
Coördinerend directeur Gemeenschapsonderwijs	19
Coördinerend directeur gesubsidieerd onderwijs	80
Geen bijkomend salaris	4
Totaal	226

Geslacht en leeftijd

In tegenstelling tot de schooldirecteur, zijn de mannen in deze groep beduidend sterker vertegenwoordigd: 76% (172) van de algemeen of coördinerend directeurs zijn mannen, tegenover 24% (54) vrouwen.

Een ander belangrijk verschilpunt met de schooldirecteur, is dat de meeste algemeen of coördinerend directeurs zich bevinden in de leeftijdsgroep 55+. De meeste schooldirecteurs zijn tussen 45 en 54 jaar oud.

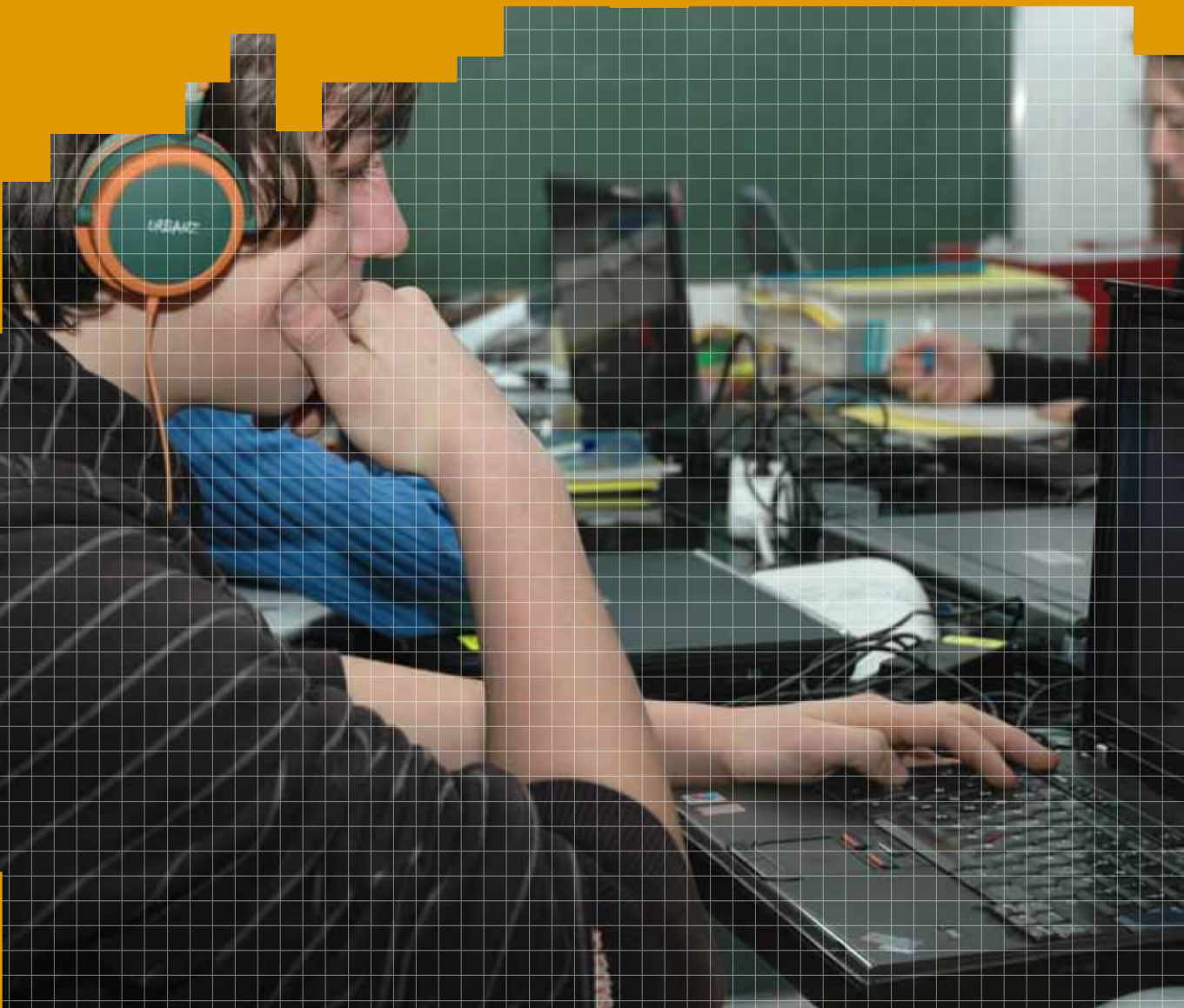
Algemeen en coördinerend directeurs volgens leeftijd

HOOFDSTUK 3

Innovatie in de
dienstverlening

Innovatie in de dienstverlening

Administratieve vereenvoudiging

Formulieren met een kwaliteitslabel

AgODi wil de administratieve planlast van de scholen verminderen. Om die reden evalueert het agentschap de bestaande formulieren. Het agentschap speelt een ware voortrekkersrol in het **formulierenproject**. Het percentage formulieren van AgODi met een kwaliteitslabel bedraagt eind 2011 niet minder dan 95,11% (in 2010 was dit 94,12%; in 2009 nog 90,27%). Ter vergelijking: het gemiddelde aantal kwaliteitsvolle formulieren voor het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zonder het beleidsdomein Onderwijs en Vorming bedraagt 68,87%.

AgODi als gegevensbron

De uitwisseling van gegevens met andere overheidsinstanties (RSZ, Financiën...) behoort tot de operationele taken van AgODi. AgODi heeft daarin een sterke reputatie opgebouwd waar het onderwijsveld op kan rekenen. Zo wordt een hele administratieve last uit de scholen weggenomen en door AgODi gegarandeerd. Er is in 2011 ook gestart met de bouw van Capelo voor de elektronische uitwisseling van loopbaangegevens met de Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS).

AgODi bezit ook een schat aan gegevens over instellingen, leerlingen en personeel. Sinds geruime tijd vormen die gegevens de input voor het DataWarehouse. In 2011 zijn er in het kader van de actieve openbaarheid verschillende rapporten verschenen. AgODi heeft meegewerkt om de rapporten inhoudelijk bij te sturen en te valideren. Dat is ter uitvoering van de nieuwe Policy 'Vrijgave van gegevens' waarin de algoritmen om de privacy te garanderen in rapporten binnen AgODi werden uitgewerkt. In het verlengde daarvan is het project 'Schoolindicatoren' in 2011 geoperationaliseerd. Dat steunt volledig op de gegevens uit databanken die door AgODi worden beheerd.

Er is ook een begin gemaakt om geleidelijk aan over te schakelen naar Cognos als tool voor de generatie van standaardrapporten. Daartoe hebben 6 experts in het ontsluiten van gegevens een gespecialiseerde cursus gevolgd. Binnenkort zullen de eerste rapporten van AgODi m.b.v. Cognos worden ontwikkeld. We starten met de dynamische rapporten ter ondersteuning van de werking van de LOP's.

In 2011 is er ook een nieuwe trend opgetreden in de uitwisseling van gegevens, nl. grote pakketten die in samenspraak van de vragers op maat worden gemaakt. Concreet gaat het om de uitwisseling van personeelsgegevens met de stad Antwerpen. Op basis van de geleverde cijfers heeft de studiedienst van de stad Antwerpen de Sectorfoto Basisonderwijs opgesteld. Ondertussen zijn ook andere steden daarin geïnteresseerd, zodat AgODi initiatieven plant om op een structurele manier dergelijke op maat gemaakte datasets uit te wisselen.

In een steeds meer geconnecteerde wereld speelt de veiligheid van privacygevoelige gegevens een steeds grotere rol. AgODi bezit een set van persoonsgegevens van bijna alle leerlingen en leerkrachten in Vlaanderen. Het spreekt vanzelf dat het de nodige (technische) maatregelen

neemt die de veiligheid en privacy garanderen. De situatie bij sommige verstrekkers van deze gegevens – in eerste instantie de scholen – is echter voor verbetering vatbaar. Samen met de verantwoordelijke van de informatieveiligheid van het ministerie van Onderwijs en Vorming is een plan van aanpak uitgetekend hoe de bewustwording bij de directies kan worden aangescherpt en welke concrete maatregelen er kunnen worden genomen om de veiligheid te verhogen. Dat gebeurt in nauwe samenwerking met de koepels en de softwareleveranciers, die verantwoordelijk zijn voor de veiligheid van hun systemen.

De grootste vernieuwing in de uitwisseling van gegevens tussen scholen en AgODi is de ontwikkeling van DISCIMUS. De gegevens van leerlingen worden niet langer in grote bulkzendingen naar AgODi opgestuurd, maar zullen individueel via webservices worden doorgegeven zodra de gebeurtenis in het softwarepakket is ingebracht. De eerste fase behelst de inschrijvingen. Zodra de inschrijving van een leerling is ingebracht, is dat ook geregistreerd in het leerlingendossier binnen DISCIMUS. In 2011 zijn de technische specificaties opgemaakt, is overlegd met de softwareleveranciers en is de bouw van DISCIMUS gestart om tegen maart 2012 de inschrijvingen op de nieuwe manier te kunnen registreren. Op termijn zal DISCIMUS alle bestaande Edisonzendingen vervangen.

AgODi maakt van de bovengenoemde activiteit een kerntaak, zoals ook opgenomen in de vorige en de nieuwe beheersovereenkomst. AgODi ziet de uitbouw van een kenniscentrum als een belangrijk element van goed bestuur of corporate governance, waarbij de stakeholders en alle belanghebbenden betrokken moeten worden. De goed uitgebouwde relaties van AgODi met het onderwijsveld zijn een belangrijke troef om deze ambitieuze doelstelling met alle partners samen te realiseren.

Het elektronische personeelsdossier, het schooldossier en WebEDISON

Het elektronische personeelsdossier (EPD) startte in 1995. Vanaf het schooljaar 2008-2009 verloopt de personeelsadministratie en -communicatie voor bijna alle onderwijssectoren automatisch.

Via **WebEDISON** en het **elektronische personeelsdossier (EPD)** zijn ongetwijfeld de belangrijkste en meest ingrijpende lastenverlagingen gerealiseerd. Dankzij deze toepassingen verdwenen jaarlijks honderdduizenden formulieren en documenten. In termen van tijdswinst betekent dat een schot in de roos!

In 2011 werd de laatste afwerking uitgevoerd van het project automatisering dienstonderbrekingen. Daarmee is de automatische verwerking van de meest voorkomende bestaande dienstonderbrekingen in het EPD gefinaliseerd. In het jaar 2011 werd ook het project ‘‘verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte’’ opgestart om deze dienstonderbrekingen ook volledig automatisch te verwerken.

Dat resulteerde in een bijkomende werklastvermindering van de werkstations, een kwaliteitsverhoging en een betere dienstverlening aan de scholen en het onderwijzend personeel.

De gebruikersinterface van het salarissysteem werd door het project BETA volledig vernieuwd en geïntegreerd in de bestaande schermen van het EPD. Verder werden alle lopende manuele betalingen omgezet vanuit het oude systeem naar BETA en werd BETA definitief in productie gesteld.

WebEdison is het Elektronisch Doorsturen van Informatie tussen Schoolinstellingen en het Onderwijsdepartement. In 2010 werd de toepassing beveiligd door het gebruik van de elektronische identiteitskaart en het federaal token. In 2011 is die werkwijze in de scholen volledig ingeburgerd. De gebruikers zijn heel tevreden over de permanente beschikbaarheid en plaats-onafhankelijke toegankelijkheid. De analyse van het gebruik van webservices werd in 2011 gestart voor het uitwisselen van informatie over leerlingenregistratie in het leerplichtonderwijs. Daardoor zullen vanaf 2012 – 2013 de gegevens van het **elektronische leerlingendossier** via de school synchroon in de leerlingendatabank worden opgeslagen en wordt een dagelijkse verwerking van leerlingeninformatie gerealiseerd. De WebEdisonzendingen op 1 februari en 1 oktober worden nog behouden gedurende het schooljaar 2012-2013.

AgODi ondersteunt de scholen ook op andere terreinen: dankzij de informatisering kan AgODi de **DIMONA-verplichtingen** overnemen van de inrichtende machten voor de personeelsleden die de onderwijsagentschappen betalen. In 2011 werd de functionaliteit van DIMONA uitgebreid met 'wijziging aangifte' naast de al bestaande 'aangifte' en 'annulatie'.

Ongetwijfeld vallen er ook in de toekomst nog bijkomende mogelijkheden te verkennen zoals bij de vervulling van de RSZ-verplichtingen voor de aangifte van sociaal risico (ASR). De verplichting om via de kwartaalaangifte pensioengegevens mee te delen werd gerealiseerd in het project Capelo DMFA.

Capelo

Capelo is een project van de federale overheid om alle pensioendossiers in de overheidssectoren te digitaliseren.

Uit de nulmeting van de administratieve lasten voor het beleidsdomein Onderwijs en Vorming is gebleken dat sommige administratieve handelingen nog zwaar doorwegen. Op het vlak van het personeelsbeheer staat de voorbereiding en samenstelling van het pensioendossier bovenaan op de lijst van administratieve handelingen met de hoogste kost aan administratieve lasten. AgODi heeft zich daarom ook van meet af aan kandidaat gesteld om voor de toekomstig gepensioneerden uit het onderwijs samen te werken met de federale Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS) voor de uitvoering van het project 'Capelo'. Dit project beoogt de pensioendossiers op termijn volledig elektronisch samen te stellen op basis van een verrijkte DMFA-aangifte (vanaf 2011) en op basis van een eenmalige elektronische overdracht van alle historische gegevens (voor 2011) van alle personeelsleden tegen 2015. Dit belangrijke project zal de nodige IT-middelen vergen.

In 2011 heeft AgODi grote wijzigingen aangebracht aan de bestaande DMFA-aangifte (de vroegere RSZ-aangifte) om de zogenaamde Capelo-blokken te integreren. Deze blokken informatie zorgen ervoor dat de pensioendiensten automatisch de nodige gegevens met de DMFA-aangifte zullen meekrijgen om pensioenen te berekenen.

Deze procedure geldt voor gegevens m.i.v. 1/1/2011. Voor de periodes daarvoor wordt in 2012 het Capelo-DHG (historische gegevens) uitgevoerd.

AgODi was eind 2011 klaar met de wijzigingen in de DMFA-aangifte en heeft in december met terugwerkende kracht tot 1/1/2011 de nieuwe aangifte ingediend bij de RSZ. Daarmee heeft AgODi als één van de grootste leveranciers van gegevens een behoorlijk grote bijdrage geleverd in het succes van dit project.

Optimaliseren van de dienstverlening

Minder papier

Salarisbrief online

De online salarisbrief vormt een nieuwe stap op het vlak van innovatie. Tot 2009 ontvingen de personeelsleden hun salarisbrief alleen maar bij een wijziging van één van de elementen die het salaris bepalen, zoals bij een indexsprong. Vanaf juni (2009) kan het onderwijspersoneel zijn maandelijkse salarisbrief digitaal ontvangen. Men kan de digitale salarisbrief ook gemakkelijk opslaan op de computer.

AgODi werkt voor dit project samen met ISABEL, een samenwerkingsprotocol opgezet door de banksector om aan thuisbankieren te doen. Via de zogenaamde ZOOMIT-knop op de individuele bankpagina kan het personeelslid een 'fotokopie' van zijn salarisbrief oproepen. Thuisbankieren is dus een voorwaarde om de salarisbrief elektronisch te ontvangen.

Die manier van werken garandeert een goed beveiligde en betrouwbare omgeving. Op dit ogenblik zijn de banken Axa, Centea, CBC, Deutsche Bank, Belfius, CPH Bank, Fintro, BNP Paribas Fortis, ING, KBC, Landbouwkrediet, Keytrade Bank en Recordbank aangesloten bij ISABEL.

Eind december 2011 hadden al 34.342 personeelsleden ingetekend voor deze elektronische salarisbrief; dat zijn er 5.715 (of 20%) meer dan eind 2010. Dat komt overeen met 16,6% van het totale (actieve) personeelsbestand. In de loop van 2011 werden nog 1.146.233 papieren salarisbrieven verstuurd naar de ongeveer 182.000 personeelsleden. Door dit project werden in 2011 207.296 salarisbrieven (18% van het totale aantal papieren versies in 2011) niet meer op papier afgedrukt. In 2010 waren er dit 203.762 (15% van de papieren versies in 2010).

AgODi ondernam in 2011 dan ook diverse acties om personeelsleden ertoe aan te zetten de keuze te maken voor de elektronische salarisbrief: beginnende personeelsleden kregen hierover een brief, via de salarisbrief zelf werd informatie verspreid, op de AgODi-website en via School en Lerarendirect werd promotie gemaakt.

Digitalisering personeelsdossiers

Het project **digitaal personeelsdossier (scanning van binnen- en buitengaande post)** vergroot de perspectieven op het gebied van **plaatsonafhankelijk werken** en een **efficiënte kantoororganisatie**. Bedoeling van dit project is de resterende papieren documenten die binnenkomen en buitengaan bij AgODi in te scannen, te koppelen aan het elektronische personeelsdossier en op de agenda van de individuele medewerkers te laten komen. Daardoor kunnen de medewerkers de taken centraal afwerken. Het DMS-systeem (documentmanagementsysteem) laat het centraal beheren van één personeelsdossier toe, ongeacht het onderwijsniveau of de afdeling waarbinnen een personeelslid is aangesteld. Het verhoogt de **klantvriendelijkheid en efficiëntie** (bij een vraag over een dossier kan onmiddellijk het desbetreffende dossier worden opgeroepen – geen opzoekwerk meer) en draagt bij tot een **ecologische overheid** (minder prints van dubbels die in het papieren dossier moeten worden bewaard). In dit systeem worden alle documenten bewaard van de personeelsdossiers van alle onderwijsniveaus en over de

arbeidsongevallen. Ook relevante e-mails (vragen en antwoorden) worden voortaan centraal in één en hetzelfde dossier opgeladen en bewaard, wat de **bedrijfszekerheid** (bij afwezigheid van een medewerker kan men gemakkelijk opvolgen wat nog open staat – dagelijkse back-up van het systeem) en de transparantie verhoogt.

Eind april 2010 kwam er het startsein voor dit project.

Concreet worden dagelijks ongeveer 1000 documenten in het systeem gearchiveerd, waarvan 20% buitengaande post en 80% binnenkomende.

In 2011 werden 639.328 bladzijden gescand.

In 2011 werd daardoor van 48.394 'gewone' buitengaande brieven (van gemiddeld drie bladzijden) geen extra print bijgehouden, wat een besparing van **169.389 bladzijden** betekende. Bovendien werden 70.300 documenten van gemiddeld 3,5 bladzijden (246.050 bladzijden) rechtstreeks opgeladen in het documentum-systeem (mails, scans die binnenkomen via mail...), terwijl die daarvoor geprint werden om in het dossier te bewaren.

Al vanaf 2010 was het mogelijk dat scholen hun ingescande documenten niet meer per brief maar per mail doorstuurden naar AgODi. De scholen maakten er tot het begin van het schooljaar 2011-2012 weinig gebruik van. Daarom werd in juni 2011 alsook in september 2011 actief gecommuniceerd via Schooldirect en Lerarendirect over deze mogelijkheid – die linkten naar de website www.agodi.be. We maakten eveneens een eenvoudiger mailadres aan voor de scholen: documenten.onderwijspersoneel@ond.vlaanderen.be. Dat blijkt een schot in de roos. Vanaf september 2011 stijgt het aantal mails massaal.

Vernieuwbouw van het salarissysteem na een externe audit

In 2011 kregen 181.085 personeelsleden uit het onderwijs een salaris van het ministerie van Onderwijs en Vorming. AgODi staat in voor het dossierbeheer van 165.753 personeelsleden, maar ook voor het beheer van het salarissysteem. De uitbetaling van deze salarissen steunt immers voor een groot gedeelte op informaticasystemen, waarvan het salarissysteem de oudste en meest kwetsbare toepassing is.

In 2009 heeft Ernst enYoung op vraag van AgODi een audit van het salarissysteem uitgevoerd. Het rapport adviseert duidelijk om dringend werk te maken van een re-engineering van het salarissysteem. Begin 2010 werd de roadmap uitgewerkt. Dat document bevat een algemene analyse van de mogelijke scenario's om vanaf het huidige salarissysteem te evolueren naar een nieuw salarissysteem dat past in de technologieën en coderingen van de overige toepassingen van het ministerie van Onderwijs en Vorming en in het bijzonder binnen het EPD-systeem. In 2009 werd er al voor geopteerd om in de informaticaplannen van de komende jaren prioritair te investeren in de vernieuwbouw van het salarissysteem.

Vanaf september 2010 is een gemengd analyseteam van het ministerie van Onderwijs en Vorming en dienstverlener HB bezig met de analyse voor de grondige technologische vernieuwbouw van het volledige salarissysteem. Op basis van het advies van Ernst & Young is ervoor gekozen om het bestaande systeem, gebaseerd op IDMS-databanken en geschreven in 'native' COBOL, te vervangen door een nieuw systeem op basis van DB2-databanken en ontwikkeld met de case tool GEN.

De volledige vernieuwing valt uiteen in vier grote fases. In 2011 werd het eerste gedeelte, de gegevensverzameling, geanalyseerd en is de bouw ervan begonnen. Dat gedeelte zal in 2012 in productie worden genomen. Daarnaast waren werkgroepen bezig met de voorbereiding van de volgende fase, de eigenlijke berekening. De volledige vernieuwbouw moet zijn afgerond in 2014.

Informaticaprojecten voor de uitvoering van nieuw onderwijsbeleid

In de cao IX voor het personeel van het onderwijs is vanaf 1/9/2011 een nieuw systeem van verminderde prestaties wegens ziekte voorzien. De administratieve afhandeling van dergelijke dossiers is vrij complex en vergt informatica-aanpassingen om de kwaliteit van de dienstverlening op peil te houden. In 2011 is de analyse daarvoor uitgevoerd; in 2012 wordt het vernieuwde systeem in productie genomen.

Vanuit het veld en door de minister is er een steeds toenemende vraag naar meer en sneller geregistreerde inschrijvingsinformatie. Dat is versneld bij de uitwerking van het idee om een kenniscentrum voor onderwijs uit te bouwen (zie verder). De scholen vragen om informatie die geregistreerd werd in de databanken van het ministerie van Onderwijs en Vorming meer ter beschikking te stellen. Er is vooral vraag naar een melding van dubbele inschrijvingen. DISCIMUS is hiervoor een oplossing met minimale impact voor de scholen.

Voor de inschrijvingsperiode van het schooljaar 2012-2013 (d.i. vanaf eind januari 2012) wordt een centraal inschrijvingsregister gerealiseerd voor scholen van het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, over heel Vlaanderen. In het inschrijvingenregister worden in- en uitschrijvingen geregistreerd. De communicatie met de scholen gebeurt met behulp van web-services. Deze registratie zal de capaciteitsproblematiek ondersteunen. Vanaf mei 2012 moet een goed zicht beschikbaar zijn op de leerlingen die in verscheidene scholen ingeschreven zijn.

De minister van Onderwijs wil graag beschikken over de e-mailadressen van het onderwijspersoneel. In 2011 werden daarvoor technische en inhoudelijke voorbereidingen uitgevoerd. Er wordt met de onderwijspartners onderhandeld over een ingebruikname in 2012.

Digitalisering instellingen- en leerlingendossiers

AgODi trekt voluit de kaart van digitalisering. Er werden al heel wat zaken verwezenlijkt. Zo is er een volledig elektronisch personeelsdossier en kunnen personeelsleden hun salarisbriefje online raadplegen. AgODi wenst verder te gaan op de ingeslagen weg en bundelt de digitalisering van het agentschap in één overkoepelend project, DigiS.

Naar analogie met het volledig elektronisch personeelsdossier (V-EPD) staat nu het digitaal schooldossier in de steigers. Alle beschikbare informatie over de scholen wordt digitaal gebundeld en is toegankelijk voor zowel schoolbeheerteams als werkstations. Een digitale stroom vervangt de inkomende papieren briefwisseling en wordt gekanaliseerd via een centraal takenbeheer, waardoor de schoolbeheerteams de workflow beter kunnen opvolgen. Via een beveiligde website zullen de scholen hun documenten digitaal kunnen raadplegen

(b.v. dienstbrieven omkadering en toelagen, schoollistings). Dat spaart heel wat papieren post uit en is veel klantvriendelijker. In een latere fase zullen via die website extra functionaliteiten aangeboden worden.

HOOFDSTUK 4

Management en
organisatie

4

Management en organisatie

Een team van meer dan 500 medewerkers

Op 30 juni 2011 waren in totaal 505 medewerkers bij AgODi in dienst. Alle personeelsleden met wie AgODi een juridische band of tewerkstellingsrelatie had, zijn in dat aantal opgenomen; ongeacht of ze al dan niet betaald werden op dat moment.³

De statutairen en contractuelen vormen de grootste groep binnen AgODi. Samen met de CODO-groep (medewerkers met een Contract Onbepaalde duur ten laste van het Departement Onderwijs) realiseren zij de algemene dienstverlening.

De overige medewerkers zijn aan de slag in het kader van het specifieke beleid rond de startbanenprojecten VeVe (Verkeersveiligheid) en JoJo (Scholen voor Jongeren, Jongeren voor Scholen) en het Lokaal Overleg Platform (LOP). Zowel de CODO-groep als de medewerkers in het kader van het specifieke beleid worden niet betaald met de eigen personeelskredieten van AgODi maar met middelen uit de onderwijsbegroting.

Overzicht van de verdeling van de personeelsleden volgens statuut en categorie (MOD-Vlippers)

Categorie	30/06/09	30/06/10	30/06/11
Statutair	413	400	395
Contractueel	75	67	57
CODO	16	16	16
Begeleiding JoJo/ VeVe	3	3	2
Begeleiding LOP	33	33	35
Totaal	540	519	505

Verhouding statutair - contractueel personeel

Beschikbaar personeelseffectief (MOD-Vlippers)

	Aantal personeelsleden op 30/06/2011	% op 30/06/2011	% op 30/06/2010
Statutair	395	87,39%	85,65%
Contractueel	57	12,61%	14,35%
	452	100%	100%

AgODi deed de afgelopen jaren consequent inspanningen om medewerkers die met succes de generieke proeven aflegden, te valoriseren en hun de kans te bieden mee te dingen naar een statutaire betrekking. De resultaten hiervan zijn duidelijk zichtbaar in de cijfers; het aantal statutaire personeelsleden nam verhoudingsgewijs gestaag toe.

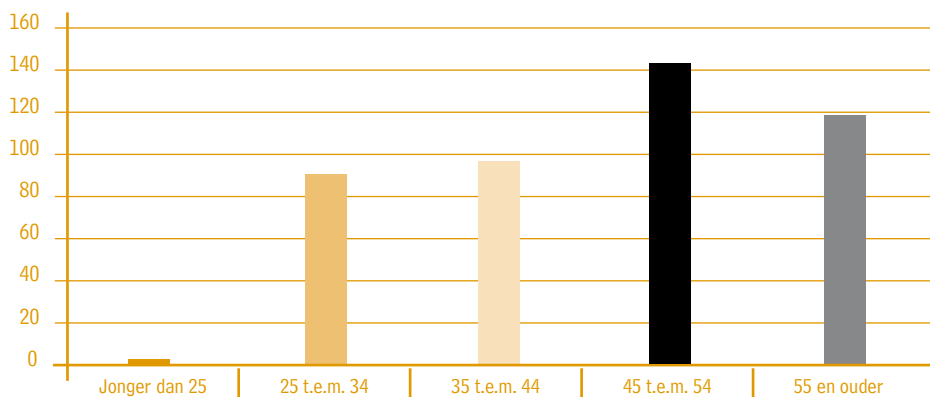
³ Deze definitie van het personeelsaantal vloeit voort uit het project 'rapporteringsdefinitie' van de Vlaamse overheid en werd door het CAG goedgekeurd in juni 2010. Wegens de transparantie en de eenduidigheid geeft AgODi er de voorkeur aan voortaan deze definitie te hanteren. Het personeelsaantal wordt uitgedrukt in 'personeelsleden' en wordt steeds berekend op een bepaald moment (30 juni). De personeelsgegevens voor 2009 en 2010 werden retroactief op dezelfde manier herberekend.

Leeftijdspiramide

Ruim de helft van de medewerkers is 45 jaar of ouder. De verwachte uitstroom begint zichtbaar te worden in de cijfers. De groep medewerkers van 55 jaar en ouder neemt verhoudingsgewijs geleidelijk aan af.

Leeftijdspiramide AgOD/(MOD-Vlimpers)

Leeftijd	Aantal personeelsleden op 30/06/2011	% op 30/06/2011	% op 30/06/2010	% op 30/06/2009
Jonger dan 25	1	0,22%	0,86%	2,26%
25 t.e.m. 34	91	20,13%	19,91%	20,08%
35 t.e.m. 44	97	21,46%	21,41%	20,49%
45 t.e.m. 54	144	31,86%	28,91%	28,89%
55 en ouder	119	26,33%	28,91%	28,28%
Totaal	452	100%	100%	100%

De vervrouwelijking

Globaal maken de vrouwen 60% uit van het personeelsbestand. De vervrouwelijking zal nog toenemen, omdat de vrouwelijke oververtegenwoordiging het grootst is in de jongste leeftijdsgroepen en kleinst in de groep 55-plussers.

Verhouding vrouwen/mannen (MOD-Vlimpers)

	Aantal vrouwen op 30/06/2011	% op 30/06/2011	Aantal mannen op 30/06/2011	% op 30/06/2011	Totaal
Jonger dan 25	1	100%	0	0%	1
25 t.e.m. 34	61	67%	30	33%	91
35 t.e.m. 44	63	65%	34	35%	97
45 t.e.m. 54	87	60%	57	40%	144
55 en ouder	61	51%	58	49%	119
Totaal	273	60%	179	40%	452

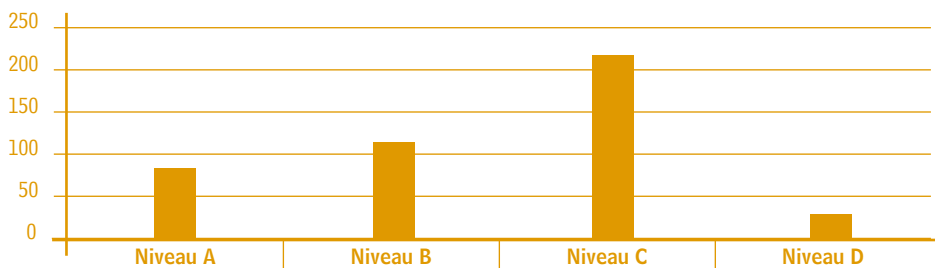
Meer en meer hooggeschoolden

De cijfers weerspiegelen het aanwervingsbeleid dat blijvend het accent legt op het aantrekken van nieuwe medewerkers op niveau A en B. Tussen 2009 en 2011 steeg het % universitair geschoolden met 2,35%. Het aantal medewerkers aangesteld op niveau C zakt voor het eerst tot minder dan de helft van het personeelsaantal.

Personeelsleden volgens niveau van tewerkstelling (MOD-Vlimpers)

Niveau	Aantal personeelsleden 30/06/2011	% op 30/06/2011	% op 30/06/2010	% op 30/06/2009
Niveau A	81	17,92%	16,27%	15,57%
Niveau B	118	26,11%	24,63%	24,18%
Niveau C	217	48,00%	50,54%	51,44%
Niveau D	36	7,97%	8,56%	8,81%
Totaal	452	100,00%	100,00%	100,00%

Grafiek: personeelsleden volgens niveau van tewerkstelling (MOD-Vlimpers)

Specifieke medewerkers⁴

De personeelstrends voor de 61 personeelsleden die uit de onderwijsbegroting worden betaald, volgen grotendeels de algemene evolutie.

Personeelsleden budget Onderwijs volgens categorie (MOD-Vlimpers)

Categorie	Aantal personeelsleden
CODO	16
Begeleiding JoJo/VeVe	2
Begeleiding LOP	35
Totaal	53

Personeelsleden budget Onderwijs volgens leeftijd (MOD-Vlimpers)

Leeftijdsgroep	Codo	JoJo/VeVe	LOP
Jonger dan 25	0	0	0
25 t.e.m. 34	8	2	7
35 t.e.m. 44	7	0	6
45 t.e.m. 54	1	0	13
55 en ouder	0	0	9
Totaal	16	2	35

Personeelsleden budget Onderwijs volgens geslacht (MOD-Vlimpers)

	Codo	JoJo/VeVe	LOP
Vrouwen	12	2	19
Mannen	4	0	16
Totaal	16	2	35

Personeelsleden budget Onderwijs volgens tewerkstellingsniveau (MOD-Vlimpers)

Niveau	Codo	JoJo/VeVe	LOP
Niveau A	0	2	16
Niveau B	6	0	19
Niveau C	9	0	0
Niveau D	1	0	0
Totaal	16	2	35

Diversiteit in het personeelsbeleid

De Vlaamse Regering benadrukt de tewerkstelling van specifieke kansengroepen. De ondervertegenwoordiging van alloctonen en personen met een handicap vraagt om een volgehouden inspanning.

Zoals vorige schooljaren engageerde AgODi zich ook in het schooljaar 2010-2011 voor het kwaliteitsvol onthaal van 3 stagiairs van allochtone origine. 25% van de betrekkingen voor vakantiewerkers in 2011 werd ingevuld door studenten van allochtone origine. En binnen het vaste personeelskader werden 2 voorbehouden betrekkingen gecreëerd voor medewerkers met een arbeidshandicap.

⁴ Het team voor de begeleiding van JoJo/VeVe bestaat doorgaans uit 3 medewerkers. Dat was ook in 2011 het geval tot april en opnieuw vanaf september 2011. Op het ogenblik van de meting op 30/06/2011 was 1 betrekking niet ingevuld.

De algemeen sterke vertegenwoordiging van vrouwen in het personeelsbestand weerspiegelt zich in de middenkaderfuncties, waar 66% van de functies is ingevuld door vrouwelijke leidinggevendenden.

Het personeelsplan: personeel in beweging

Het agentschap moet als hedendaagse organisatie aan hoge eisen voldoen. Voor het personeel ligt de lat hoog op het gebied van complexe opdrachten, flexibiliteit, en een polyvalente inzetbaarheid.

In 2011 traden 23 nieuwe medewerkers in dienst of ze namen binnen AgODi een andere functie op; 3 van hen in het kader van het specifieke beleid voor de ondersteuning van de lokale overlegplatforms en voor de startbanenprojecten VeVe en JoJo. Het gaat om 11 personeelsleden op niveau A en 12 medewerkers op niveau B.

Daartegenover gingen 25 personeelsleden definitief⁵ uit dienst (pensioen, ontslag, mobiliteit, overlijden). Het gaat om 5 personeelsleden van niveau A, 2 personeelsleden van niveau B, 15 van niveau C en 3 van niveau D.

Het agentschap voorzag 3 bevorderingsfuncties: 1 functie C3 en 2 functies B2/C2. De bevorderingen gingen in op 1 december 2011.

Personeelsbudget

AgODi beschikte in 2011 over een personeelsbudget van 21.083.936,93 euro voor de uitvoering van het personeelsbeleid (lonen, kinderbijslag, functionerings- en managementtoelagen, maaltijdcheques). Dat is het eigen personeelskrediet van AgODi. Eind 2011 blijkt 3,5% van dit budget niet gerealiseerd. De daling van het personeelseffectief ligt daarvan aan de basis.

Vorming: meer werkvoldoening, meer kwaliteit

Een plenaire toelichting over de uitdagingen voor AgODi in 2011 luidde het nieuwe vormingsjaar in. Met als slagzin 'AgODi 2011-2015. Sterke traditie, stevige ambitie' werden de bakens van de nieuwe **beheersovereenkomst** uitgezet voor alle personeelsleden. Absolute kwaliteitsgarantie wordt dé inzet, digitalisering het middel, efficiëntie en effectiviteit de rode draad.

Dat weerspiegelde zich alvast in de vormingsactiviteiten. De implementatie van het nieuwe betalingssysteem **BETA** betekende voor de dossierbeheerders onderwijspersoneel een radicale aanpassing in de manuele verwerking van salarissen. Het opleidingstraject bestond uit intensieve klassikale opleidingen en oefensessies met individuele begeleiding. Zo schakelden alle dossierbeheerders over op een nieuw intern systeem zonder enige hinder voor onze externe klanten.

Daarnaast kregen de medewerkers ook te maken met een nieuwe interface, genaamd **HATS**, én de implementatie van **Windows 7 en Office 2010**. Daarvoor voorzag AgODi praktijklessen;

⁵ Personeelsleden die in een voltijds verlofstelsel stappen, blijven personeelslid van AgODi en zijn dus niet inbegrepen in deze uitstroomgegevens.

het agentschap investeerde in de opleiding van een aantal contactpersonen als eerstelijns hulp voor collega's en stelde handleidingen en een e-learningmodule ter beschikking.

In het kader van de uitbouw van **gegevensontsluiting** startte een groep medewerkers met een opleidingstraject over **Access**. Geïnteresseerden kregen de kans hun persoonlijke interesse voor dit programma te ontwikkelen in functie van het werk. AgODi wil op die manier zijn medewerkers de kans geven hun talenten zo veel mogelijk te ontplooiën.

Naast deze technische opleidingen werd zoals gewoonlijk ook weer heel wat **vakinhoudelijke vorming** voorzien. De medewerkers van de werkstations, verificatiedienst en schoolbeheerteams woonden regelmatig opfrissings- en verdiepingscursussen over de toe te passen regelgeving bij. Dat moet de kwaliteit van de werkzaamheden ten goede komen.

Bij de **LOP**-deskundigen ging de aandacht dit jaar naar 'intervisietechnieken voor semigevorderden' en 'schrijftechnieken'.

AgODi organiseerde twee studiedagen i.s.m. de Vlor voor de LOP-voorzitters, LOP-deskundigen en begeleiders diversiteit. 'Participatie' was het centrale thema op 10 juni in Sint-Truiden. De studiedag op 16 december in Lier had 'inschrijvingsbeleid' als onderwerp.

Op 25 maart organiseerde AgODi een studiedag 'LOP's en lokale besturen: samen sterk?'. Het doelpubliek waren schepenen en onderwijsmedewerkers van steden en gemeenten, LOP-voorzitters en LOP-deskundigen.

AgODi vindt het belangrijk dat elke medewerker van niveau A 5 **schoolbezoeken** per jaar aflegt. Meestal vormen die bezoeken een combinatie van toelichtingen over de werking van de school, de uitvoering van de regelgeving en de pijnpunten op het veld. Ze geven de medewerkers een zicht op de context waarin onze klanten werken, houden de afstand tussen administratie en het veld zo klein mogelijk, en houden ons hart voor onderwijs kloppend. Sinds dit jaar vergadert ook het College van Afdelingshoofden een aantal keer in een school. Aan die vergadering wordt dan een werkbezoek gekoppeld.

Expliciete interactie over de onderwijsregelgeving is er dan weer tijdens de cursussen voor het secretariaatspersoneel. De lesgevers zijn dossierbeheerders en coördinatoren van de werkstations en schoolbeheerteams. Als voorbereiding op deze taak volgen zij allen een basisopleiding **presentatietechnieken**. In 2011 werd ook voor het eerst een cursus voor gevorderde lesgevers aangeboden. De medewerkers van de verificatiedienst namen op hun beurt deel aan de maatopleiding '**Mondeling communiceren voor verificateurs**'.

Ook op onderwijskundig vlak schoolden onze personeelsleden zich bij. Tijdens het jaarlijkse residentiële seminarie voor het beleidsdomein Onderwijs en Vorming werden de raakvlakken tussen '**Onderwijs en Welzijn**' verkend. Zoals steeds werd het een boeiende mix van lezingen, workshops en werkbezoeken. Collega's van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, van Kind en Gezin, van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en van ons eigen beleidsdomein toonden aan hoe talrijk de overheidsinitiatieven zijn die bijdragen tot het welzijn en de leerplicht van jongeren die om de een of andere reden buiten het reguliere schoolsysteem vallen. Ook onder de externe sprekers mochten we boeiende mensen verwelkomen: o.a. de kinderrechtencommissaris, een directeur van een CLB, een onderzoeker-pedagoog, een functionaris van een gemeenschapsinstelling, medewerkers van time-out projecten en niet in het minst een aantal van de jongeren in kwestie zelf.

Voor een aantal actuele onderwijskundige thema's nodigde AgODi een spreker van het departement Onderwijs en Vorming uit. Er waren toelichtingen over Leerzorg, de Codex van het Secundair Onderwijs, de hervorming van het Deeltijds Kunstonderwijs, en over Leren & Werken.

Net zoals de voorgaande jaren zette AgODi actief in op het **wissellieren** als leervorm. Na het bezoek aan het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) in 2010, was AgODi dit jaar zelf gastheer voor de collega's. Bleek dat de beide agentschappen heel wat gegevens met elkaar kunnen uitwisselen zodat AGION die niet meer hoeft op te vragen. Rechtstreekse toegang tot bijvoorbeeld de leerlingenaantallen komt de efficiëntie en effectiviteit ten goede.

2011 werd op vormingsgebied afgesloten met het jaarlijkse **AgODi-seminarie** voor de personeelsleden van niveau A dat deze keer plaats had in het Groot Begijnhof van Leuven. Zoals gewoonlijk was er aandacht voor elk luik van het 'klavertje vier' van de beheersovereenkomst: dienstverlening, beleid, innovatie en management.

Toenmalig kabinetschef Koen Pelleriaux had het over 'Samen grenzen verleggen voor elk talent'. Onze rechtstreekse collega's belichtten AgODi's dienstverlening rond JoJo (Scholen voor Jongeren – Jongeren voor Scholen) en Veve (Verkeersveiligheid). Wat de gelijke kansen betreft was er een uiteenzetting over het inschrijvingsrecht via de LOP-deskundigen en de rol van AgODi bij de taskforce in Antwerpen. In het luik management lichtte Yves Bekaert, senior-auditor, het recentste IAVA-rapport van AgODi toe. Daarnaast werd over het thema 'telewerk' heel wat stof voor discussie aangereikt. Het innovatiethema tot slot zette het gebruik van sociale media binnen de Vlaamse overheid in de kijker.

Anders en toekomstgericht werken

Klinkt werken zonder een vaste werkplaats of zonder papier als verre toekomstmuziek? Op basis van de recente ontwikkelingen op ICT-gebied werkt AgODi volop innoverende programma's uit.

Een overzicht:

- Het project 'Digitaal **personeelsdossier**' is geïmplementeerd in april 2010 en opent perspectieven op het gebied van plaatsonafhankelijk werken en een efficiënte kantoororganisatie. Alle resterende papieren documenten worden nu ingescand en gekoppeld aan het elektronische personeelsdossier. Het gaat over alle documenten van de personeelsdossiers van alle onderwijsniveaus en over de arbeidsongevallen. Daarnaast is in 2011 verder werk gemaakt van elektronisch ondersteunde kwaliteitscontroles via het project 'Workflow.' Doordat sinds een aantal jaar ook het documentatiesysteem voor de personeelsafdelingen fors is uitgebreid, is nu voor de dienstverlening aan het onderwijspersoneel thuiswerk mogelijk voor alle aspecten van het takenpakket.
- Al **één op drie** werknemers uit de werkstations werkt **structureel** 2 tot 3 dagen per week **van thuis uit**; daarnaast vindt het occasionele thuiswerk meer en meer ingang. In 2011 werd het systeem van thuiswerken bij AgODi door IAVA geselecteerd als een goede praktijk op het vlak van HRM. Eind 2011 organiseerde AgODi voor de personeelsleden van niveau A een seminarie met als thema 'thuiswerk AgODi';
- De LOP-deskundigen en de verificateurs die uitsluitend met verificatieopdrachten zijn belast, hebben structureel geen werkplek binnen het Consciencegebouw en werken van thuis uit. Er is centraal wel overleg via vergaderingen en werkgroepen;
- **Weetulex** is het **interne documentatiesysteem** van AgODi. Het vormt een informatiesysteem op maat van de thuiswerkers. Het systeem maakt interne documenten en omzendbrieven online beschikbaar;

- **Het project BETA** heeft tot doel de gebruikersinterface voor het salarissysteem van het ministerie van Onderwijs en Vorming technisch volledig te vernieuwen en te integreren in de bestaande schermen voor het raadplegen van de automatische betaling vanuit het EPD (de BRUG). Het project is dan ook een voorafname voor het grote vernieuwingsproject van het salarissysteem, dat eveneens in 2010 gestart is. Maar BETA is meer dan alleen een technische vernieuwing; met het project wordt ook een grote stap gezet richting de gebruiksvriendelijkheid voor de eindgebruikers en worden een aantal lang aanslepende problemen van de automatische betaling opgelost. In het oude systeem kan een probleem in de automatische betaling er soms toe leiden dat er een maand niet betaald wordt, als de medewerker niet tijdig ingrijpt. Met BETA wordt ook in die gevallen een betaling voorzien. In 2010 is de bouw van het systeem uitgevoerd; in het najaar zijn uitgebreide testen gebeurd. Het nieuwe systeem werd in productie gezet in mei 2011;
- In 2010 is gestart met de integratie van de **uren-leraar in het secundair onderwijs op mainframe**. Vanaf schooljaar 2011-2012 is er een volledig overzicht van de omkadering van alle scholen van het secundair onderwijs beschikbaar op één centrale plaats;
- **HATS** is een softwarepakket dat de groene mainframeschermen omzet naar schermen met een webdesignede 'look and feel'. HATS is een tool die op een gebruiksvriendelijke manier de mainframeschermen kan aanpassen aan de noden en vragen van de gebruikers. Dit project werd in 2011 geïmplementeerd.

ICT

ICT is een onmisbaar hulpmiddel bij de werking van het agentschap. De belangrijkste bedrijfsprocessen binnen AgODi zijn in grote mate geautomatiseerd. Een goed uitgebouwde IT-dienstverlening is cruciaal om de continuïteit van de dienstverlening van het agentschap te verzekeren.

De Vlaamse overheid heeft voor de ondersteuning van haar ICT-behoefte een contract afgesloten met het consortium HP-Belgacom voor de ondersteuning van haar ICT-behoefte. Het overleg met de IT-leverancier gebeurt op het niveau van het beleidsdomein en de agentschappen, met de domeinstuurgroepen en in de verschillende stuurgroepen van de projecten. Om de ICT-middelen zo optimaal mogelijk in te zetten, wordt gewerkt volgens domeinen die overeenkomen met de belangrijkste dienstverleningsclusters. Beide domeinen werken min of meer op dezelfde manier: applicatiebeheerders volgen de evolutie van de regelgeving op en staan in voor het onderhoud van de systemen.

De domeinen

Domein Instellingen en Leerlingen

Binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming vormt het domein Instellingen en Leerlingen een horizontaal samenwerkingsverband tussen alle afdelingen die diensten verlenen aan scholen of onderwijsinstellingen, leerlingen, cursisten en studenten.

Binnen het domein Instellingen en Leerlingen worden heel wat processen /applicaties opgevolgd en beheerd:

- de jaarlijkse leerlingentellingen;
- de controle op de leerplicht;
- de berekening en toekenning van de werkingsmiddelen en de omkadering voor de scholen;
- de verificatie;
- de aanmaak en het versturen van de inschrijvingsattesten voor de kinderbijslag.

Ook toepassingen voor het agentschap AHOVOS, de studietoelagen, de databanken hoger onderwijs of toepassingen zoals 'de lerende mens'... horen bij dat domein.

Domein personeel

Het domein Personeel is een parallel samenwerkingsverband binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming tussen alle afdelingen die bevoegd zijn voor personeelsmaterie. Met dat systeem plukt het beleidsdomein de vruchten van een gelijke aanpak van de gemeenschappelijke aspecten van alle personeelsdossiers.

Het domein Personeel omvat twee systemen om het geldelijke en administratieve dossier van het Vlaamse onderwijspersoneel te beheren: het elektronische personeelsdossier (EPD) en het salarissysteem.

Domeinoverschrijdend: WebEDISON

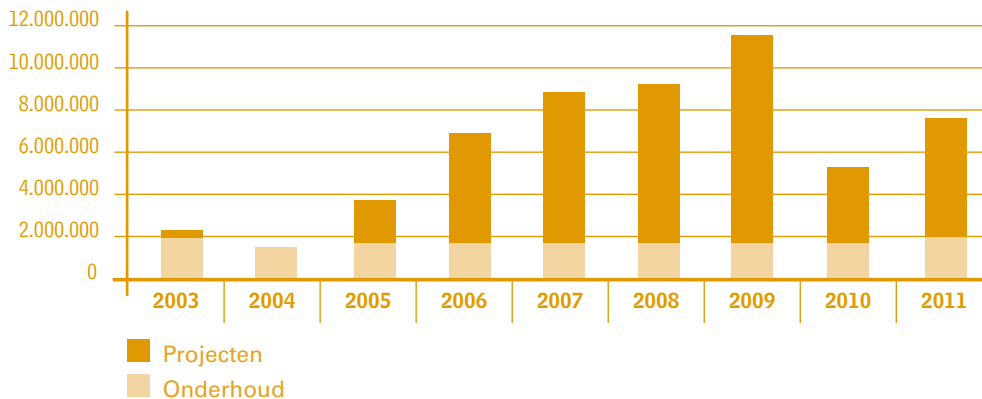
De applicatie WebEDISON ondersteunt beide domeinen. EDISON staat voor het **E**lektronisch **D**oorgeven van **I**nformatie tussen **S**cholen en het **O**nderwijsdepartement. Het is de communicatietool waarmee scholen op een gestructureerde en beveiligde manier gegevens doorsturen naar het beleidsdomein. De scholen doen een beroep op een softwarepakket dat ze vrij kunnen kiezen. De softwareleveranciers krijgen de instructies rechtstreeks van de WebEDISON-helpdesk. De helpdesk WebEDISON heeft als voornaamste taak de elektronische communicatie tussen de scholen en het beleidsdomein te bewaken. Dat gebeurt voor zowel de personeels- als de leerlingengegevens.

Jaarlijks een aanzienlijk ICT-budget

Jaarlijks besteden we een aanzienlijke som aan IT-budgetten. Er zijn twee grote categorieën te onderscheiden. Onder 'Klein Werk' vallen kleine aanpassingen - meestal voor het onderhoud van de programma's - die volgens een eenvoudiger procedure verlopen. Grote IT-noden worden ingevuld aan de hand van projecten.

In 2010 bedroeg het budget voor 'Klein Werk' voor het volledige Vlaamse ministerie van Onderwijs en Vorming 2.100.000 euro. Het budget voor projecten bedroeg, ook voor het volledige beleidsdomein, 3.100.000 euro.

De middelen voor onderhoud bleven over de jaren heen nagenoeg constant, terwijl de budgetten voor IT-projecten in 2010 significant daalden, omdat er geen extra beleidsmiddelen werden toegekend. In 2011 werd deze daling gedeeltelijk opgetrokken dankzij de extra middelen van 1.000.000 euro van de minister, voor de opstart en realisatie van het kenniscentrum.

In 2011 werd het budget binnen AgODi aan volgende projecten besteed: Weddesysteem, Capelo, DISCIMUS, Omkadering Basisonderwijs, DigiS.

Tevreden klanten?

Klantentevredenheidsonderzoek 2008, acties 2011

In 2008 peilde het onafhankelijke marktonderzoeksbureau Significant GfK de tevredenheid van leerkrachten, schoolsecretariaten en schooldirecties over de samenwerking tussen de verschillende diensten van AgODi en de scholen. De klemtoon van die peiling lag op de werking van de werkstations en de schoolbeheerteams. (Aangezien personeelsleden bijna geen contact hebben met de schoolbeheerteams, werden zij niet bevroegd).

Ook andere elementen kwamen aan bod: de kennis, het gebruik, het imago, het vertrouwen en de eventuele tekortkomingen van en verwachtingen ten opzichte van AgODi, de informatiedragers, de bereikbaarheid, het contact, de contactpersoon en de redenen van contact.

De meerderheid van de respondenten is uiterst tot zeer tevreden en heeft een groot vertrouwen in het agentschap. Maar hoe kan AgODi die tevredenheid nog verhogen? Dankzij de feedback kent het agentschap de knelpunten. Het ondernam op basis van het klantentevredenheidsonderzoek diverse acties om de tevredenheid nog te verhogen.

In 2012 zal AgODi een nieuw klantentevredenheidsonderzoek laten uitvoeren door Dimarso. Dit onderzoek werd in 2011 voorbereid.

Het klachtenrapport van 2011

De dalende trend van het aantal ontvankelijke klachten gaat ook in 2011 voort. Belangrijk is dat in 2011 geen enkele gegronde klacht werd opgetekend. AgODi nam op basis van de vorige klachtenrapporten sinds 2010 dan ook maatregelen om de interne procescontroles te

verscherpen. Er werden vormingen georganiseerd voor de personeelsleden van het agentschap en voor de schoolsecretariaten werden opleidingen voorzien.

Klachten AgODi	2009	2010	2011
Ontvankelijk	19	14	7
Onontvankelijk	1	28	46
Gegronde klachten (deels of volledig)	6	13	0
Ongegronde klachten	13	1	7
Opgelost (deels of volledig)	5	10	nvt
Niet opgelost	1	3	nvt
Totaal	20	42	53

In de sector van de personeelsdossiers hebben de klachten vooral betrekking op interne gelegenheden in de relatie werkgever-werknemer. Daarnaast zijn er 33 klachten geregistreerd over de interne schoolwerking in het secundair onderwijs, waarbij telkens moet worden verwezen naar de school voor verdere behandeling. De belangrijkste onderwerpen zijn: tuchtmaatregelen (22%), klachten over de leerkracht (22%), pesten en geweld op school (16%), communicatie tussen school en ouders (9%), evaluatie van leerlingen en inzage in de evaluatiedocumenten (9%), kosten op school, privacywetgeving, schooluitstappen en schoolmaaltijden.

Samenwerking met het departement: de uitvoerbaarheidstoetsen

Kort na de start van Beter Bestuurlijk Beleid sloten het departement en AgODi een overeenkomst af die hun samenwerking formaliseerde. Dat heeft voordelen:

- De beleidsvoorstellen, beleidsaanbevelingen en dossiers zijn zo veel mogelijk gedragen door het volledige beleidsdomein. De minister krijgt voorstellen die helemaal zijn 'uitgepraat' binnen het beleidsdomein en die zo eenvormig mogelijk zijn.
- Beleidsvoorstellen en –aanbevelingen zijn haalbaar in uitvoering, zowel door de agentschappen als door de scholen.

In de samenwerkingsovereenkomst wordt een onderscheid gemaakt tussen de 'overlegprocedure' en de 'formele adviesprocedure'.

De **overlegprocedure** is – behalve voor de beantwoording van vragen om uitleg, schriftelijke vragen, actuele vragen van het Vlaams Parlement – een informele richtlijn voor samenwerking, enerzijds in werkgroepen, anderzijds tussen 'partners'. Partners zijn de afdelingen of personen die bij AgODi en de beleidsvoorbereiding (het departement) belast zijn met de opvolging van een beleidsvoorstel of een beleidsaanbeveling.

De beheersovereenkomst bevat de engagementen over de **formele adviesprocedure**. Die procedure geldt zowel voor de beleidstoets als voor de uitvoerbaarheidstoets.

De formele adviesprocedure: termijnen van de samenwerkingsovereenkomst

Overleggen de partners van in het begin over een dossier (via een werkgroep of via overleg), dan is de maximale termijn voor het formele advies beperkt tot tien werkdagen. Alleen in dossiers die voor het eerst aan de partner worden voorgelegd zonder voorafgaand overleg bedraagt de termijn dertig werkdagen.

Dat zijn de termijnen in normale omstandigheden. Van die termijnen kan worden afgeweken. De termijn kan langer zijn als het dossier het toelaat, maar kan op basis van politieke beslissingen ook korter zijn. Sommige toetsen zoals de weerslag op IT en andere apparaatfactoren kunnen pas starten, nadat de genomen opties in het dossier duidelijk worden.

AMBITIE 11: TIJDIGE ADVIEZEN

AgODi engageert zich om op het einde van de beheersovereenkomst 90% van het aantal vanuit het departement ontvangen vragen om advies binnen de in de samenwerkingsovereenkomst gestelde termijnen te verwerken.

Bij de toepassing van de samenwerkingsovereenkomst, hanteert AgODi in de meeste dossiers de meest strikte prestatienorm van tien werk-

dagen, ook al wordt dat niet uitdrukkelijke gevraagd.

In 2010 werden in totaal 43 uitvoerbaarheidstoetsen uitgebracht. De gemiddelde antwoordtermijn bedroeg 12 werkdagen.

88,37% van de uitvoeringstoetsen werd binnen de vooropgestelde termijn verwerkt.

HOOFDSTUK 5

Het budget

Het budget

AgODi beheert voor de uitvoering van zijn opdracht een omvangrijk budget. Het is in de begroting ondergebracht onder 96 verschillende basisallocaties. Hieronder volgt een totaaloverzicht van enerzijds de uitgaven en anderzijds de inkomsten die AgODi in 2011 beheerde en recupereerde.

Uitgaven en inkomsten in 2011

Uitgaven

Uitgavenkredieten

Uitgavencategorie	Bedrag in €
Lonen	6.520.769.000
Werkingsmiddelen	919.601.000
Specifieke werkingsmiddelen en subsidies	80.791.000
Totaal	7.521.161.000

Uitvoering 2011

	Vastleggingen	
Lonen	6.513.939.827	99,90%
Werkingsmiddelen	919.523.146	99,99%
Specifieke werkingsmiddelen en subsidies	80.535.546	99,68%
Totaal	7.513.998.519	99,90%

In 2011 bedraagt het vastleggingspercentage 99,90%.

De afwijking voor de lonen bedraagt 0,1% op de totale loonmassa (meer dan 6,5 miljard euro), wat een zeer goed resultaat blijft gelet op de complexiteit van het loonmodel, waardoor het ook nooit mogelijk zal zijn om de loonuitgaven exact te ramen.

De middelen van het werkingsmodel worden nog steeds voor nagenoeg 100% vastgelegd (99,99%). Zoals de vorige jaren is er geen vastlegging van 100% van de werkingsmiddelen. Dat is het gevolg van de inhouding van terugvorderingen op de derde schijf van de werkingsmiddelen, zodat alleen het werkelijk uitbetaalde bedrag werd vastgelegd.

Inkomsten

Overzicht 2011⁶

Inkomstencategorie	Bedrag in €
FONDSMIDDELEN	
Automatische recuperaties	2.368.960
Terugvorderingen met brief	4.640.397
TIVOLI-ontvangsten	15.495.002
Terugvorderingen detacheringen	29.655.370
Andere terugvorderingen (VDAB, federale overheid...)	5.865.765
Totaal Fondsmiddelen	58.025.494
Fonds inschrijvingsgeleden DKO	14.818.798

⁶ Het betreft hier de gerealiseerde inkomsten op 31.12.2011.

Beleidskredieten per strategische doelstelling van de beheersovereenkomst

Elk van de 96 basisallocaties kan worden ondergebracht bij één of meer strategische doelstellingen van de beheersovereenkomst. In onderstaand overzicht wordt de budgettaire graad van realisatie getoond per strategische doelstelling waarvoor in de begroting een beleidskrediet werd opgenomen.

	Begroting	Correctie	Realisaties	%
SD1 Financiering en omkadering	999.738.000	11.802.000	999.576.353,61	99,98%
SD2 Salarisverwerking en -betaling	6.520.972.000		6.514.134.874,24	99,90%
SD3 Gelijke kansen en inschrijvingsrecht faciliteren	1.817.000		1.717.420,74	94,52%
SD7 Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt	10.396.000		10.337.400,00	99,44%
SD8 Beleidsvoerend vermogen – schoolsecretariaten opleiden	40.000		31.469,45	78,67%
Totaal	7.532.963.000		7.525.800.518,04	99,90%
Totaal na correctie	7.521.161.000		7.513.998.518,00	99,90%

Een overzicht in de tijd

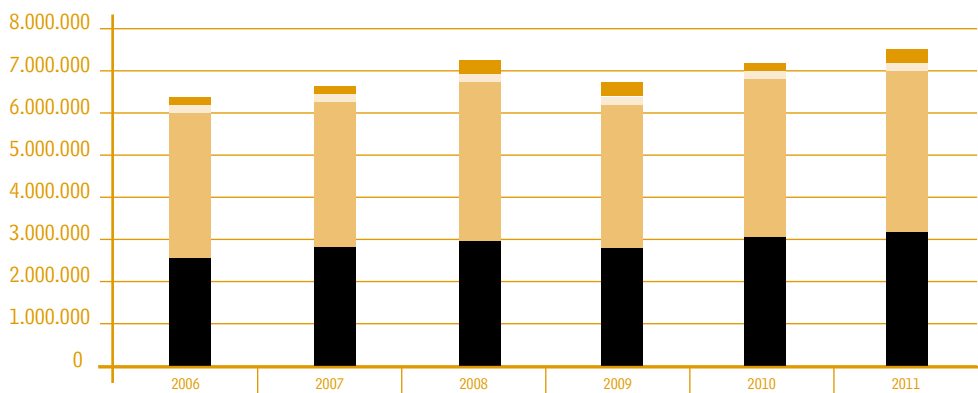
Overzicht per programma (definitieve kredieten na begrotingscontrole en herverdelingsbesluiten)

Programma		2006	2007	2008	2009	2010	2011
Basisonderwijs		2.590.691	2.695.732	2.979.380	2.777.170	3.041.699	3.142.233
Secundair onderwijs		3.324.599	3.453.209	3.713.913	3.529.260	3.786.104	3.883.425
Deeltijds kunstonderwijs		180.511	178.594	188.057	198.875	204.498	216.348
Niveauoverschrijdend	Algemeen	78.270	79.338	92.547	86.514	90.581	95.015
	Systeem ondersteuning	24.362	25.707	27.371	31.326	29.645	21.187
	Leerling ondersteuning	139.448	143.378	146.318	150.829	151.541	155.145
	Infrastructuur	7.809	7.809	7.809	7.809	7.809	7.809
Totaal Niveauoverschrijdend		249.889	256.232	274.045	276.479	279.576	279.155
Totaal Onderwijsbegroting (2)		6.345.690	6.583.767	7.155.395	6.781.784	7.311.878	7.521.161

Tijdens het begrotingsjaar 2008 werd er een vooruitbetaling uitgevoerd van de werkingsmiddelen basisonderwijs en secundair onderwijs voor 2009. Dat verklaart grotendeels de stijging van het krediet 2008 ten opzichte van 2007 en de daling van het krediet 2009 ten opzichte van 2008. Het verklaart ook de belangrijke stijging in 2010 ten opzichte van 2009. De stijging in 2011 is bijna uitsluitend het gevolg van de stijging van het loonbudget (indexering). Dit blijkt duidelijk uit de volgende tabel.

Per uitgavensoort en programma (definitieve kredieten)

Uitgavensoort	Programma	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Salarissen	Basisonderwijs	2.272.990	2.342.008	2.414.370	2.498.204	2.579.350	2.678.396
	Secundair onderwijs	2.934.544	3.042.752	3.116.404	3.227.690	3.312.443	3.408.777
	Deeltijds kunst- onderwijs	177.903	175.898	184.931	193.777	199.428	211.160
	Niveauover- schrijdend	207.301	206.884	212.367	220.944	223.425	222.575
Totaal Salarissen		5.592.738	5.767.542	5.928.072	6.140.615	6.314.647	6.520.908
Werking	Basisonderwijs	317.701	353.724	565.010	278.966	462.349	463.837
	Secundair onderwijs	390.055	410.457	597.509	301.570	473.661	474.648
	Deeltijds kunst- onderwijs	2.608	2.696	3.126	5.098	5.070	5.188
	Niveauover- schrijdend	41.605	47.887	59.794	53.005	54.302	54.804
Totaal Werking		751.969	814.764	1.225.439	638.639	995.382	998.477
Andere	Niveauover- schrijdend	983	1.461	1.884	2.530	1.849	1.776
Totaal Andere		983	1.461	1.884	2.530	1.849	1.776
Eindtotaal		6.345.690	6.583.767	7.155.395	6.781.784	7.311.878	7.521.161

- Basisonderwijs
- Secundair onderwijs
- Deeltijds kunstonderwijs
- Totaal niveauoverschrijdend

Slotbeschouwingen en aanbevelingen

Het jaarverslag schetst een beeld van de manier waarop AgODi in 2011 vorm en uitvoering geeft aan zijn missie en zijn tweede beheersovereenkomst. De lezer vindt erin terug wat het agentschap heeft kunnen realiseren op het vlak van dienstverlening, innovatie en management, maar ook hoe AgODi heeft kunnen bijdragen tot vernieuwing en uitvoering van het onderwijsbeleid.

Aan het eind van dit rapport blikken we terug op 2011. In de vorige rapporten trokken diverse beleidsaanbevelingen de aandacht, maar we focusten ook op evoluties in onze eigen organisatie. AgODi beheert namelijk een groot budget in een complex beleidsdomein met grote maatschappelijke relevantie. Zo beschikte AgODi in 2011 over een uitgavenkrediet van maar liefst 7,5 miljard euro.

AgODi investeerde in 2011 in verschillende innoverende projecten om de dienstverlening te verbeteren en uit te groeien tot een efficiënte en duurzame organisatie. We kijken ook vooruit naar de bedreigingen en kansen voor de toekomstige werking van het agentschap.

AgODi

Een verbeterde dienstverlening met het oog op een administratieve lastenverlaging voor scholen en personeelsleden

In 2011 heeft AgODi opnieuw heel wat projecten gerealiseerd en op de rails gezet om de dienstverlening te verbeteren. Nog meer formulieren kregen het kwaliteitslabel, het aantal personeelsleden dat kiest voor een elektronische salarisbrief is met meer dan 5.715 toegenomen.

Uit de nulmeting van de administratieve lasten voor het beleidsdomein Onderwijs en Vorming is gebleken dat sommige administratieve handelingen nog zwaar doorwegen. Op het vlak van het personeelsbeheer staat de voorbereiding en samenstelling van het pensioendossier bovenaan op de lijst van administratieve handelingen met de hoogste kost aan administratieve lasten. AgODi heeft zich daarom ook van meet af aan kandidaat gesteld om voor de toekomstige gepensioneerden uit het onderwijs samen te werken met de federale Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS) voor de uitvoering van het project 'Capelo'. Dit project beoogt de pensioendossiers op termijn volledig elektronisch samen te stellen. AgODi was eind 2011 klaar met de wijzigingen in de DMFA-aangifte en heeft in december met terugwerkende kracht tot 1 januari 2011 de nieuwe aangifte ingediend.

Dit project werd op het juiste tijdstip gerealiseerd: met de (federale) wet van 28 december 2011 kwam er een grondige hervorming van de pensioenwetgeving. In de toekomst zal de pensioenleeftijd vanaf 2013 afhankelijk zijn van de loopbaan van een personeelslid, en bijgevolg

individueel bepaald worden. Dit is ook van belang voor de nieuwe uitstapregeling (TBS) voor het onderwijspersoneel vanaf september 2012 die ook aan deze individueel bepaalde pensioendatum is gekoppeld.

De DMFA-gegevens zorgen ervoor dat de pensioendiensten alle loopbaangegevens vanaf 2011 automatisch zullen krijgen; vanaf 2012 is AgODi ook gestart met de elektronische aangifte van de historische loopbaangegevens voor de nieuwe pensioen- en TBS-aanvragen. Om, zoals door de federale wetgeving wordt vooropgesteld, tegen 2015 voor alle 180.000 personeelsleden uit het onderwijs de historische loopbaangegevens aan de PDOS te bezorgen, is extra IT-budget gevraagd.

Op korte termijn zullen schoolsecretariaten en personeelsleden niet langer belast worden met het moeizaam reconstrueren van de loopbanen van jaarlijks om en bij de 5.000 personeelsleden die in TBS of pensioen gaan. Bovendien maakt dit project het mogelijk dat alle personeelsleden tijdens hun actieve loopbaan over alle pensioenrelevante informatie beschikken.

Ook nog andere projecten hebben bijgedragen tot een vermindering van de administratieve lasten en een verbetering van de administratieve verwerking. AgODi wil nog meer gebruik maken van IT-investeringen om de administratieve last voor scholen en personeelsleden verder te verminderen. Onder meer zal AgODi vanaf 2013 de diplomagegevens van het onderwijspersoneel niet meer opvragen, maar het agentschap zal die gegevens rechtstreeks uit de LED (leer-en ervaringsbewijzen-databank) halen.

Groei naar een duurzame organisatie: van brievenfabriek naar een digitale overheid

Het jaarverslag van 2011 toont aan dat AgODi inspanningen blijft doen op het vlak van IT om de dienstverlening te verbeteren en om efficiënter en duurzamer te werken. Dat sluit aan op een lange traditie binnen de onderwijsadministratie. Zoals opgenomen in de toekomstvisie van het agentschap wil AgODi blijven doorgroeien naar een digitale overheid en gaan voor een maximale informatisering van de gegevensstromen.

Uit het rapport blijkt dat het project digitalisering (scanning) en de salarisbrief online er in 2011 voor gezorgd hebben dat 325.990 brieven (wat overeenkomt met bijna 1.000.000 vellen papier) niet langer geprint en verstuurd hoefden te worden.

Vandaag zijn er al belangrijke stappen gezet in de richting van digitalisering. Toch kunnen we nog een tandje bijsteken in de richting van duurzaamheid en efficiëntie.

De personeelsleden van het onderwijs zelf kunnen de grootste bijdrage leveren als zij ervoor kiezen om hun salarisbrief niet langer op papier te ontvangen, maar via Zoomit. Eind 2011 heeft bijna 17% van de personeelsleden die stap gezet. Hoewel dat een schitterend resultaat is, is er nog een grote vooruitgang mogelijk. AgODi is ervan overtuigd dat het onderwijspersoneel gewonnen is voor de ecologische voordelen van de elektronische salarisbrief en zal hen blijven sensibiliseren;

Het project DigiS (Digitale Snelweg) beoogt het opzetten van verdere digitale communicatie met de scholen, waarbij AgODi op korte termijn de volgende ambities wil realiseren:

- Documenten die het agentschap vandaag op papier naar scholen en leerkrachten verstuurt, zoals de dienstbrieven en enkele personeelsdocumenten, zal het ook digitaal ter beschikking stellen ;
- Een digitaal schooldossier met een daaraan gekoppelde elektronische agenda voor de medewerkers zorgt voor een efficiënt dossierbeheer, een vermindering van papier en een centraal takenbeheer;
- Personeelsleden en schoolbesturen kunnen hun personeels- en schooldossier online raadplegen. Zo kan iedereen zelf zijn/haar loopbaan opvolgen, salarisgegevens raadplegen, opvragen op welke personeelsformatie of werkingsmiddelen de school kan rekenen.

Daarvoor zijn echter bijkomende investeringen en informaticakredieten noodzakelijk.

IT-investeringen blijven noodzakelijk

Omdat AgODi een omvangrijk budget beheert en uitvoering geeft aan een complexe regelgeving, staat het agentschap hoog op de lijst van prioritair te auditeren organisaties bij auditinstanties zoals IAVA en het Rekenhof. Op vraag van AgODi zelf heeft Ernst&Young het **salarissysteem** geaudit.

In 2011 kregen 181.085 personeelsleden uit het onderwijs een salaris van het ministerie van Onderwijs en Vorming. AgODi staat in voor het dossierbeheer van 165.753 personeelsleden, maar ook voor het beheer van het salarissysteem.

De salarisbetaling in het onderwijs is een zeer complexe aangelegenheid doordat de sector een eigen, uitgebreide Vlaamse personeelsregelgeving kent en daarnaast vele federale regels moet toepassen op het vlak van sociale en fiscale wetgeving. Bovendien wordt de sector gekenmerkt door een grote flexibiliteit in de inzet van het personeel, met veel wisselende opdrachten en versnipperde aanstellingen. Uit het jaarrapport blijkt het succes van deeltijds werken in het onderwijs, waarbij diverse soorten verlofstelsels mogelijk zijn.

De uitbetaling van de salarissen steunt voor een groot gedeelte op informaticasystemen. Het eigenlijke salarissysteem is de oudste en meest kwetsbare toepassing. Het grootste gedeelte stamt uit de jaren '80 van de vorige eeuw.

Een correcte werking van het salarissysteem is uiterst belangrijk en ligt zeer gevoelig in de Vlaamse onderwijswereld; het maandelijks inkomen van meer dan 180.000 personeelsleden (en hun gezinnen) hangt ervan af.

In 2009 heeft Ernst en Young een audit van het salarissysteem uitgevoerd. Het rapport adviseert duidelijk om dringend werk te maken van een re-engineering van het salarissysteem. In 2009 is ervoor geopteerd om in de informaticaplannen van de komende jaren prioritair te investeren in de vernieuwbouw van het salarissysteem. Begin 2010 werd de roadmap uitgewerkt.

De volledige vernieuwing valt uiteen in vier grote fases. In 2011 werd het eerste gedeelte, de gegevensverzameling geanalyseerd en is de bouw ervan begonnen. Dit gedeelte zal in 2012 in

productie worden genomen. Daarnaast waren werkgroepen bezig met de voorbereiding van de volgende fase, de eigenlijke berekening. De volledige vernieuwbouw moet zijn afgerond in 2014.

Bovenvermelde audits van IAVA en het Rekenhof resulteren in de regel in aanbevelingen, vaak op het gebied van nog **andere IT-investeringen**. Nochtans zijn de beschikbare middelen beperkt. Anderzijds zijn de noden hoog: de vernieuwing van het salarissysteem kwam al aan bod, maar ook het **DISCIMUS-project** zal de nodige middelen vergen. Daarnaast is voor de andere (oudere en recentere) toepassingen blijvend **onderhoud** noodzakelijk.

Verdere stappen richting efficiëntie: resultaten en randvoorwaarden

Een doorgedreven informatisering van een aantal processen heeft de voorbije jaren geleid tot werklastermindering en efficiëntiewinst, waardoor andere en nieuwe accenten in de dienstverlening konden worden gelegd. Het voorbeeld van de opleiding van de schoolsecretariaten hebben we al gegeven. AgODi wil echter blijven zoeken naar mogelijkheden om zijn taken te optimaliseren en heeft in de nieuwe beheersovereenkomst 2011-2015 een aantal projecten naar voren geschoven die zullen leiden tot een efficiëntere werking.

AgODi zal werk maken van een meer efficiënte kantoororganisatie en plaatsafhankelijk werken. AgODi wil zijn **kantoorruimte** in de toekomst efficiënter beheren door er alle (ca. 300.000) dossiers uit te verwijderen. De opening van het nieuwe archief van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, het 'Depot' in Vilvoorde, biedt daarvoor een aantal kansen. In 2012 werkt AgODi, samen met het Agentschap voor Overheidspersoneel, daarover een business case uit en de twee agentschappen zullen de eerste stappen naar uitvoering zetten.

AgODi behandelt vandaag de **arbeidsongevallen** van het onderwijspersoneel en van de ambtenaren van het agentschap zelf, maar ook van het departement Onderwijs en de andere agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. Jaarlijks verwerkt AgODi meer dan 6.000 aangiften. In 2010 werd, in het kader van de rationalisatie van de managementondersteunende functies, een project opgestart waardoor het agentschap zal instaan voor de afhandeling van de arbeidsongevallendossiers, beroepsziekten (erkenningen, doorgeven dossiers aan Medex, opmaak rentebesluiten...) en buitendienstongevallen van alle entiteiten van de Vlaamse Gemeenschap zonder rechtspersoonlijkheid.

Midden 2011 hebben in totaal 34 entiteiten van de Vlaamse overheid een samenwerkingsovereenkomst met de leidend ambtenaar van AgODi afgesloten, 28 entiteiten hebben ook een delegatiebesluit ondertekend. Eind 2011 werden in totaal 101 arbeidsongevallen, 1 beroepsziekte en 1 buitendienstongeval aangegeven.

Uit een evaluatie van het project blijkt dat de verschillende diensten duidelijk voordelen ervaren bij deze samenwerking:

- Dossiers worden afgewerkt op een meer uniforme, objectieve en kwaliteitsvollere manier;
- De knowhow en deskundigheid van de medewerkers van AgODi kan onmogelijk opgebouwd of onderhouden worden bij de verschillende diensten van de Vlaamse overheid;

- Efficiëntiewinst: AgODi vraagt daarvoor geen extra middelen, maar anderzijds komt er menskracht vrij in de verschillende entiteiten van de Vlaamse Gemeenschap;
- Er is continuïteit in de dienstverlening.

Kortom, een mooi voorbeeld van efficiëntiewinst door schaalgrootte.

De efficiëntie kan maar in kaart worden gebracht en verhoogd als een organisatie ook voldoende zicht heeft op wat haar 'eigen' middelen zijn. Uit het jaarverslag blijkt dat AgODi 6,5% minder personeelsleden telt dan in 2009. Op het vlak van organisatiebeheersing beveelt de dienst Interne Audit van de Vlaamse Administratie (IAVA) aan dat AgODi verder werk zou maken van het ontwikkelen van het analytische luik van de economische boekhouding, zodat nog meer sturing op efficiëntie mogelijk wordt. AgODi zal het model van KOMPAS gebruiken als model om de koppeling te kunnen maken tussen processen en middelen. Zonder afbreuk te doen aan de goede traditie van samenwerking binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, zal AgODi zijn **eigen middelen** voor werking en lonen vanaf 2013 **apart beheren**.

Kwaliteit en schoolnabij partnerschap

In de beheersovereenkomst 2008-2010 heeft AgODi zeer sterk de focus gelegd op de **tijdigheid** van de dienstverlening. Dat leidde tot uitzonderlijk scherpe prestatienormen (99,9% van de salarissen moet tijdig worden betaald!). AgODi heeft met succes die normen behaald en zal dat ook in de toekomst blijven doen.

Al eerder kwam aan bod dat AgODi steevast hoog prijkt op de lijst van prioritair te auditeren organisaties bij instanties zoals IAVA en het Rekenhof. Die instanties leggen de nadruk op interne controle van de processen en een dossierafhandeling die wetgevingsconform is. In de nieuwe beheersovereenkomst 2011-2015 trekt AgODi dan ook volop de kaart van kwaliteit en controle op de kwaliteit. Tegelijk stelde het agentschap de **kwaliteitsnormen** scherper, maar op een manier die toelaat te focussen op de huidige bedrijfsprocessen en de verbetering ervan. In dit jaarverslag rapporteert AgODi nu ook over de **correctheid** in de administratieve en financiële dienstverlening.

Om de **processen** blijvend te optimaliseren en de efficiëntie te verhogen, zal AgODi starten met een project waarbij alle processen schematisch worden beschreven en geanalyseerd. Deze oefening is onder andere gebeurd voor het proces toekennen van toelagen. Uit de beschrijving van de 'AS IS'-situatie zijn een aantal aanpassingen (grote en kleine) voorgesteld om het toekennen van de toelagen verder te optimaliseren. Voor het beschrijven van de processen gebruiken we het raamwerk van KOMPAS en de BPMN-notatie.

Kwaliteit is echter meer dan procesoptimalisatie. AgODi kiest er resoluut voor om voor de scholen en schoolsecretariaten een **'partner te zijn in onderwijsadministratie'** en hen te ondersteunen via een klantgericht relatiebeheer en opleiding en communicatie op maat. Een doorgedreven informatisering impliceert overigens dat het kritische punt en de verantwoordelijkheid voor een goede en kwaliteitsvolle dienstverlening steeds meer verschuiven naar de scholen. De regels die scholen moeten toepassen nemen daarbij toe en worden steeds complexer.

AgODi bouwt **structurele communicatiekanalen** met de scholen uit, via het programma opleiding van schoolsecretariaten en een – in 2012 opnieuw georganiseerde - jaarlijkse Ronde van Vlaanderen over onderwijsadministratie. AgODi zet zijn deuren open voor beginnende direc-

teurs, vraagt aan elke medewerker van niveau A om 5 schoolbezoeken per jaar af te leggen en de vergaderingen met zijn College van Afdelingshoofden vindt regelmatig plaats in scholen. In 2013 zal AgODi directeurs, schoolsecretariaten en personeelsleden opnieuw vragen naar hun ervaringen en verwachtingen ten aanzien van het agentschap.

Beleid

Zorgen voor leraren....

In het jaarverslag van 2010 werd een prognose van de onderwijsarbeidsmarkt tot 2020 voorgesteld: een erg verontrustende evolutie. De prognose berust op een aantal aannames en veronderstellingen, die eventueel nog verfijning en bijsturing behoeven. De hoofdconclusie zal daardoor niet wijzigen.

Een **tekort aan onderwijspersoneel** is namelijk een bedreiging voor de onderwijskwaliteit en doet de werkdruk bij de huidige leerkrachten stijgen.

Inmiddels heeft de Vlaamse Regering een belangrijke beslissing genomen om het stelsel van terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen vanaf 1 september 2012 grondig bij te sturen en op termijn voor bijna alle groepen af te schaffen.

Desondanks zal vooral het basisonderwijs nog altijd met een groot tekort aan leerkrachten kampen: in de eerste plaats in de steden met een belangrijke bevolkingstoename. Het loopbaanpact moet tegelijk een masterplan zijn om toekomstige leerkrachten aan te trekken en te behouden voor het onderwijs.

In dit jaarverslag kon u kennismaken met de manier waarop 'EVC' binnen het onderwijs al wordt toegepast via het stelsel van de erkenning van nuttige ervaring. In ons volgend jaarverslag gaan we hier dieper op in, maar we willen nu toch al een tip van de sluier oplichten: bijna 15.000 personeelsleden – vooral leerkrachten in het secundair onderwijs – hebben voor minstens 1 vak of specialiteit een erkenning gekregen van de ervaring en competenties die ze in de private sector of als zelfstandige hebben verworven: voor deze personeelsleden is deze erkenning een onderdeel van hun 'bekwaamheidsbewijs'. Bovendien krijgen zij extra anciënniteit voor hun salarisberekening. Gemiddeld gaat het over een erkende periode van om en bij 8 werkjaren.

Opvallend is dat deze erkenningen voor de grote meerderheid betrekking hebben op competenties die schaars zijn op de arbeidsmarkt: de ervaring en knowhow die gevalideerd worden, situeren zich vooral in technische richtingen zoals mechanica, elektriciteit, hout, maar ook in de sectoren zorg en verpleegkunde. Dat wijst erop dat de huidige procedure – in al haar beperkingen – werkt. We moeten dus zeker nagaan hoe we die procedure op een verstandige manier kunnen uitbreiden om nog meer van deze vaklui – van wie er nog steeds te weinig zijn - of personeelsleden met andere schaarse competenties (wiskundigen, boekhouders, IT'ers...) aan te trekken voor het onderwijs.

Lokale beleidsverantwoordelijken zoals in Antwerpen nemen al diverse initiatieven om, binnen de bestaande onderwijsregels, alles op alles te zetten om het lerarentekort op te vangen.

Meer en meer is er nood aan 'regels op maat' en is er beleidsmatig een verschuiving van centraal' beleid naar differentiatie en lokale aansturing: op het vlak van inschrijvingsrecht en de LOP-werking, op het vlak van capaciteit en de aanpak van het lerarentekort.

In dit jaarverslag kon u lezen hoe AgODi op dit ogenblik zijn bijdrage levert aan deze **lokale beleidsinitiatieven**. Maar ook de acties die het zelf onderneemt om het lerarentekort te helpen oplossen, kwamen aan bod.

Gelet op de belangrijke uitdagingen die voor ons liggen, zal AgODi zulke acties verder blijven uitvoeren en uitbreiden, in overleg en samenwerking met andere overheden (VDAB), lokale beleidsverantwoordelijken en onderwijsactoren.

.... én directeurs

In dit jaarverslag kon u kennis maken met het profiel van de Vlaamse schooldirecteur: zijn statuut, opleidingsniveau, geslacht en leeftijd.

Studies tonen aan dat schooldirecties een belangrijke impact hebben op de kwaliteit van het onderwijs dat een school aanbiedt. Hun functioneren beïnvloedt de schoolcultuur en het welbevinden van leerkrachten en zo - indirect - de prestaties en het welbevinden van leerlingen. Hoe een directeur functioneert, kan niet los worden gekoppeld van zijn of haar eigen welbevinden. De waardering die directeurs krijgen en de tevredenheid die ze ervaren in hun job hebben belangrijke gevolgen voor de kwaliteit van hun werk.

Des te verontrustender is de vaststelling in dit jaarverslag dat in het schooljaar 2010-2011 669 nieuwe schooldirecteurs zijn gestart, wat overeenkomt met 15% van het totale aantal directeurs. Het grote aantal 'starters' indiceert dat er vandaag iets schort aan de tevredenheid en het welbevinden van de schooldirecteur in het Vlaamse onderwijs. Voor het onderwijsbeleid hoort dit een prioritair aandachtspunt te zijn.

Inschrijvingsbeleid ondersteunen via de LOP's en DISCIMUS

Vorig jaar stelden we vast dat in meer LOP's de inschrijvingsproblematiek op de tafel komt. Er worden meer officiële weigeringen geregistreerd en er wordt in steeds meer LOP's informatie over capaciteiten en volle leerjaren of studierichtingen uitgewisseld tussen scholen. Daarenboven dwingen nieuwe initiatieven (b.v. een taskforce) schoolbesturen op korte termijn oplossingen te vinden voor nijpende tekorten en tegelijkertijd vooruit te denken om ervoor te zorgen dat het recht op onderwijs voor alle kinderen verzekerd blijft.

Daartegenover staat dat de mogelijkheden van het inschrijvingsrecht als instrument om meer sociale mix te bewerkstellingen in de scholen nog onvoldoende worden benut.

De LOP's blijven binnen de voorliggende regelgeving zoeken naar opstappen om de sociale mix in de scholen te bewerkstellingen of te behouden. Flankerende initiatieven kunnen LOP's daarbij ondersteunen (organisatie-uitwisseling van praktijkvoorbeelden tussen LOP-regio's, betrekken van internationale ervaringen en relevante wetenschappelijke inzichten).

Op het vlak van inschrijvingsbeleid lijkt de ingeslagen weg te renderen. De vorming rond het inschrijvingsbeleid in al zijn aspecten neemt een steeds prominere plaats in binnen de werking van de LOP-deskundigen. Er wordt ingezet op verschillende benaderingen: studiedagen, plenaire modules, coaching in kleinere groepen... In 2012 wil AgODi die werkwijze evalueren, verder verfijnen en eventueel intensifiëren.

Een inschatting van de reële capaciteitsnoden wordt bemoeilijkt door dubbele inschrijvingen. Dubbele inschrijvingen kunnen voorlopig niet onmogelijk gemaakt worden door de geldende regelgeving. Momenteel kunnen leerlingen, zolang het nieuwe schooljaar nog niet is begonnen, zich laten inschrijven in verscheidene scholen. Vanaf 2012 kan het centrale inschrijvingsregister DISCIMUS scholen wel informeren dat leerlingen al in verschillende scholen zijn ingeschreven. Zij kunnen dan betrokken ouders en leerlingen hierop aanspreken.

AgODi heeft het project DISCIMUS in 2012 gerealiseerd. Maar om het project kans van slagen te geven, is het wel noodzakelijk dat ook alle scholen, en via de scholen de softwareleveranciers bij wie de scholen terecht moeten voor een aanpassing van hun eigen programma's, hetzelfde engagement aangaan om zo veel mogelijk dubbele inschrijvingen te vermijden.

Rapporten AgODi

AgODi publiceert op heel regelmatige basis rapporten. U kunt die raadplegen op www.AgODi.be. Ze gaan onder meer over:

- Leerplicht: Wie is er niet als de schoolbel rinkelt?
- Huisonderwijs
- Speciale onderwijsleermiddelen
- Lokale overlegplatforms
- Startbanenproject JoJo-VeVe
- Vaste benoeming
- Ziekteverzuim Vlaams onderwijspersoneel
- Vlaamse reffectatiecommissie
- Arbeidsmarktbarometer
- Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers

Ook het jaarverslag vindt u op de website.

Audits AgODi

a) IAVA

- Thema-audit van IAVA over bedrijfscontinuïteitsmanagement dd. (2007; opvolgings-audit 2010))
- Audit organisatiebeheersing (2007; opvolgingsaudit 2009)
- Thema-audit debiteurenbeheer (2010)

b) Rekenhof

- Gelijke onderwijskansen in het gewoon basisonderwijs en secundair onderwijs (2007-2008)
- Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen in het onderwijs (2007-2008)
- Pedagogische en administratieve ondersteuning van basisscholen en secundaire scholen (2009-2010)
- Omkadering in het gewoon voltijds secundair onderwijs (2009-2010)
- De rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Agentschap voor Onderwijsdiensten (2009-2010)

c) Externe audit

- Ernst&Young. Agentschap voor Onderwijsdiensten. Audit van delen van de loonketting (2009)

Afkortingen

- AgODi:** Agentschap voor Onderwijsdiensten
AMDVP: Administratief, meesters- vak- en dienstpersoneel
AN: Anderstalige nieuwkomers
AND: Andere (bekwaamheidsbewijs)
AOP: Advies en Ondersteuning onderwijsPersoneel
ASO: Algemeen secundair onderwijs
ASR: Aangifte van Sociaal Risico
ASS: Autisme Spectrum Stoornis
AVP: Afwezigheid verminderde prestaties
BAO: Basisonderwijs
BFT: Budgettaire Fulltime
BSO: Beroepssecundair onderwijs
BuO: Buitengewoon basisonderwijs
BuSO: Buitengewoon secundair onderwijs
CAPELO: Carrière publique électronique – Elektronische loopbaan overheid
CAO: Collectieve arbeidsovereenkomst
CDO: Centrum voor deeltijds onderwijs
CLB: Centrum (of centra) voor leerlingenbegeleiding
CODO: Contracten Onbepaalde duur ten laste van het Departement Onderwijs
CORVE: Coördinatiecel Vlaams e-government
DBSO: Deeltijds beroepssecundair onderwijs
DigiS: Digitale snelweg
DKO: Deeltijds kunstonderwijs
DMFA: Déclaration multifonctionelle/ multifunctionele Aangifte
Dimona: Onmiddellijke aangifte van tewerkstelling
EDISON: Elektronisch Doorgeven van Informatie tussen Schoolinstellingen en het Onderwijsdepartement
EPD: Elektronisch personeelsdossier
EVC: Elders verworven competenties
FTE: Fulltime equivalent
GO! of GO: Gemeenschapsonderwijs
GOK: Gelijke onderwijskansen
GON: Geïntegreerd onderwijs
HBO5: Hoger beroepsonderwijs
ION: Inclusief onderwijs
JoJo: Scholen voor jongeren, jongeren voor scholen (startbaanproject)
KSO: Kunstsecundair onderwijs
LBO: Loopbaanonderbreking
LO: Lager onderwijs
LOC: Lokaal Overleg Comité
LOP: Lokaal Overleg Platform
MAGDA: Maximale GegevensDeling tussen Administraties
MOD: Management ondersteunende diensten
NICO-project: Netoverschrijdend informaticaproject tussen CLB's en onderwijs
O&V: Onderwijs & Vorming
OGO: Gesubsidieerd Officieel Onderwijs
OKAN: Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers
OV: Opleidingsvorm
OVB: Onderwijsvoorrangsbeleid

PBOO: Projecten voor buitengewone onderwijsontwikkelingen
PDOS: Pensioendienst voor de Overheidssector
PRIL: Procesre-engineering Instellingen en Leerlingen
RKW: Rijksdienst voor Kinderbijslag Werknemers
RSZ: Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
SEPA: Single Euro Payments Area
SO: Secundair onderwijs
TA: Technisch adviseur
TAC: Technisch adviseur coördinator
TAO: Tijdelijk Andere Opdracht
TBS: Terbeschikkingstelling
TBSOB: Terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking
TBSPA: Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden
TSO: Technisch secundair onderwijs
VDAB: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VE: Vereist (bekwaamheidsbewijs)
VeVe: Verkeersveiligheid (startbaanproject)
VGO: Gesubsidieerd Vrij Onderwijs
VO: Voldoend geacht (bekwaamheidsbewijs)
VVP: Verlof verminderde prestaties

Colofon

Samenstelling

Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming
Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi)

Verantwoordelijke uitgever

Guy Janssens
Administrateur-generaal
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel

Vormgeving

CIBE Communicatie
Gordunakaai 85
B-9000 Gent

Foto's

Kim Baele en Magalie Soenen
Foto hoofdstuk 2: met dank aan de Stedelijke Academie voor Muziek en
Woord in Lokeren

Drukwerk

Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming
Management Ondersteunende Diensten

Wettelijk depot

D/2011/3241/282